



*

Elegantius copiosiusque
latine lingua phrasas
ab Aldo manutio
conscripto.

typis Jodoci Breyer



0-17-0-247

8°-4201

LATINAE LINGVAE STUDIOSIS ADOLE- SCENTIBVS S. D. P.

IOANNES CASELIVS.

NON PAUCAE sunt ingenuarum literarum pestes, & hæc in reliquis perniciem illis facile creat, quod tantoperè aut Latina lingua negligitur, aut aliter, quàm fieri conueniebat, discitur, atque non tantùm ab adolefcētibus, sed & ab ijs, qui eius se egregios magistros profitentur, perperâ tractatur. De vtroq; eos, qui in studijs viuūt, rectè fideliterq; moneri, operè pretiũ esse existimò, vt cū eam magni faciendā, amandā, discendamq; intellexerint, in ea deinceps discēda multũ operæ, idq; non infelicitis, ponant. Quid verò causæ est, vt ipsam minimè aspernamdam esse arbitremur? Nūquid vulgi opinio, quod ipsam eruditionem ex peregrinarum alquot etiam barbaricarum vocum sonis, metitur & æstimat? Cuius enim sese ignarum esse videt, id in rebus singularibus numerat, & veluti maximum quiddam suscipit ac admiratur. Hoc verò multitudinis iudicium nos minimè sequemur, & vt mulierem fūco sese illinentem aut inhonestam aut leuiculam esse statuimus: sic quicumque ex hoc similiq; eruditionis fūco laudem quærit, eum vel improbi, vel valdè puerilis ingenij hominem esse arbitrabimur, cumque sic sentiamus: & ad ipsam eruditionem contendemus, & si quid maioris causæ sit, quæ Latinam linguam nobis causam faciat, perscrutabimur, & si quæ veræ futuræ

A 2 sunt,

PRAEFATIO.

sunt, ijs innitemur, & tum demum studium hoc nostrum magnoperè vrgebimus. Et si autem non paucae sunt, quarum singulae hominem non inelegantem capere facile possint: tamen in ijs omnibus vnam mihi & alteram reperire videor, quae nobis ad tergiuersandum de hac lingua minimè quidquā largiatur, sed eius condiscendae aliquam nobis, & quidem vehementem necessitatem, imponant. Si enim vel solam eius vetustatem, siue venustatem, siue perfectionem considerabimus: nulla harum est, quin videatur nobis in ipsa aliquid operæ temporisq; in sumendum persuadere. Quis nanque est ita impolitus, & tantus humanarum rerum ignorationis affectator, vt hominum illorum veterum, qui totum non breui tempore terrarum orbem prudentia sua non infelicitè moderati sunt, qui quæ res maximas domi forisque, in bello & pace gesserunt, sermonem ignorare, quàm cognoscere, cum hoc non maximo negotio consensui valeat, malit? Quis item lingua pulcherima, diuinorum ingeniorum studijs & monumentis non solum illustrata, verum etiam ad summam penè perfectionem deducta non delectetur? præsertim cum, si nihil aliud, tamen hoc statim consecutus sit, vt cum multa cognoscat dulcia, graua, vtilia, tum hoc pacto patriam suam linguam vbertate dicendi nonnulla amplificaturus videatur, quæ omnia certè non de nihilo esse, quiuis facile intelligit. Quare ingenui adolescentis officio fungitur is, qui linguae Romanae, Germanæque eius puritati studendum sibi censet esse plurimum, nec reprehendendam vllò modo inanemue aliquam, sed veram intelligentiumque suffragijs magnoperè approbandam laudem sectatur, qui eam non solum rectè intelligere, politè loqui & scribere conatur, sed etiam in ipsa, hoc nostro æuo eloquentia præ-

PRAEFATIO.

etia præstare sibi pulchrum ducit, in quæ eo assequen-
do labores maximos difficillimasque vigilias su-
stinet. Id enim si illo seculo, quod omnibus rebus
& maximè disertis hominibus floruit pulchrum
fuit: quanto idem nunc, ut longè est difficilius, ita
multo pulchrius laudabiliusque esse existimandum
est: quod ut ingeniosis politaque natura factis ho-
minibus facillè persuasum iri non dubito: sic ve-
reor, ut sordida indole rusticaque nati, neque hu-
ius, neque cuiusquam linguæ eloquentiam flocci
faciant. Illorum ergo gratia ad huius rei probatio-
nem satis superque dictum esto: his, quoniam sa-
tis fieri non poterit, neque ijs plura, neque hæc ipsa
dici æquum est. Nunc verò porro agendum erat,
ut constaret, quanta nobis illam discendi necessitas
incumberet, quod ipsum hinc liquet: quod hæc lin-
gua, angustis olim circumscripta terminis, nunc
in orbem Christianum vniuersum disseminata,
cōtinetur omnis vitæ religionisque societas, quod
quantum quamque diuinum vinculum sit, breui-
bus verbis explicari non potest, nemini tamen non
hoc apertum est, cum, qui huiusmodi vel minima
parte aliquid præstet, singulari & penè diuino bo-
no plurimos mortalium afficere. Faciet autem
hoc, quicumque huius linguæ (de qua pauca vos
monere, non ipsius omnes laudes perscrutari insti-
tuimus) beneficio res bonas, viles, sacras, hoc est,
doctrinas artesque omnes ingenuas, & præ omni-
bus cætus humanos priuatim publiceque rectè ce-
lebrandi rationem vel tradiderit vel conseruarit:
vel hic minimas etiam partes sustinuerit. Is cerè
erit οἷος ἀνὴρ, quemadmodum Lacones quondam
de viro præstanti & benè iudicasse & honestissimè
dixisse accepimus. Ex quibus autem artes illæ fon-
tibus depromi, ijsque solis possint: & quàm lingua
Græca vnica omnium sit cultissima: & quam sine

PRAEFATIO.

hac Latina ab omnibus ignoretur, & quàm ea non instructus eruditi viri titulum minimè tueatur : & si qua sunt, quæ huc pertinent, aut huc pertinere videntur alia : alius erit, longeque commodior dicendi locus : in illum, ne cumulare omnia intempestivè ineptiæ videamur, hæc rejicimus : vel potius authores vobis sumus, ut, quoniam hæc rectè à pluribus & tractata, & non male demonstrata explicatæque sunt, ijs ipsis non grauatim utamini. In præsentia verò, prælibanda erunt adhuc paucula : qua via in huius linguae, tanti videlicet thesauri possessionem quam minimo negotio veniatis. Et quidem sunt, qui spem illius discendæ omnem nobis præcidant : qui si rectè sentiunt, aut si eorum iudicio stare constituimus, omnis hæc frustra à nobis suscipi videtur disputatio. Omnino autem, si rectè sentiunt, sequendi nobis erunt : & ab hoc instituto in univèrsam desistendum. Videamus igitur potius, si errent : & quibus causis inducti, in errore illo sue ita pertinaciter hæreant. Videntur autem illi mihi vel imbecillitate ingenij sui ita iudicare, quod vix unquam plus tribuamus alijs, quam ipsi aut consecuti sumus, aut consecuturos nos speremus : aut deprauata institutione, quæ occulto inueteratoque veneno animos nostros inficere adsolent : aut hac ratione niti, quod fieri non possit, ut lingua, cuius nunc ipsum in nulla republica, nulloque regno usus vulgaris amplius sit, sciatur, perdiscatur, loquendo scribendæque usurpetur. Iam verò illa examinemus, in quorum primo, amore admirationeque sui admodum inepti ridiculique sunt, & ita faciunt : ac si inops è tribus suis obolis regis potentissimi ærarium æstimet : aut qui quod saxum ipse neque projicere, neque manu tollere ex virium tenuitate possit, idem à robusto qui

qui in hoc exercitio multum laborauerit atque profecerit, ne loco quidem latum digitum motum iri contendat. In altero culpandi profectio sunt mali magistri (nisi forte retro in suos culpam declinare ipsi velint) qui institutionis puerilis artifices se professi sunt, cum ipsam penitus nescirent, quique vel nugis pueros obruerunt, vel magnitudine ponderisque amplissimarum doctrinarum, quarum ipsi rudes essent, teneram aetatem quasi gemmantem primum ante enatum florem crudeliter suffocarunt: aut, quoniam error praefecunditate numerari se non patitur, quoniamque alio modo in suo hoc officio hallucinati sunt. Ad tertium quod attinet: non nego, si a matre primum imbibatur Latinus sermo, fore, ut ipsum facilius imbibamus. Itaque difficile est recte aliquando Latine fari, sed non ita in vniuersum difficile, ut id bene nos aliquando consecuturos desperandum omnino videatur. Adolescens enim ingenio abundans, & vestigijs ducis periti ingrediens, non solum sermonem Romanum plene cognoscere: sed & sublimiora perdiscere, & aliquando, ut Lucretianus versu utar, bene.

munita tenere

Edita doctrina sapientum templa serena

poterit. Nec eam quis propterea ignorare censebitur, si nonnullas rerum nomenclaturas ignoret, ut puta, quaedam vel piscium, vel herbarum, vel rerum similium nomina, nisi forte nostram linguam tum etiam ignorari putandi sumus, cum instrumentorum, quibus in officinis artifices vruntur, nomina, non tantum nescimus, sed ne quidem vnquam in vita audiuimus. Ea vir politus ignorare etiam volet, & si norit disertus, ijs ut sordidis, nequaquam sibi in re seria utendum statuet. Hanc igitur curam

ijs, qui omnes suos annos Grammaticæ deuouerunt, vt ad altiores literas contendentibus vel indignam, vel minus necessariam relinquimus, nec tamen hæc minuta, si qua sine maiorum meliorum quæ studiorum detrimento meminisse poterimus, aspernamur. Sed ad prius redeo. Si neque à nutricula, neque à vulgo hunc sermonem accipimus: accipimus eum certè, aut profecto accipere possumus à longè præstantioribus authoribus, qui quodcunque nobiscum communicauerint, id ipsum purum ab omni parte perfectumque est, cum quæ ex fece populi hareremus, multa inquinata, sordida barbara essent futura, Romanaque elegantia & eruditio hominibus longè indignissima. Neque verò tantum ex summis, quos dixi, scriptoribus linguam illam exugimus: sed & simul cum aliquam eruditionem atque rerum haud vulgarem cognitionem acquirimus, tum illa veræ eloquentiæ nobilia præcepta, ad quæ, quoties harere nobis videmur, respicere solemus, perdiscimus. Quæ qui præstant omnia, vt faciunt aliqui, aut facere saltem possunt, ij Latinè ignorare & hac tempestate & vbi que terrarum non poterunt. Nec M. Antonius Flaminius de quo dubitatis, excellentiorne philosophus, an poeta, an orator fuerit, si rectè recordor, dubitauit alicubi affirmare, æquè sibi eruditique viris Latinam linguam cognitam esse, vt olim Romanorum plurimis fuit, quod vt ipsi credant, facit ea ratio, quam iam ante in medium attuli. Vt autem tales aut nulli exoriantur, aut quàm paucissimi, est in cæteris hæc causa vna omnium maxima: quod qua via in discendo docendoque ingredimur, ea abducere magis à puritate huius nostræ linguæ, quàm abducere ad eam consuevit. Cuius rei gratia multa erant ostendenda, nisi id etiam frustra facturus mihi viderer, vel enim
hæc

PRAEFATIO.

hæc non loquuntur, vel oscitanter percurruntur, vel ea sequenda sibi nemo existimat, vel si quis eiusmodi sibi regulam sequentem putat, is ab alijs viua voce retrahitur, aliâque regulam, quàm vel ipsi sint secuti, vel excogitarint, nullis fundatam rationibus, sequi iubetur. Tamen (si saltem vel vnus nos auditurus sit) pauca hoc loco commemorare statuimus, pleniorémque totius negotij explicationem in maius otium differemus. Primum igitur in ipso limine impingunt, qui & ad reliquas literas, & ad huius linguæ studium omnis ætatis & cuiuscunque ingenij homines hortari audent, qui si cogitarent, se neque decrepito, neque claudo, vt cursore vsuros, aut, si vterentur, desipere: neque profectò illud facerent. Atque vt de annis apertius dicam, quemadmodum cui tractatione rusticarum operarum diuturna digiti induruerunt, neque iam ad agilitatem illam, qua opus est in pulsandis fidibus, assuefieri possunt: ita cuius ingenium ex annis flecti nequit amplius, id cum omni doctrinæ, tum huic studio ineptum esse non dubitamus. Itaque & puerum te esse volumus, & quidem nobilis ingenij puerum, quicumque Latine loqui desideras, qui vbi te nobis dederis, viam tibi pandemus, neque deuiam. Balbutire te iterum oportet, vt cum maternam linguam infans imbiberes: verùm id ne ita pueriliter neque tam diu facias, normam tenere te, hoc est, Grammaticen oportet: huius igitur præcepta & vulgaria & pauca discas. & cum hisce vna Latinarum vocum, sententiarumque, quantum quidem sine fastidio potes, numerum. In ipsa autem arte teneri te multos annos nolumus, vt videmus ab indoctis fieri, qui in nugis illis, primum necessarijs & non contemnendis puerilibus tamen à pueritia in adolescentiam, atque etiam in iuuentutem vsque, quæ non

solum

0-17-0-247

80-4201

PRAEFATIO.

totum amplissimis alijs doctrinis accipiendis, sed & vitæ hominum colendæ, & rebus quoque gerendis, sæpè etiam maximis, accommodata est, auctores suos detinent. Quid ergo? è Grammaticæ spatijs excedere ne te iubemus? Immodò in ijs non puerum solùm, sed virum quoque esse volumus: neque enim illa vnquam, nisi cum linguæ iactura carebimus, sed prima illa rudimenta vel paucis mensibus, vel vno anno (puero enim sat temporis largiemur) imbibes: deinde, quæ sequuntur alia vel celeriter itidem, vel paulatim, prout videbitur. aut lecto vno alteroq; Grammatico, aut ab erudito Latinoque viro monitus cognoueris. Simul autem adolescentulo generosæ indolis, quique vix artis illius præcepta prælibauerit, interpretabimur scriptores Latinos, non quidem multos, sed vnus primum suffecerit. Arcēbimus autem eum in vniuersum, ab hominum barbarorum scriptis arctēque antiquis auctoribus illigabimus, quod monere superuacaneum erat, nisi viderem in scholis penè omnibus, tam publicis, quàm priuatis, tam celebribus, quàm obscuris cuiuscunque potius, libros, etiam indocti & barbari, teri, & velut oracula tractari, quam veterum aurea illa monumenta: quod me etiam fateri pudet: neque dicerem, si cum maximo literarum detrimento à me posset præteriri. Sed si hoc sequimur, vt facimus hætenus, profectò nos semper auditoribus nostris magni videbimur, qui soli veteres legerimus, & aliquando vel vculam vel sententiolam ex arcano quodam loco depromptam cum magna nostri admiratione adferimus. Hoc, inquam, fit: & qui nos audiunt, nunquam ad vllam eruditionem penetrant, neque possunt nouis doctoribus, qui illius vmbra quoque nondum vidimus. Sic & plerique docti sumus, & iascitia tememus. Cæteri, qui

PRAEFATIO.

ri, qui deſtis illis ſordemus, neque quicquam, quod ipſorum delicato ſtomacho ſatis faciat, didicimus: fatemur quidem nos multa ignorare, ſed ab inſcitia & noſmetipſos & noſtros vindicare ad veras literas non oſcitanter ſtudemus. Et veteres ipſi in manibus habemus, & alijs interpretamur. Sed cuiuſmodi eum eſſe interpretem oportet? Eum credo, qui ipſe, quos interpretetur, intelligat: non qui barbarie Germanam Latinitatem deſcendet: non qui vna vocula laudat, reliquas ignoret, non qui ſchema aliquod Rhetoricum monſtret, aut vnum argumentum Dialecticum eruat (faciunt enim hoc commentariorum ſuorum praſidio, quos ab alijs acceperunt, non ſua eruditione) ſed qui & ſingulas voces & coniunctas intelligat, & has non ſolum intelligat, ſed & rem ipſam, de qua agitur. Hac. n. percepta, vim vocum ſciat deniq; Docebit te ergo mi adoleſcens, & quæ meſ auctoris fuerit, & cur ea hac forma exprimere voluerit: ſic facile tibi huius linguae non mediocres diuitias cõparabis, & te aliqua ſimul eruditione tinges. Illas voco puras, elegantes & copioſas dicendi formas, cuiuſmodi & hæ ſunt, quas & ſine tædio, & cum aliquo tuo uſu lecturum te ſperamus, hæ tamen, vide, nè te à quotidiana Latinorum lectione abducant. Ad interpretem illum tuum, cuique ingenij magiſtrum redeo. Is nugando te potiùs, quàm vrgendo, quod tendis, ducet: nec te vel nimijs laboribus, vel grauium rerum tractatione, dum tener es, ſi ſapienter obruet, nolet te neque philoſophum, neque oratorem, neque poetam, neque medicum, neque iuriſconſultum, vno die eſſe: quod fieri nulla ratione poſſe ſciat. Vidi, qui cum excellenter ingenio & vehementi literarum ſtudio flagrarent, cum à ſtultis magiſtris ita obruerentur: vel conſuſam & tenebricoſam quandam prædiſtincta & ſerena illa erudi-

PRAEFATIO.

eruditione fuisse consecutos: vel omninò à literis, quod profectò longè satius erat defecisse. Egòne ergo is sum; qui adolescentes otiosi iubeam? qui ipsorum patrociner ignaviae? scilicet: an non quæ cum commodo tuo nancisci & cum quadam voluptate possis: ea cum labore & summa molestia, cumque tuo incommodo, vel nancisci, vel nondum etiam, malis? Tùne, cum calcem emis, quo pedes à cæno spinisque tucaris, vel ab omni parte & increpida quoque rimas agentem, vel eum, quo sic virgearis, ut autem tibi vndique perfricet, cemes? aptum, dices, emam, & integrum. Et tu non peccas, qui ita tuis commodis consulis: non peccas, inquam, & ego pecco, qui in re omnium maxima, in literis, totaque hominis liberi educatione, alijs quàm commodissimè fieri possit, vel prospiciam, vel certè in hoc laborem? Quid multis? ab usitata illa tetrica & sophistica educandi docendique ratione totus abhorreo: nec censeo commitendum. ut vel hac, vel illa, vel utraque liberos suos patres, qui sunt aliqua prudentia, corrumpi & perditum iri patiantur. Disciplinæ verò puerilis hunc ego præcipuum scopum esse constituo, si, quod officium Horatius poetæ tribuit, eo pædagogus fungatur.

*Os tenerum pueri, balbumq; poeta figurat,
Torquet ab obscænis iam nunc sermonibus aurem:*

Mox etiam pectus præceptis format amicis,

Asperit atis & invidia corrector, & ire:

Rectè facta refert, orienti tempora notis

Instruit exemplis, inopem solatur & ægrum.

Probat is igitur ante omnia moribus ingenuum puerum imbuet, singularique ipsum benevolentia tractabit. Alterum est, ut ipsum hac lingua ad capi-

pien-

PRAEFATIO.

piendum pleniorē doctrinā praearet. Sic enim non solum ad miniculo eruditionis, sed & huius neque quidem ieiunis aut tenuibus principiis, instruitur. Sed quid hoc? Cum stylus sit dicendi artifex, an non subito in scribendo declamando, quae se exercebunt? an non parient, antequam conceperint? Hoc video fieri non posse: de illo dubitatur. Ut pueri libros scribant, ut orationes, quemadmodum nunc fit: id plane falsum est, nec vno est incommodo secundum, nouas sententias & stultas coguntur gignere: vel nugando assuefunt: & nouam linguam pariunt, & opinione magnae eruditionis & eloquentiae insciji fascinantur. Multum igitur legant: & aut nihil omnino scribant, aut versus pauculos, quibus vires explorent suas, satis alioquin est male scribentium hominum indoctissimorum. Porro verò, quando ingenium cum annis maturuit: tum difficiliore auctores intelligendi erunt, & philosophicis literis multum tribuendum temporis & studij. Neque enim sine hac ipsa spes est eloquentiae aut Latinae linguae, quae si diserta nobis non contingat, infans est, si infans, nulla penitus. De illis, quos intelligam, non potest esse obscurum. Nemini enim non nota est v. nica illa & aurea Romanorum aetas, notique illius scriptores celeberrimi, in quibus ego poetas etiam numero: excludo autem, quocumque tempore vixerint, qui non praeclaram eruditionem cum lingua sua coniunxerint. Sed poetas is demum cum fructu tractabit, qui quae sit dicendi ars, & quae item poetarum, cognouerit. Erit igitur & oratoria discenda, nec ignoranda poetica, ut Latine discas & scias. Nec nisi minuti oratores sunt, qui ad scribendum se hisce ipsis & philosophia ignorata conuertunt. Ut sunt hodie non pauci, qui magno studio, de rebus nihili, vculas puras dicendique formas elegan



PRAEFATIO.

elegantes conquirunt vndique: quique mira arte vel incisum vel ambitum orationis exsculpunt, & sibi suique similibus mirificè, vt fit, hanc ob rem placet.

Quàm lepidè lexeis compositæ, vt tessera, omnes, Arte pauimento atq; emblemate vermiculato?

Rideat profectò eos si reuiuifcat Socrates, vt suos illos sophistas & rhetores solebat. In his sunt illorum quoque nonnulli, qui imitando sese ex-
cruciant, & meras imitationes crepant: quippedū imitari hunc vel illum, vel bonum vel deterioris notæ authorem maximè student, malè quidem faciunt, neque tamen omni imitatione excidunt: nam cum neminem neque imitati sint, neque imitari potuerint: quòd quid sit imitari & quomodo imitatio instituenda, nunquam didicerint, imitantur tamen, casuque, quæ ipsi in mentem non venerant, illam generis nostri imitatricem bestiam absoluta quadam imitatione exprimunt. Egregiam verò rem: quæque me cum ipsis facile ridiculum fecerit. Alteros tamen qui quid sit imitatio, quomodoque institui eam oporteat, qui ipsi maximos viros rectè imitantur: veramque imitationem alios rectè docens (quod ego quoque scire peruelim) maximi facio & admiror: & quidem multo magis, quàm si quis hodiè Apellem imitatus, diuina illa Apellis ratione in pictoria omnibus, qui hodie viuunt, pictoribus præstet. Horum consilijs, si qua vobiscum aut communicarunt, aut communicabunt, cenfeo, vt utamini, vti tamen tandem rectè ijs poteritis, si quæ dixi, eritis à pueris securi, & præ omnibus plenas ingenuarum litterarum doctrinas cognoueritis, & veterum philosophorum oratorumque optimos libros legeritis, intellexeritis atque didiceritis. Quod qui face-

re ne.

PRAEFATIO.

re neglexerint: ij fortassis in puerilem histrioniamue imitationem, aut futilem loquacitatē incidant, sed ad Latinam linguam & eloquentiam eruditam, quarum illa sine hac existere, bonoque publico seruire non potest, nunquam peruenient. Sed prolixius hæc, quàm debui, imperfectius item quàm volui: eruditos excitare conatus sum, vt absolutiora adolescentiæ scribere non grauentur, id & mihi communi omnium nomine erit gratissimum. Ego verò etiam, si acutius aliquando videre, plenioraque tradere potero, adolescentes, faciam, vt nulli me operæ, ad vestros conatus iuandos pepercisse, nec vel dignitati vel rei familiari magis, quàm plurimorum vtilitati studuis-

se, ex argumentis minimè dubijs
intelligatis. Va-
lete.

ELEGAN-

*

**ELEGANTES CO.
PIOSAE QVAE LATINAE
LINGVAE PHRASES,**

ab Aldo Manutio Pauli

F. conscripta.

Teipso neglecto, gratificaris alijs.



ALIENAM voluntatē vt sequaris,
vt aliena voluntati morem geras,
vt alijs satisfacias, aliorum causa
teipsum destituas, deseris, derelin-
quis, de alijs plurimum, de teipso
tuisq; rebus minimè laboras, aliena tibi cura sunt,
tua negligis, aliorum rationes pluris apud te, quàm
tua sunt, propensior ad alios, quàm ad teipsum, tua
volūtas est, quid alijs placeat, quid aliorum è re sit,
attendis: ratio rerū tuarum quid postulet, minimè
cogitas, prae alijs teipsum negligis, vt sequaris alios,
discedis à teipso, deficis, desciscis.

Si potero tibi nauare operam, faciam.

Si accidet, vt operam nauare tibi possim, vt
opera mea tibi utilis esse, in rem tuam esse, è com-
modo tuo, ex vsu tuo esse possim: officio meo non
deero, satisfaciam officio meo, officium meum
praestabo, non committam, vt officium meum de-
siderari possit, vt meae partes requirantur, si con-
tinget, si eueniet, si vsu veniet, si erit, si res, si tem-
pus, si occasio feret, postulabit, poscet, exiget, re-
quiret, si occasio se offeret, se dabit, se ostendet,
offeretur,

offeretur, dabitur, ostenderetur. si fortuna feret, occasione attulerit, derulerit, prabuerit, ostenderit, si tempus accidet.

Castra metari.

Apud Patauium castra posuit, locauit, constituit, fecit: mutatus est: castra metatus est. Patauium obsidione cinxit, obsedit suis copijs, suo sepsit exercitu.

Salutatores humaniter excipit.

Complectitur, quisquis eum it salutatum, quicumque ad eum honoris causa venit, accedit, adit. euntes ad eum salutandi causa, salutes eum honoris causa: perhumaniter excipit, hilari admodum & benigno vultu, omni genere humanitatis, quod vultu & verbis exprimi possit, quàm licet humanissimè, sic, vt nihil humanius eo vultu, qui facile gratiam ineat, beneuolentiam conciliet, hominum animos amore deuinciat, ad amandum alliciat.

Innumeris periculis exposita est vita hominum.

Innumeris fortuna telis proposita est, exposita est. patet hominum vita. impendent, imminent hominum vita casus innumeri. euentus rerum varij singulis propè horis extimescendi. quisquis vitam ingreditur, in hanc lucem prodit, spiritum è caelo ducit, huius lucis vsura fruitur: eum casus innumeri manent, ei, & quæ velit, et quæ nolit, expectanda multa sunt, eius animus ex vario rerum euentu perpetuò fluctus et necesse est.

Liceat mihi cubiculo tuo uti.

B Velim

Velim mihi commodas, accommodes de cubiculo: si mihi cubiculum concesseris, meo commodo consulēs: sine me uti cubiculo tuo. liceat mihi cubiculo à te concesso, tuo beneficio frui, tua humanitate ac liberalitate.

Adiungam me tibi.

In omni te fortuna comitabor: tibi comes ero: me tibi comitem adiungam. assiduū me comitem habebis: habebō tibi: habebō lateri tuo: à lateri tuo non discedam, non diuellar, semper, nunquam non, in omni tempore ac loco assiduē, assiduus tecum ero. nunquam abs te seiungar, digrediar, recedam.

Augere imperium.

Valdè Pompeius auxit, amplificauit imperium rium Romanum: protulit, produxit, protendit imperij Romani terminos: multum addidit, adiunxit ad imperium Romanum: multas regiones in populi Romani potestatem redegit, populo Romano subegit, ad populi Romani ditionem adiunxit. magna per Pompeium ad imperij Romani vires, ad opes populi Romani accessio facta est.

Cato Censorinus, omnium innocentissimus in iudicium vocatur.

Cato cognomento Censorinus, qui Censorini cognomen tulit, qui Censorinus est nuncupatus, qui Censorini cognomine usus est, cum nemine esset probitate inferior, neminem haberet integritate superiorem, nemini de probitate concederet, bonitate excelleret,

selleret, praestaret: quinquagies tamē accusatus est, in iudicium vocatus est, postulatus est, ei dies dicta est, eius nomen delatum est, causam dixit vitæ suæ, actorum suorum, rerum à se gestarū rationem reddere, vitam suam: atq; innocentiam probare coactus est subijt iudicium, reus fuit, factus est, sedit reus, sedit reorum loco, iudicium, tribunal adiuit, accusatorum audiuit impura maledicta, acerba conuicia, accusationis molestiam sustinuit.

Ob auaritiam vituperatur.

Auaritia nomine malè audis: auaritia flagras infamia, laboras infamia. auaritia tibi crimen obijci-tur, exprobratur: in te confertur auaritia culpa. tibi auaritia nota inuritur. suspectus in primis es auaritia nomine. accusaris, reprehenderis, exagitaris: vt in auaritiam pronior, ad auaritiam procliuior, vt homo diuitiarum nimis appetens, immoderatè sitiens, supra modū cupidus, cupidior quàm satis est, nimius in diuitiarum cupiditate.

Per fratrem tuum agam.

Vtar ad omnia tuo fratre: vtar opera fratris tuū fratri me tuo committam, tradam, si quid agendū erit, per fratrem tuum vt agatur, operam dabo.

Non tibi adulator.

Noli putare, me hoc auribus tuis dare: gratiam tuam aucupari: hoc me loqui ad voluntatem: me velle tuis auribus inservire: nec esse blandum, assentatione vti, assentationis artificio tuam gratiam querere. ne me putes fictè loqui ad colligendam beneuo-

lentiam tuam: vt gratiam à te ineam, te mihi vt adiungam, tuam in amicitiam vt me penitus insinuē.

Cicero præter modum doluit
mortua filia.

Doloris plurimum Cicero hausit, accepit, cepit, tulit ex morte ex obitu, ex interitu filia, grauiter est affectus, magna sollicitudine affectus est, vexatus est, oppressus est: ita doluit, vt nemo magis: tam doluit, quàm qui maximè: obitum filia tulit acerbissimè, sic, vt iucunditatem omnem penitus amiserit: summum attulit dolorem Ciceroni, dedit, peperit obitus filia: summam Cicero sensit acerbicatem extincta filia.

Extreme angor.

Vehementissimè sollicitor: acerbissimè doleo: dolore angor incredibili: angor intimis sensibus: dolorem sustineo, quantum ferre vix possum, vel planè non possum, quantum ferre vix, aut ne vix quidem possum: me conficit cura: me dolor exanimat: ita fluctibus curarum iactor, vt à portu prorsus excludar, longissimè dimouear, amouear, summovear, arcear.

Viuis mecum, nec animum meum
perspectum habes.

Me vteris assidue: assiduus tibi mecum intercedit vsus: consuetudo inter nos assidua est: veruntamen planè non tenes animum meum: prorsus non calles mea cōsilia, nō omnino mei tibi sensus patēt, non penitus, nō pfectè, nō ex omni parte, nō vsquequaq₃.

Velim te animum meum videre.

Vellem,

Vellem, quæ sit in te animi propensio, posses inspicere: cuperem sensus tibi patere intimos animi mei: quæ vellere, quo modo animatus erga te sim, oculis cernere tibi liceret: nihil mihi esset optatius, quàm ut eas mentis meæ partes, quæ oculos latet, ab oculis remota sunt, oculis minimè patent, posses introspicere.

Amicitia laudata, quæ ex virtute oritur.

Ea demum laudabilis est, ea præclara beneuolentia, quam virtus, non fortuna peperit: qui virtutem in diligendis amicis, non fortunam sequitur, is optimo consilio vititur, laudabiliter agit, ei laus debetur: honestus & rectus amor ille est, qui ex animi potius, quàm ex fortune bonis exoritur, emergit, existit, emanat, effluit: quicumque fortunam in amore spectat, non virtutem, iudicio labitur, sincerum in eo simplexque iudicium requiras, desideres.

Es mihi carissimus.

Nemo est omnium, in quem magis, quàm in te mea sit propensa beneuolentia, qui mihi te sit carior, quem ego vebementius, quàm te diligam: quem ego maiore, quàm te beneuolentia prosequar, magis ex animo, quàm te diligam.

Mæreo.

Iaceo in merore, ac sordibus. afflictus merore iaces, ac læguet animus meus. Pesimè est animo meo. tristissimis vexor, & conficior, curis, merore tabesco, debilitor, conficior, obruor, nil me tristius, deditus tristitia sum.

Decet amicis subuenire.

Laborantibus amicis opem ferre, opitulari, auxilium ferre, auxilio esse, præstare esse, subuenire, subsidio esse, adesse, minimè deesse debemus. amicos miseris oppressos leuare æquum est, ius est, decet, conuenit. si quod in malū ceciderit amicus, accurrere, & erigere iacentem debemus.

Auxilium fer patriæ.

Fer opem occidenti patriæ, excipe cadentem patriam. medere patriæ grauissimè laboranti. eripe summū è miseris patriam. auxiliare, auxilium affer, auxilio sis patriæ. adiuua patriam. noli patriæ deesse. noli committere, ut patriam deferas, ut auxilium tuum patriæ desideret in aduersa fortuna, in tantis malis, calamitatibus, miseris, tam duris, miseris, tristibus, perditis temporibus.

*Tuæ res tanto mihi gaudio
sunt, quanto
meæ.*

Letitiam ex rebus tuis eandem, quam ex meis, nihilo minorem, quàm ex meis, capio, accipio, percipio, suscipio, sumo, haurio, letitia me afficiunt res tuæ æquè ac meæ, pariter ac meæ, non minùs quam meæ, non secùs quàm meæ, haud aliter ac meæ. tuæ me res efferunt letitia, gaudium mihi afferunt, pariunt, præbent, voluptate me perfundunt itidem ut meæ. tuis rebus, uti meis, afficior. quæ meū è rebus, eadem mihi è tuis oritur iucunditas, voluptas, delectatio, letitia, gaudiū. tuis rebus ita lator, uti meis.

Produ-

Producis rem.

Id agis, vt rem extrahas, ducas, producas, protra-
has, differas, proferas, proroges, protendas, in aliud
tempus reijcias, protrudas, vt rem suspendas, sustine-
as: vt rei moram facias, moram inijcias.

Moram auerte.

Vide, ne quid mihi ad hoc negotium temporis ac-
cedat: ne tempus addatur: ne qua fiat accessio tem-
poris, ne quid mihi temporis in hoc negotio, in hoc
munere, in hac administratione prorogetur, ne fiat
longior, ne ducatur longius, ne sit diuturnior hac ad-
ministratio.

Elatum diuitijs.

Tue te efferunt diuitiae, non tuae propriae virtutes.
insolentia tua, arrogantia, superbia, non ex animi,
non ex ingenij tui praestantia, sed ex opibus tuis ma-
nat. istam insolentiam, elationem animi, spiritus im-
moderatos in te parit: non vlla tua singularis, aut
praecipua facultas, meritorumue conscientia: sed co-
pia, diuitiae, opes, res domestica, plus equo maior, co-
modorum abundantia, animos tibi facit: tollit te ad
istam animi intemperantiam res familiaris: non vl-
la tua propria bona, non artis honesta scientia, aut
virtutis vlla possessio.

Dignus qui ametur.

Est qui ametur: dignus est qui diligatur: amore ho-
minum dignus est: sunt in illo, quae amorem concili-
ent: possidet, quae ad colligendam beneuolentiam va-
lent. Ad alliciendas voluntates, animos adiungen-

dos, comparanda hominum studia, nihil desiderare
nihil in eo requiras, nihil ei deesse dicas: causas amo-
ris in eo plurimas, odij nullam inuenias: ferreus sit
auersus ab humanitate, expers humanitatis prorsus
homo non sit, qui non illū amet, amore cōplectatur.

E studijs morbus contractus.

Aegrotabat ex labore studiorum: iacebat ob stu-
diorum labores: morbo languebat ex intemperan-
tia studiorum: malè se habebat, incederat in mor-
bum, quòd immoderatè studijs vteretur, quòd ei stu-
diorum modus esset nullus, quia minimè sibi parce-
ret in studijs: affectus grauius est, valetudine vti-
tur aduersa, decumbit oppressus morbo, laborat mor-
bo, valet pessimè ex nimia studiorum cōsuetudine,
ex immoderato vsu.

Tu mihi es carissimus.

Summè, vehementer, valdè, magnoperè, maxi-
moperè, maximè, etiam atq; etiam, mirè, mirificè,
incredibiliter, vnicè, singulariter, egregiè, insigni-
ter, ex animo, ex intimo sensu, cū primis, in primis,
apprimè, præcipuè, admodum, oppido, maiorem in-
modum, mirum in modum, minimè vulgariter, non
mediocriter te diligo: in te amādo nemini concedo:
qui te vehementius diligit, concedo nemini: beneuo-
lencia in te mea ad summum peruenit: amor in te
meus is est, ita accumulatus est, vt addi nihil possit.
amorem in te meum verbis exprimere qui possum,
quem cogitatione vix amplector? cuius magnitudi-
nem vix mente comprehendo? amorem in te meum
cogita-

cogitatione fortasse consequi, complectiq; possum, verbis, quidem expromere profecto non possum æquè similiter, pariter ac me ipsum, non aliter ac me ipsum, non secus ac me ipsum, in idem vt me ipsum, te diligo, sic te diligo, vt neminem magis, ne me ipsum quidem: cum te multi diligant, omnes tamen in amore vinco, principatum appeto, primas partes mihi vëdico: principem locum obtineo: fero te in oculis: mihi es in amoribus: nihil mihi est te carius: secundum Deum, post Deum, excepto Deo, cū à Deo disceſſi, nemo mihi est te carior: ego te vt oculos meos, aut si quid est oculis carius, diligo. singulari erga te animo sum, vt pater in filium, ita ego in te sum animatus. habeo te filij loco. amor in te meus tantus est, quantus potest esse maximus. haeres mihi in animo, in medullis, in intimis sensibus. singulari sum in te beneuolentia. primum in amore Deum, te habeo proximum.

Orestes matrem occidit.

Orestes parentem Clytemnestram sua manu defodit, confodit, perfodit, vita exuit, priuauit, morte affecit, puniuit, multauit, vltus est, vindicauit, interfecit, interemit, occidit, cecidit, peremit, trucidauit, obtruncauit: parenti vitam eripuit, mortem obtulit, attulit, intulit, vim intulit, attulit, manus attulit, intulit.

Probabo me tibi esse amicissimum.

Nullum erga te officium hominis amantissimi

B S præter-

prætermittam. meam in te non mediocrem, non vulgarem, eximiam, summam, singularem, incredibilem benevolentiam re declarabo, ostendam, patefaciam: quouis officiorum genere testificabor, testatâ apud te relinquam, tibi probabo: sic officijs & studijs illustrabo, ut eam & tu, & omnes clarissimè cernant, ut ea tibi, atque aded cunctis hominibus clarissimè pateat.

Cicero & Cato amici.

Erant Cicero & Cato & amicitia & sensibus in in Repub. coniunctissimi. amabant inter se vehementer Cicero & Cato, & erant pariter in Repub. lica animati, & erant sensibus in Repub. consentientibus.

Ex omnibus causis tibi amicus sum.

Omnibus tibi necessitudinis causis coniunctus maximè sum. omnes mihi necessitudinum causæ, omnia necessitudinis summa iura, omnes necessitudines intercedunt: mihi tecum omnia sunt. ita multæ mihi tecum consuetudinis causæ sunt, ut nihil possit esse coniunctius. amo te singulariter omnibus de causis, omnibus ad te amandum causis adducor, moueor, impellor, causam tui diligendi nullâ non habeo. quid est, cur te non etiam atq; etiam diligam?

Mutuo nos amamus.

Mutuo amamus inter nos, pariter, æquè. similiter, vicissim, amore non dissimili, mutuo, pari. par voluntas ab utroq; nostrum accipitur, ac redditur.

Impa-

Impares in amore.

Animus tuus in amore mihi non respondit. parem in me beneuolentiam minimè declarasti. tua beneuolentia significationem non dedisti: non esse te me tuo erga me animo, pariter atque ego sum in te, animatum demonstrasti: tuum in me amorem non esse cum meo conferendum, inferiorem esse meo, infra meum esse indicasti.

Arctissima amicitia.

● *Arctissimo necessitudinis vinculo coniuncti sumus: nihil est nostra necessitudine coniunctius: quo amoris vinculo adstricti sumus, eo nihil potest esse arctius, id eiusmodi est, ut laxari nullo modo possit: peruenit ad summum amicitia nostra: aucta sic est, ita iam creuit nostra coniunctio, ut nihil ad eā possit accedere: quod vinculum, quod studij genus aut officij, quæ omnino res amoris nostro, amicitie, coniunctioni, necessitudini deest? in amicitia nostra requiri, aut desiderari possit?*

A pueris amici.

Amicitia est inter nos inita, instituta, contracta iam inde à prima adolescentia: amare cœpimus inter nos iam tum, cum adolescentuli essemus: in amicitiam coiuimus à primis adolescentiæ annis. ortus est inter nos amor, cum ex ephebis vix dum excessissemus, essemus egressi: amicitiam iunximus, annos nostros amore iunximus iam ab illo tempore, cum annos adolescentiæ primos attigissemus.

Proficiscuntur ad Deiotaram.

Ibant,

Ibant, proficiscebantur, commeabant, iter habebant ad Regem Deiotarum, conferebant se, recipiebant se ad Regem Deiotarum. erat illorum iter ad Deiotarum versus.

Velim scire quo animo in me sint homines.

Scire velim, quo quisque in me animo sit, ut quisque sit erga me animatus, affectus, qui cuiusque sit erga me animus, qui sensus, quae voluntas. sensum cuiusque nosse, tenere, callere velim, patere mihi velim.

Dubius animi.

Ancipiti cura distrahor, iactor, versor. animi pendeo, incertus, animi sum. pendet animus, inclinatur huc, illuc, fluctuat, iactatur, incertus est, quid consilij capiam. utram in partem me dem, ignoro. explicare consilium, expedire me ex hac deliberatione, exitum meae cogitationis inuenire non possum, distrahant me diuersa consilia. in utramque partem ita multa succurrunt, ut difficilis admodum sit, minimè expedita, minimè explicata, minimè explorata, minimè certa, obscura, haud satis aperta deliberatio.

Animus excelsus.

Neui magnitudinem animi tui, firmitatem, constantiam, vim, robur, fortitudinem, excellentiam, praestantiam, altitudinem, sublimitatem, excelsitatem, noui quàm forti animo sis, quàm constanti, ac firmo, quàm non demisso, non humili, non imbecillo, non fracto, quàm ad omnem euentum, ad omnes casus feren-

*ſus ferendos, ad omnem fortunam, ad omnes tempo-
rum motus, viciſſitudinesq; ſtabili, ac parato.*

Amo viros excelſo animo.

*Præſtantis animi viros libenter complector, quo-
rum animus viget, qui animo vigent, qui vigore a-
nimi præſtant, quorum animus excellit, qui animo
excellunt, qui ſunt excellenti animo, ſunt excellenti
animo præditi, ſunt excellentis animi, in quibus eſt
animi excellentia quadam, præſtantia, altitudo, ex-
celſitas ſublimitas, robur, vis: cum his libenter ami-
citiã contraho, in eo, coeo, inſtituo, iungo, eos faci-
lè amo, amicos mihi libenter adiungo, applico me,
adiungo me libenter ad eorum amicitiam, ſponte
mea, & inductione quadam animi ad eorum amici-
tiã accedo, ad eos amandos propèdeo, inclito, me do.*

Paruus animus.

*Ex humili animo, abiecto, puſillo, exili, ieiuno, an-
guſto, gloria cupiditas non emergit, exoritur, exi-
ſtit, effluit. anguſtos animos ampla & præclara co-
gitatio non ingreditur.*

*Animus deſperantium per te
erectus.*

*Tuis præclaris actionibus, qui antea timebant, ex-
citati ſunt, recreati, ad bonam ſpem, ad fortitudi-
nem reuocati, animos receperunt, recuperarunt, col-
legerunt, reuocârunt.*

Fruor animo tranquillo.

*Credibile non eſt, quàm æquo animo ſim, quàm
fruar quietè, quàm ſit animus meus omni cura, va-
cuus, &*

cuus, ac liber, omni cura vacet, ab omni cura procul absit: quàm sit tranquillus animi mei status, quàm tranquillè seipso fruatur animus meus: aequitatem animi mei vix credas, coniectura vix assequare, cogitatione haud facillè comprehendas.

Animus sincerus.

Simplex mihi animus est, directus, apertus, nulla simulatione rectus, aut arte coloratus: simulationē simulandi studium mea natura, mea consuetudo respuit: neque libenter, neque facillè fingo: simplicem veritatem amo: odi artes, quibus veritas, ut inuolucro quodam obtegitur.

Sapiens futura praevidet.

Sapientia praediti longè in posterum prospiciunt, res futuras, ut praesentes, intuentur, tanquam oculis cernunt: sapientibus euenta rerum patent, ante oculos futura sunt: sapientes percipiunt animo futura, coniectura futuras res assequuntur, ea, quae impendent, tanquam ex aliqua specula prospiciunt.

Specie capi.

Specie capitur adolescētia, oblectatur, gaudet, latatur: speciem amant adolescentes.

Nolo Rempub. in discrimen adducere.

Nolo summam Rempublicam, salutem Reipublicae, publicam rem in discrimen, in dubiam fortunā adducere, deducere: non committam, ut incerta fortunam Respub. subeat, ut periclitetur Reipub. salus, ut in dubium vocetur, in periculum, in discrimen

men veniat.

Nimis arrogans.

*Nimium tibi tribuis, arrogas, assumis. Vide infra.
Nimium es superbus.*

Latrones ex occulto inuadunt
viatores.

*Latrones ex insidijs, ex occultis locis, subitò repen-
tino, improviso, nec opinato impetu viatores ag-
grediuntur, adoriuntur, inuadunt, petunt, viatori-
bus inuadunt, in viatores inuadunt, irruunt, impe-
tum faciunt, impressionem faciunt, incurrunt, insi-
liunt, sese immittunt, se inijciunt, sese inferunt.*

Insidiati mihi sunt, quibus potissi-
mum credidi.

*Quorum ego fide nitebar maximè, quibus, ego fi-
dei habebam plurimum, quibus apprimè credebam,
quorum in fide multum ponebam, quorum esse mi-
nimè dubiam, aut infirmam fidem existemabam, ij
mihi insidias fecerunt, insidiosè vim, damna, igno-
miniam intulerunt, obtulerunt, insidiosè me tracta-
runt, insidijs petiuerunt, oppresserunt, per diderunt,
à me defecerunt, descuerunt.*

Quid illos audis?

*Cur ad istorum sermonem aures tue patent? cur
horum sermonibus aures præbes? cur hi tuis auribus
viuntur aquissimis? cur te tam facilem habent in
audiendo? cur tantam audiendi molestiã aures tue
sustinent?*

Camil-

PHRASES LATINAE
Camillus Romam ex obsidione
Gallorum liberauit.

Camillus urbem Romanam obsidione Gallorum exemit, liberauit, ab obsidione vindicauit, ex obsidione eripuit, obsessam, septam, copijs Gallorum undique cinctam, oppressam liberauit, libertatem restituit, libertati restituit, libertate donauit, liberam reddidit, seruauit, seruauit incolumem, saluam, incolumem reddidit, salute atq; incolumitate donauit: Gallos, urbem obsidentes, obsidione prementes urbis libertati, castris circa collatis, imminentes, obsidionis corona cingentes, circumfidentes, castris positis ad urbem, sedentes expulit, eiecit, in fugam conuertit, disiecit, fugauit, dissipauit, summouit, fudit, fugauitq;.

Vim à te non valeo auertere.

Ego tibi à vi nihil prestare possum: vim tibi nullam factum iri, illatum iri, allatum iri, oblatum iri, pro certo non polliceor, planè non affirmo: tutum à vi te futurum, ne pro certo existimes: nullam fore vim, exploratè, asseueranter, certò promittere non audeo: ea te cura prorsus non libero, non eximo, eam tibi curam planè non eximo, non adimo, non aufero: ne quando tibi vis inferatur vlla, ne quam aliquando vim feras, sustineas, patiare, sentias, experiri ne quid aliquando per vim patiaris.

Improbi ex iudicis elabuntur.

Sapè homines improbi, culpa criminum, delictorum,

rum, flagitiorum, scelerum affines, criminum labe infecti prorsus, atque inquinati, noxij, nocentes. fontes, iudicio liberantur, iudicum sententijs impunitatem assequuntur, à supplicio vindicantur, pœna eximuntur, pœnas vitant effugiunt, euadunt ex iudicio, elabuntur seruantur insontes, innocentes, expertes, omnis culpæ, nullius affines culpæ, nulla infecti culpæ, nullo astricti scelere, nullo contaminati flagitio iudicantur, non puniuntur, non vindicantur, non castigantur, merita, non coercentur, pœna: pœnas non dant, non luunt, non pendunt: debitas pœnas non persoluunt, debito supplicio non multantur, non afficiuntur pœna, pœnas factis, vita moribus dignas, improbitati debitas non ferunt, non sustinent, patiuntur, sentiunt: sæpe fit iudicium culpa, vitio, scelere, improbitate, iniusticia, perfidia: vt homines impuri, perdit, scelesti, flagitiosi, delictorum omnium participes, sine pœna dimittantur, pœna eximantur, absolutionem consequantur, animaduersionem effugiant: sæpè non animaduertitur in homines nocentes, supplicium de nocentibus nullum sumitur, pœna nulla capitur, secus ac meriti sunt ac eorum vita postulat, iudicantur sententia feruntur.

Vereor vt sustineas spem de
tuis studijs con-
ceptam.

Vereor, ne, quam de tuis studijs expectationem cōcitaſti, hanc sustinere, ac tueri non possis: vereor, vt,

C expectatio-

expectationi tua studia respondeant, ne tua studio expectationi respondeant, ne cū hominum opinio-
ne non consentiant, ne alium atq; expectatur, exi-
tum habeant, ne qui expectatur, fructū nō pariant.

Summa de te sperant.

Magnum quendam atq; excellentem virum de
te sperant futurum: expectantur à te, quæ à summa
virtute, summoq; ingenio expectanda sunt: nihil
humile, nihil vulgare, nihil angustum, omnia ex-
celsa, ampla, mira, diuina prorsus à te expectantur.

Nondum assuefactus es
laboribus.

Nondum laboribus assueuisti. nondum es à labo-
ribus assuefactus, laboribus assuefactus, assuetus: la-
bores ferre ac sustinere nondum consueuisti. labores
nondum satis expertus es, sensisti, tulisti: nondum in
laboribus plenè versatus, exercitatus, rudis es, inso-
lens in laboribus: nondum tibi familiaris labor est.

Aduersa minus sentiunt, qui ijs
asseuerunt.

Malorum consuetudine sensus amittitur: malo-
rum consuetudo sensum adimit, sentiendi vim au-
fert, stuporem inducit, inijcit, infert, sensus obstu-
pescit: sensus obstupefit, adimitur, aufertur vsu diu-
turno calamitatum: aduersas res minime sentiunt,
sensu non percipiunt ij, quorum occalluit animus,
quorum animis callum obduxit diuturna consuetu-
do, qui secundis rebus nisi perquam raro sunt, secun-
das res haud sapè nouerunt, quorum animi, tantum
abest,

abest, vt recentes ad fortunā sint, insolentes ad iniurias fortune sint, vt malorum vsu & consuetudine prorsus obduruerint, callum contraxerint.

Alienus ab astutia.

Astutia mihi non placent, non probantur non satisfaciunt: astus non amo: artem simulādi, fraudens artificio tectam, mores ab aperta quadam simplicitate alienos, fucum ac fallacias, vafritiem, nimiam calliditatem, astuta ingenia, versuta, vafra, nimis callida, ad astutias, vafritiem, calliditatem propensa, naturali quodam odio prosequor: sum ab astutijs alienus: abhorret animus meus ab astutijs.

Hannibal bellicæ artis peritissimus.

Hannibal in re bellica, rei scientia in militaris, in gerendis bellis callidissimus, vaferrinus, versutissimus, astutissimus fuit omnium Pœnorum: vafritie, calliditate, astutijs, astu, arte vicit, anteiuit, antecessu omnes Pœnos: praestitit. antecelluit. superior fuit omnibus Pœnis. excelluit inter Pœnos. parē habuit Pœnorum neminem: vafritie. calliditate versutia. astutijs. astu. arte nemo omnium Pœnorum cum Hannibale conferendus. comparandus. aquandus. componendus: ad eam calliditatem. vafritiem artem qua gerendis bellis Hannibal excelluit. aspirare ex omnib. Pœnis nemo potuit: in bellicis astutijs atq; artib. adspirare ad Hannibalē ex Pœnis nemo potuit: quis Pœnorū Hannibali gerendorū bellorum

scientia par sui? quis perfectam belli gerendi rationem, ut Hannibal tenuit, calluit, noui, possedit, consecutus est, obtinuit?

Commodis meis non
consultui.

Nullam hactenus utilitatis mea rationem habui: nullam rationibus meis operam dedi: de utilitate minimum laboraui: utilitatem minimè spectauì, curaui: quaesui: secutus sum: nullum in utilitate studium posui: nihil industria locaui: nihil opera consumpsi: diligentiam commodorum meorum causa nullam adhibui: ad res meas nullam contuli: res meas indiligenter administraui: tractaui.

Quis Rempub. capeisset tantis propositis periculis?

Quis Rempub. attinget: Rempub. capeffere: suscipere: tractare: ad Rempub. se conferre audeat, tot periculorum metu proposito, qui sibi tot impendère, imminere pericula intelligat: quis operam Reipub. dare: in Repub. versari: Rempub. gerere: administrare: ad Rempub. sua studia conferre: tot periculis impendentibus: imminetibus: animum inducat: facile ac libenter velit?

In Repub. iustitia sequenda.

In administranda, tractanda Repub. in administratione Reipublicae, ius, honestum, rectum tueri, spectare, sequi, nihil praeerea debemus.

Seruabo promissa.

Dabo operam, quod pollicitus sum, ut re praestem,
exitu

exitu præstem: exequar: efficiam: re confirmem: vt præstem fidem meam: solvam fidem: tuear: seruem: probem: vt promissa seruem: obseruem: tuear, præstem: promissis ne desim: ne fides in promissis mea de sideretur: vt fidei satisfaciam: ne de fide mea parū videar laborare: vt à meis verbis: ab affirmatione mea: à promisso exitus rei ne dissentiat: vt verba res confirmet: vt id: quod dixi: veritas probet: vt stene promissis, à promissis ne discedam.

Natura omnibus accommodatus.

Præcipuo quodam natura munere aptus erat, accommodatus, appositus erat ad omnia: factus ad omnia videbatur: ingenium acceperat à natura ad omnes res appositum, atque accommodatum: eo erat, eo vtebatur ingenio, quiduis vt exequi: & præstare satis commodè posset: natus ad omnia videbatur: de derat hoc ei natura, quidquid aggredideretur vt egregiè conficeret, vt excelleret: habebat hoc à natura, vt quamcunque ad rem se conferret, quamcunque capefferet, ea non pessimè perfungeretur, ex ea cum laude discederet.

Ex auaritia multa mala
proueniunt.

Parit auaritiæ multa mala: existunt, nascuntur: proficiuntur, proueniunt: effluunt, emanant: exoriuntur ex auaritia multa mala: multorum malorū causa, origo: principium, fons: radix auaritia est, multorum malorum causa referenda ad auaritiam,

conferenda in auaritiam, adscribenda, assignanda, tribuenda auaritiæ est: culpā sustinet auaritia multorum malorum.

Craſſus Romæ ob auaritiam
malè audiebat.

Pessimè omnium Romanorum audiebat Craſſus auaritia nomine: maximè omnium Romanorum Craſſus auaritia flagrabat infamia: aurum ſitire: opes appetere maximè vnus omnium magis quàm ceteri, præter ceteros Craſſus putabatur: nemini grauior, ac turpior in vrbe Roma, quàm Craſſo, inurebatur auaritiæ nota: auaritia vitio Craſſum magis, quam quemuis alium, hominum notabat opinio: incumbere ad opes: inhiare diuitijs tanto studio: quanto in vrbe Roma nemo præterea: Craſſus exiſtimabatur.

Auaritia hodie dominatur.

His temporibus latiſſimè patet auaritia: vbique. vbique locorum, vbiuis, vbiuis locorum. nuſquam non eſt: dominatur, regnat, viget maximè. orbē terrarum eſt complexa. omnium animos occupauit, ac tenet. in animos omnium irreſſit: infecti ſunt omnes auaritia labe: plus opera in re quarendâ, in opibus congerendis, in diuitijs colligendis, comparandis, contrahendis ponitur, conſumitur, locatur, quam deceat: auaritia vitio hodiè ferè nemo non laborat, propenſi omnes ferè ſunt ad auaritiâ, ad ſummū peruenit auaritia, eò proceſſit, eò eſt auaritia progreſſa, quò maximè potuit, quò longius non datur.

quò non

quod non licet vltius.

Euentus rei felix erit.

Exitum res habebit, mea quidem vt spes fert, ex opt. sū, felicem, qualem volumus, & optamus: res ex animi nostri sententia succedet: successu res, quo volumus, eo concludetur, ac terminabitur, euentus rei erit optimus, euadet res, quo volumus: non aliter cader, ac volumus: sequetur id, quod optamus: opta ei fortuna respondebit: rem consequetur exitus, euentus, finis exoptatus.

Ex rei euentu homines de te existimabunt.

Ex euentu homines de te existimabunt: rei exitū hominum iudicia consequentur: vt res cadet, vt succedet, vt euenerit, vt ceciderit, ita de te homines iudicabunt: qualis rei finis, exitus, terminus, euentus, conclusio erit, talem de te opinionem homines suscipient: congruent, consentient in vtramque partem hominum de te iudicia.

Quid futurum sit, ignoro.

Quid casurum sit, euenturum sit, quid cadere, quid consequi possit, ignoro, non dispicio, quid tempus laturum sit, explaratum non habeo, latent me que nasci possunt, futura me fugiunt, non assequor ea, non assequor coniectura, diuinare non possum, aut mente præcipere, qua ferre, parere, patefacere dies ipsa potest. futuri casus aperti mihi non sunt, mihi non patent, me fugiunt, prætereunt, latent.

Casu causa cecidi.

C 4

Vt cau-

Vt causa ceciderim, litem prediderim, euenit, obuenit, contigit, obtigit, accidit, factum est, casu factum est, casus tulit, fortuna fecit, fortuna placuit.

Hoc sapienti non obuenit.

Hoc in sapientem minimè cadit: non est, vt obuenire hoc sapienti possit: est hoc à sapiente alienum: pertinere hoc ad sapientem non potest.

Acerrimus aduersarius.

Aduersarium nimis grauem, nimis acrem, infersum, acerbum, vehementem, crudelem habemus: nimis acerbus, nimis aduersus, nimium grauis atque insensus nobis es: oppugnas nos quàm potes acerrimè, & grauissimè: nullam aduersus nos iniuriam pratermittis: nulla nos iniuria, nulla re non laceassis: tuus contra nos viribus vteris: tuam in nos vim confers: omnia conaris, nihil non agis, moues, tentas, experiris machinaris ad perniciem nostram: aduersario te vitimur nimis acerbo, nimis insenso: agis contra nos, pugnas aduersus nos, irruis in nos, quo potes impetu, impetu quam potes maximo, eo impetu, qui potest esse maximus.

*De rebus tuis me certior
rem redde.*

*Fac me certior, redde certior de toto statu tuo, & de omnibus consilijs: significa mihi, expone, aperi, explica, perspicuè demonstra, qui sit rerum tuarum omnium status, qui tuus animus, qui sensus, quæ consilia sint: fac, vt de tuis rebus, tuisq; consilijs cognoscam, intelligam, certior fiam, ex tuis litteris
erudi-*

erudiar, instruar: imaginem rerum omnium, cognitionumq³ tuarum litteris ostende.

Nuncius sinister.

Rumores de illo duriores erant: aduersa quadam de illo erant allata: nunciij venerant tristes, aduersi, infauisti, parum commodi, minimè lati, parum secundi: grauior de illo fama peruenerat, dissipata erat, peruulgata: duriora quadam, grauiora erant significata, iactabantur, sermonibus dissipabantur.

Cicero agendarum causarum artifex.

In agendis causis Cicero omnibus antecelluit, praestitit, vicit omnes, excelluit inter omnes, anteiuit omnes, antecessit: patronus Ciceroni conferendus nemo fuit, neque eloquentia, neque studio, neque fide: ad iudices, ad tribunalia, ad causas tantum eloquentia studij, fidei, quantum Cicero, nemo attulit: in iudicijs, in foro, in forensibus causis, in forensi munere, in tractandis causis, in causarum patrocinijs, in defendendo, & accusando par Ciceroni nemo fuit

Fuste percutere.

Fuste illum malè multare, malè accipere, percutere: festem illi volebat impingere: fustis ictus volebat illum experiri, fustis amarus ictus gustare, sensu experiri, vim & grauitatē sustinere, ferre, pati.

Beneficium collatum, sine spe remunerationis.

Contuli quæ in illum officia, beneficia, merita po-

C 5 tui &

tui, et si remunerationem planè nullam expectarem. quantum in me fuit, quantum efficere, & consequi potui, pro meo studio, meaꝫ industria complexus illum sum, affeci, ornavi, auxi omnibus officijs, quamquam ab eo minimè parem gratiam expectarè, nullam officiij genus, aut studij, nullam omnino rem, quæ vel ad utilitatem illius, vel ad laudè spectaret, omisi, prætermisi, infectam reliqui: licet futurum non sperarem, ut memorem & gratum experirer. omnia quæ quidè præstare mihi licuit, profecta in illū sunt. cum tamen spe nulla niterer, spes me nulla tenebat, futurū aliquādo, parè ut mihi gratiā referret, ut omnia mea parib. compensaret officijs, remuneraretur officijs, æquaret officijs, ut vllū grati animi signum ostenderet, ut se memorem gratumꝫ probaret, ut vllum omnino studiorum officiorumꝫ meorū fructum ferrè. meam in illum voluntatem & benevolentiam, quandocumꝫ, res tulit, ubi tēpus et occasio postulavit, reprobaui, ostendi, significavi, declaravi, patefeci, spe tamē adductus nulla gratia referenda. benè meritus de illo sum quàm potui studiosissimè, quamquam illius erga me voluntati diffiderem, spem in illius voluntate minimam ponerem, pariter animatum in me fore non considerem, licet fore non considerem, ut paribus mihi responderet officijs.

Summum beneficium.

Hoc ego summi beneficiij loco ponam, numerabo, inter maxima beneficia referam, hoc apud me non exigui beneficiij, non vulgaris gratiæ locum obtine-

bis, ita

bit, ita credam, tulisse me beneficium singulare, gratiam tantam, quanta potest esse maxima.

Beneficij memor.

Tua in me officia nunquam obliuiscar, semper meminero, memoria tenebo, perpetua memoria tuebor custodiā, conseruabo, tua erga me merita nulla vnquā apud me delebit obliuio, nulla dies, nulla temporis vetustas, non casus vllus, non fortuna magnitudi-
nē tuorum erga me meritorū imminuet, ex animo meo delebit, tollet, auferet, obliuioe delebit, obruet, obscurabit, exstinguet, vigebit in me tuorum beneficiorū aeterna, perpetua, nunquā interitura memoria. nullū apud me tuum beneficium intermoriturū existima. tuam in me singularem benignitatem, incredibilem liberalitatem semper in animo, semper in oculis habebo, perire apud me, aut euanescere nunquam patiar. hærebunt mihi in animo, mēte, memoria fixa permanebunt, impressa in animo ac mente patebunt, extabunt tua beneficia: vita par, equalis erit recordatio meritorū tuorum: qui mihi vitam dies, ille ipse tuorum officiorū memoriam terminabit: finis mihi, ac terminus et vite, et benignitatis, ac liberalitatis in me tue idē erit, futurus idē est. quam amanter me tractaueris, quā benignē mihi feceris, quā studiosē in omni re commodaueris, quā humaniter & beneficē mecum egeris quibus officijs amicitiam nostram colueris, prosecutus sis, quibus me rebus auxeris, ornaueris, honestaueris, ipse mihi atq; etiam alijs cōmemorabo, ita diu recordabor, quā diu mi-

diu mihi viuere contigerit.

Turpe est, sibi tantum
viuere.

Se ipsum curare, nihil præterea, de seipso tantum, sua tantum vnius causa laborare, sibi vni studere, seruire, prospicere, consulere, præterea nemini, turpissimum est, maxime dedecet, indecorum in primis est, infamia, ignominia, dedecori est, dedecus affert, infamiam parit, turpem famam, opinionem minime commodam, aut optabilem parit: eiusmodi res est, quam summa consequitur infamia, ignominia, turpis infamiae nota, dedecus, accusatio, reprehensio: fraudi est, vitio vertitur, tribuitur, datur, adscribitur, assignatur.

Res repræhensa.

Res palam exagitur, vituperatur, accusatur, reprehenditur, damnatur, acerbè notatur, infamia notatur, improbat, sermones ea de re minus commodi sunt, parum honesti dissipantur.

Vt maiores tuos sequaris, operam
virtuti da.

Si tuorum maiorum laudibus respondere vis, si maiores tuos referre vis, cupis imitari si te dignum maioribus tuis præbere studes, vt ad virtutem, in virtutem incumbas, ad virtutem studia tua conferas, opus est: nauari à te operam virtuti oportet: debes virtutem colere, tui muneris, tui officij, tuarum partium est: non potes non virtuti operam dare: nō licet tibi virtutem negligere: hoc ad te pertinet,

in te conuenit, à te postulatur, atque adeò, tanquam debita res exigitur.

Spretum alterius consilium.

Non egeo, non indigeo tuis praeceptis, admonitionibus, consilijs, superuacanea sunt, parum utilia, nullius emolumenti, minimè necessaria, locū apud me non habent, à me non requiruntur, nō desiderantur, nō expectantur tua praecepta: tuis mihi monitis nequaquā opus est: tuis carere monitis facile possum.

Iuuabo te, vbi opus erit.

Adero tibi, praesto ero, opem feram, cū res postulat: vbi opus erit, vbi tempus feret, tuis temporibus, si rerum tuarum ratio poscet, si occasio requireret, vbi erit è re tua, si pertinere ad te videro.

Virtus neglecta.

Probitas, integritas, probati mores, vita illa, quae cum virtute traducitur, à paucis hodiè probatur, colitur, amatur: pauci sunt, qui probitate delectentur, probitatem colant, ament, sequantur: parui fit hodiè probitas, & morum integritas: qui suum studium in probitate ponant, pauci sunt, reperiuntur, numerantur, paucosq; inuenias.

Virtus praemijs cumulata.

Magna sunt recta agentibus proposita praemia: omnes: qui sese in recta viuendi ratione exercent: magna merces manet: fructum rectè factorum viri boni vberrimum: ac praestantissimum ferent: praclarā honestamq; vitam res utilissima consequuntur:

vita

vita laudabiliter acta, cum virtute traducta, primum est decus, & earum rerum copia, quas qui possidet, optimè cum illo agi existimatur.

Vita beata in virtute posita.

Benè sentire, rectèq; facere, satis est ad benè beateq; viuendum: vnam qui colit probitatem, ei deesse ad felicitatem nihil potest, is ad felicitatem nihil desiderat, nihil requirit: quicumque rationem duce in vita sequitur, ei ad felicitatem ampla, maximeq; certa patet via: probitatem qui possidet, simul is possidet summum bonum, nihil ad felicitatē præterea requirit: boni mores, & honestæ rationes felicitatem pariunt: felicitas integritate comparatur: si quis in colenda probitate totus est, feliciter admodum, ac beatissimè cum illo agitur.

Breuiter.

Quid queris? noli querere: quid plura? quid pluribus? quid multa? quid multis? ne plura: pluribus: ne multa: ne multis: ne te multis morer: ne te multis teneam: quid opus multis? vt in pauca multa conferam: vt paucis concludam: vt rem paucis complectar, comprehendam, perstringam: vt summum exponam, vt breuitate utar, vt satietatem longæ orationis effugiam: ne longam orationem suscipiā.

Auctor mali.

Tu horum malorum causa, tu fons, & origo: tu tantas malorum faces incendiisti: tu horum malorum initium attulisti: tu hæc mala peperisti, hæc mala excitasti: auctor horum malorum præter te nemo fuit,

fuit, à te fluxerunt hæc mala, hæc incommoda, calamitates, acerbitates, infortunia, damna, detrimenta, pernicies, exitium, rerum euersio. horum malorum culpam sustines, horum in te malorum culpa conferenda est omnis, hæc tibi sunt adscribenda. assignanda, hæc calamitates vni tibi acceptas referre debemus.

Filius frugi.

Est cur gaudeas, habes quod lateris, iustam letandi causam habes, letari iure potes, si gratularis, iure facis, quod moribus tam politis filium habeas, tanta modestia praditum. quod is tibi sit filius, qui continentiam in tanta caterorum insolentia, tam dissolutis moribus, tam immoderato luxu tueatur, colat.

Iter difficile.

Admodum hieme difficilis est, incommoda, impedita, plena laboris, & periculi ea via, quæ Patauium Vincentiam fert, ducit. qui se per hiemem in viam dant, vt Patauium profecti Vincentiam perueniant, molestiam itineris non mediocrem sustineant necesse est, in multas incidant difficultates, multa subeant pericula, multos perpetiantur labores, incommoda, odiosa. dura minimè pauca, iter habentibus Patauium Vincentiam difficultates occurrunt multa, via difficultas. & iniquitas impedimenta opponit maxima, impedimento vehementer est.

Iter omittendum infirma valetudine.

Iter ne suscipias, ne te via committas, ne te in viam
des,

des, ne ad iter aggrediaris, ne viam ineas, itineris cō
siliū abijce, omitte, dimitte, nisi rectè vales, nisi op
tima vteris valetudine. nisi corpore benè firmo.

Cæsar dux optimus.

Dux, imperator, rector exercituum Cæsar is fuit,
quo præstantior haberi nemo possit: præfuit exerci
tibus Cæsar eximia cum laude: ductor copiarum fu
it nemini secundus: copias duxit admirabili rerum
bellicarum scientia: gessit bella suo ductu, ea virtu
te, ac vigilantia, non modò vt superiorem, sed nec
omnino parem quemquam vt habuerit.

Vrbs Pompeianarum par
tium fuit.

Vniuersa ciuitas ducem Pompeium sequebatur,
Pompeio regendam se dederat: ad Pompeij ductum
applicauerant se, contulerant se, adiunxerant se vi
res omnes ciuitatis.

Annonæ caritas.

Ita cara est annona, ita grauis penuria, ea cari
tas, ea rerum omnium difficultas, ea sunt angustiae,
ita cara veneunt, tanti pretij sunt, tanti sunt om
nes res, vt incommodis multis affici, premi, labora
re omnes cogantur: ex immoderata penuria, nimia
caritate, annone difficultate, existunt, oriuntur, gi
gnuntur, quæ ferri vix possint, incommoda multa.

Cicero splendidè habitauit.

Domo Cicero vivebatur cum primis lauta, & per
elegantia: habitabat Cicero lautissimè, & iucundis
simè, ea Ciceronis ades erant, in quibus neque lau
titiam

tiam, neque elegantiam desiderares: erat in Cicero
nis adibus lautitia multum, atque elegantia.

Diuerſa œconomia.

Genus rationum mearum diſſimilitudinem habet
cum illius adminiſtratione domeſtica: non eadem in
re domeſtica tuenda, in adminiſtranda re familia-
ri, in curanda domo, in gubernatione domeſtica v-
triuſque ratio eſt.

Egregiæ equeſtres copiæ.

Vix credas, quantum in prælio valeat hæc equitū
turma, quàm firma ſit, cuius roboris, quorum neruo
rum: hæc equitum turma, hoc equitatu, hæc equitū
manu noli putare quicquam acrius, aut pugnacius
eſſe.

Amiſſo equo euasi.

Vt vitæ conſulerem, vt euaderem à præſente pe-
riculo, vt periculum vitarem minimè dubium, ad
hoſtes equum miſi, immiſi, admiſi, incitavi, laxatis
habenſ hoſtes verſus impuli.

Alexander fortis, at incautior.

Animi vim, magnitudinem, præſtantiam oſten-
debat in prælijs Alexander, conſilium in vitandis pe-
riculis ei deerat: animum in Alexandro pugnante
laudares, animi virtutem laudibus efferres, conſili-
um & prudentiam in periculis deſiderares, require-
res: conſilij non habebat ſatis Alexander ad vitan-
da, effugienda, declinanda, cauenda pericula: ani-
mo quidem in pugnis excellebat, fortem in pugnis
animum gerebat, forti animo pugnās pugnabat,

D prælia

prelia tractabat, rem gerebat in pugnis.

Inferiori non cedere.

Cur ei cedere, loco cedere, locum concedere, locum dare ei debeo, qui comparandus, equandus, conferendus, par omnino mihi nō est? quamobrem, qui est infra me, qui nihil ad me est, mihi patiar anteponi? quid est causa, cur primas ei partes concedam, primas ad eum partes deferri sinam, primo eum loco statuam, pteponi mihi, ante me collocari, anteire me patiar eum, quem nulla res mecum aequat, cuius meritis mea merita antecellunt? quid est causa, cur honore superior habeatur, qui virtute inferior est.

Necessitati parendum.

Sapientis est, sapientia est, consilij est, rationis est. sapientem decet, tempori cedere, necessitati parere, rationem temporis habere, consulere temporibus, conformare se ad temporis rationem, consilia et actiones tempore moderari, pro temporum statu & suscipere, & deponere, ita se gerere, ut precipere tempus videatur, ut tēporis ratio ferat ac postulet: quasi ducem sequi in agendis rebus, quasi consiliarium habere tempus, consiliario uti tempore nos decet.

Studium peruestigandi.

Ut poetarum fabula narrant, diu ac multum Proserpinam filiam, quam inferorum deus Pluto surrepuerat, Minerua perquisiuit, inuestigauit: multum studij posuit, valde vigilauit Minerua in filia perquirenda: omnia loca permeauit, perlustrauit, inuestigauit, penetravit, quod non adiuit, non accessit, ut
filiam

*filiam Minerua reperiret? nullum Minerua locum,
nullas inquarenda filia latebras omisit.*

Perpetuo gratas.

Dum viuam, quoad viuam, quatenus vitam producam, donec viuere licebit, dabo operam diligenter, id agam omni studio, curabo, enitar, contendam, in illud studium, illam curam, vnā illam rem incumbam, id mihi propositum erit in omni vita, eò spectabit animus meus, eò cura, cogitationesq; mea referentur, intendentur, eò mea consilia dirigentur, vt me tibi memorem gratūque probem, parem vt gratiam, par pari vt referam, vt in me gratum animum desiderare ne possis, vt officia tua paribus à me compensentur officijs: in omni mea vite cursu nihil mihi prius erit, nihil antiquius, res mihi non tam erit vlla proposita, nulla de re laborabo magis, nulli rei studebo magis, aueseruiam diligentius, quā vt de me optimè meritum esse lateris.

Iracundia multorum malorum causa.

Sanè, sanequam, certè, certò, verè, re vera, profecto sine dubio, procul dubio, absque dubio, quidē omnino, planè: qui se iracundia patitur efferri, auferri, abripi, à ratiōe auocari, à cōsilio abduci, is ea committit, quæ mox infecta velit esse in eum locum adducitur, vnde exitus non facillè datur, eò progreditur, quò paulo post pœniteat: certū est: pro certò est:

exploratum, minimè dubium, nemini obscurum, omnibus apertum. patet, constat, perspicuum est, oculis, ac sensu ipso percipitur, vocari in dubium non potest, venire in dubium, ambigi, dubitari, nemini dubium esse potest. quin multa mala pariat iracundia: ex iracundia mala multa gignantur, erumpant, fluant, manant, multorum malorum culpam sustineat iracundia, multorum malorum causa sit in iracundiam conferenda.

Magistratus certus.

Nunquam dubitavi, dubium nunquam mihi fuit, ambiguum mihi nunquam fuit, nunquam mihi venit in mentem dubitare, ambigere, suspicari, nunquam mihi fuit obscurum, aut parum apertum, nunquam suspicatus sum fore, ut hic tibi magistratus non deferretur, ut excluderetur hoc magistratu, ut repulsum ferres, ut reijceretur: pro certo semper existimaui, certo sum arbitratus, certa spes animum meum tenuit, exploratum mihi fuit, prorsus mihi persuasi futurum, ut ad hunc honoris gradum pervenires, ut aditus tibi ac via pateret, ne tibi unquam eunti ab hunc honorem, via praecluderetur: petitionis tuae ratio nunquam explorata mihi non fuit, incerta, dubia, ambigua, obscura nunquam fuit.

Gloria ex munere benè gesto.

Hoc munus si cum laude administraueris, gesseris, curaueris, in hoc te munere si praeclarè gesseris, expressior & illustrior tua virtus erit: tua virtus patebit illustrius, extabit apertius, magis quàm antea, patefient,

tescent, certiusq; cognoscentur animi tui bona: qui vir sis & quantus, magis, quàm antea, res ipsa declarabit, maiorem, quàm antea, ingenij animiq; tui significationem dabis, te ipsum oculis hominum aperies, ac patefacies: ipse sic te probabis, vt antea nunquam.

Ciuitas & virtute donata.

Non diuitia, sed virtus aditum patefaciebat ad ciuitatem Romanam, ciuitate Romana donabatur, qui virtute, non qui diuitijs emereret: non opes, sed virtus ciuitatem Romanam dabat: patebat Romana ciuitas virtuti potius, quàm diuitijs, ius Romana ciuitatis consequebatur, dignus Romana ciuitate putabatur, recipiebatur in ciuitatem, ad ciuium numerum adscribebatur, ciuis locum obtinebat, referebatur inter ciues, adscribebatur in ciuitatem, particeps ciuitatis, ciuiliūq; munerum fiebat, impertiebatur ciuitate, perueniebat in ciuitatem, ei ciuitas communicabatur, non qui opibus abundaret, afflueret, valeret: sed qui virtute polleret, excelleret, prestaret: non instructis, ac benè paratis à re domestica: sed virtute præditis hominibus facilis erat, expeditus, minimè dubius ad Romanam ciuitatem cursus, via patebat, nullo negotio aperiebatur, adiura muneraq; omnia ciuitatis Romanae, præmium Romana ciuitas erat.

Bonus ciuis esto.

Da operam, enitere, vt bonum ciuem, bonum te ciuem prabeas, prestes, vt boni ciuis partes tueare,

sustineas: agas: exequare: vt boni ciuis officio. satisfacias, vt ea praestes: quae bonum ciuem decet: quae expectantur ab eo: qui boni ciuis nomen aucupatur. noli committere: caue ne boni ciuis in officio reprahendaris. ne boni ciuis officium pratermittas: ne quid à te fiat: ne quid committatur bono ciue minus dignum: indecorum bono ciui: ne ciuis eius: qui ciuitate dignus haberi velit: partes in te requirantur officium in te desideretur: obeunda tibi sunt: praestanda sunt: nō indiligēter: aut lāguide munera boni ciuis.

Ad iram incitatus, alienus ab iracundia.

Stomachū mihi facis: bilē cōmoues: indurā me: impellis: incitas ad irā: facis vt ira cōmouear: afficiar: corripiar: vt excandescam: vt exardeam: vt ira flāgrem: etsi nequaquam iracūduſ homo natura sum: non procliuiſ: pronus: propensus: inclinatus ad iram: non ira deditus: non is: qui ad iram facile labar: sum alienus: longē remotus ab ira: quanquam: iuris in me parum habet ira: minimē mihi dominatur ira: non ahmodum ad iram propendeo: inclino: ab ira longē absum.

Iracundē commissum dedecus.

Quicquid ages iracundē: iratus: in ira: cum ira: irato animo: animo ira commoto: ira affecto: ira agitato: commotus ira: adductus: inductus: impulsus: incitatus: actus: accensus: inflammatus: iracūdia vi impulsus: turpiter ages: tua cum infamia: ignominia: tuo cum dedecore: turpi te macula inquinabis: Labe inficies: dedecus: infamia turpis nota consequetur.

quætur.

In summas ædes aufugit.

Effugit : fuga se abripuit : fuga euasit : ad ædium
 summa : ad summas ædes : ad fastigium : ad culmen :
 ad superiores : excelsiores : sublimiores ædium par-
 tes : abdidit se in summas ædes : fuga se contulit in
 summas ædes, fuga petiuit summas ædes.

Immeritò accusatus.

Accusas me innocentem, immerentē, in fontē, nul-
 lo meo merito, immerito meo, iniuria, iniustē, ini-
 quē, contrā quā ius est, contrā quā meritis sum,
 contra ius & equū, absq; mea culpa : hæc in me sine
 causa confertur culpa : mihi adscribenda, assignan-
 da, attribuenda causa non est, culpa vaco : culpa ca-
 reo : longē absum à culpa, procul abest à me culpa, re-
 motus à culpa sum, culpa sum expers, extra culpam
 sum, nō heret in me culpa, culpā nō sustineo, affinis
 culpæ non sum, culpæ mihi non sum conscius, in cul-
 pa non sum, cōmissum à me nihil est, quare videar
 accusandus : non erraui, non peccaui, nō deliqui, lap-
 sus non sum, nullam in culpam incidi, nullam com-
 misi culpā, nihil commisi, admisi, perpetraui, nullo
 me scelere adstrinxi, obstrinxi, maculaui, inquinavi.

Fœliciter pugnans.

Sepè cum Romanis exercitibus, copijs Pœnus Han-
 nibal fœliciter, prosperè, secunda fortuna, prospero
 euentu pugnavit : pugnas pugnavit, pugna certa-
 uit, acie conflavit, acie cōtendit, acie congressus est,
 prælio decertavit, depugnavit, digladiatus est, ma-

In acie ceciderunt.

In illa pugna, illa acie, illo pralio, conflictu, ducen-
ti homines insigni fortitudine praestantes obierunt,
ceciderunt, mortem oppetierunt, occubuerunt, desi-
derati sunt: ducentos homines pugna illa sustinet.

Imperatum, quod praestare
nequeas.

Imperas mihi, iubes, mandas, id fieri à me vis,
quod exequi, efficere, praestare neque debeo, neq₃ pos-
sum: id mihi imponis, quod sustinere neque debeo,
neque possum: das mihi rem in mandatis neque ho-
nestam, & eiusmodi, quæ vires meas exuperet.

Multis imperare optabile.

Optabile est, imperium in multos habere, habere
multos, quibus liceat imperare, qui pareant impe-
rati, quorum opera iure tuo, pro tuo iure, pro pote-
state, tuo arbitrato possis vti, multis dominari, mul-
tis praesse paratos ad voluntatem, ad imperium,
ad nutum habere multos.

Communis mons.

Hic tibi mecum, hic inter nos communis est mons,
diuisus aquarum diuortijs: particeps vterque no-
strum huiusce montis est, mons hic pertinet an v-
trumque nostrum, iuris vtriusq₃ nostrum est, ius ha-
bemus vterque in hoc monte.

Res communis.

Communicabo tibi, imperiam tibi rem meam:
communis inter nos erit mea res: partem capies de
mea re

mea re: rei mea particeps eris: non minus tibi quā
mibi, tibi pariter, & mibi, aequē vtrique nostrum,
non mihi magis, quā tibi, mea res patebit: vte-
mur communi iure, aequo iure, pari potestate mea
re: iuris tibi tantum, quantum ipsi mihi, erit in mea
re: mecum rem meam communicabis, communem
habebis.

Perditorum fugienda societas.

Non est cum improbis hominibus iungenda socie-
tas: coire non societatem, coire in societatem, inire
societatem cum perditis hominibus, dare se in socie-
tatem perditorum, conferre se, adiungere se, appli-
care se ad homines perditos, coniungere se, vinculo
se societatis obstringere cū perditis hominibus: vtili-
tatis vel maxima spe proposita, vel si spes vtilitatis
maxima ostendetur: non decet, turpe est, minimè de-
bemus: qui se socium ad perditos homines adiūgit,
cum perditis hominibus coit, perditos sequitur, co-
mitem se præbet improbis, facit turpiter, contrā quā
debet, minimè laudabiliter.

Comes perpetuus.

Aſsiduum, perpetuum, vſque dum volueris, quo-
ad volueris, comitem me habebis, me tibi comitem
præbebo: habebis tibi vſque, tibi affixus ero, dum tua
voluntas feret: numquam à te, nunquam à tuo late-
re, nisi te volente, lubente, concedente, permittente
diſcedam: nulla me res, nisi tua voluntas, auellet abs-
te, amovebit, ſeiunget, diſiunget, abiunget.

Laus gratiæ causa.

Tantas in me laudes confers, effers me laudibus, non iudicio tuo, meritóue adductus meo, sed vt in eas à me gratiam, gratiæ causa, ad colligendam beneuolentiam, gratiam meam his laudibus aucuparis: das hoc auribus meis, largiris mihi, non veritati, auribus inferuis, loqueris ad voluntatem, non hoc ex animo facis, sed eo consilio id spectas, id secutus, meum tibi vt amorem hoc artificio, hoc tuo quasi merito adiungas, vt mihi gratificeris.

Excellentis.

Virum excellentem, præstantem, omnibus, vt aëunt, numeris absolutum, omni laude insignem, participem omnium virtutum, cui nihil desit, in quo nihil desideres, quem esse virum singularem dicas.

Geometra.

Geometricis literis perfectè eruditus, penitus cognouit Geometriam, tenet omnino Geometriam, callet omnino geometricam scientiam, excellit in geometria, perfectam, absolutam, singularem, eximiam geometriæ scientiam possidet, ita processit in geometria, vt ad summum peruenerit, prorsus philosophiam cognouit: vincit omnes, præstat omnibus, antecellit omnibus, nemini secundus est, parum habet neminem, superior omnibus est in geometrica scientia.

Adolescens infirma valetudine.

Cicero in adolescentia sua, cum adolescens esset, cum adolescentiæ annos nondum excessisset, egressus est

sus esset, valetudine erat, valetudine utebatur in-
 firma, parum firma, minimè firma, haud satis fir-
 ma, nequaquam firma, paulò infirmiore, imbecilla,
 non optima, non robusta, satis affecta, satis ad mor-
 bos propensa: non rectè se habebat Cicero in adoles-
 centia, non omninò valebat, minùs bellè habebat, se
 habebat, non optimè valebat, valetudine erat infir-
 mior, viribus parùm firmis, corpore non satis firmo
 utebatur, valetudinis, firmitudinis, firmitatis, viri-
 um, roboris adolescenti Ciceroni minùs erat, quàm
 satis esset: parùm valide vires erāt: infirmior erat,
 imbecillior, tenui, incommoda, vitiosa valetudine,
 parùm validus erat, infirmè valebat, valetudine
 erat imbecillior, valetudinis vitio laborabat, vale-
 tudinarius erat Cicero.

Moderans studijs, valebis
 rectius.

Si modum studijs impones, facies, statues, si tibi
 moderabis in studijs, si studia moderabere, si tibi par-
 ces in studijs, valetudine melior fies: valetudine cō-
 firmabis, conualesces quotidie magis, firmior, ac va-
 lidior fies: bonæ valetudinis, firmitatis, virium, robo-
 ris quotidie plus assequeris: ad perfectam valetudi-
 nem quotidie propius accedes.

Varro doctior, quam elo-
 quentior.

Scripta Varronis ex doctrina potius, quàm elo-
 quentia, magis ob doctrinam, quàm eloquentiam,
 Verum causa, non verborum, probabantur ab omni-
 bus: li-

bus: libros Varronis, ea quæ Varro chartis mādabat, literis cōmittebat, cōponebat, scribebat, literis persequabatur, literis explicabat, literarum monumētis tradebat, prodebat, mandabat, committebat, cōmendabat: ea probabant omnes, rerum fructu potius, quàm specie verborum adducti.

Præclarè scripta sunt à veteribus
de virtute.

Ira veteres de virtute scripserunt, vt in libris eorum singulis eniteat, eluceat, emineat, excellat industria: præclara sunt à veteribus ad benè viuendū scripta de virtutis præstantia tradita, prodita, memoria mandata, monimētis consignata literarum, scriptis explicata, consignata chartis, tradita literis, prodita literis, mandata, consignata, commendata, comprehensa, expressa, explicata.

Scribendo præstas.

Scribis egregiè: scribendi laude excellis: subtiliter & eleganter scribis: ita scribis, ita versaris in scribendo, ita te in optima scribendi ratione exerces, tua vt excellat industria: scribis vt pauci: propriam quandam laudem in scribendo consequeris: præclara sunt, quæ ingenio studioq; paris: quæ tua parit industria: mirabiles sunt, minimè vulgares ingenij, & industrie tue fructus.

Velim nostras à te historias
conscribi.

Velim ad te nostrorum temporum consilia atque
euentus literis mandari, res nostras monumentis cō-
mendari

commendari tuis, nostrum nomen tuis illustrari & celebrari scriptis, tuis ornari scriptis valde velim: gloria sempiternæ commendari per te cupio.

Semper aliquid ex te promis, quod alios delectet, te ipsum laudibus illustret.

Satisfacere immortalitati laudum tuarum mirabiliter cupit.

Literæ gratæ.

Literæ tuæ, quod facile cognouerim, intellexerim, senserim, coniecero, iudicauerim, quod facile nosse, intelligere, sentire, conijcere, coniectura consequi licuerit, potuerim, ei periucunda fuerunt: summam ei iucunditatem attulerunt, pepererunt, magna illum iucunditate affecerunt, perfuderunt.

A tuis literis alienum.

Non est hoc tuis literis consentaneum: non conuenit cum tuis literis, non consentit, non congruit, non quadrat, discrepat à tuis literis: abhorret à tuis literis: alienum est à tuarum literarum sententia.

Morosus.

Cum nemine prorsus tibi conuenit: tui mores ab omnium moribus abhorrent: aptus nō es, ineptus es, minimè accommodatus ad mores, ad consuetudinem, ad naturam, ad ingenium cuiusquam: nescis vti cuiusquam consuetudine: alienus es ab omnium consuetudine, ac moribus: non facile tuos mores ad cuiusquam mores conformas: morosus es, nimiumq; difficilis in consuetudine & vsu: ita te morosum difficilemq; præbes in consuetudine, ita mores aliorum
fasti-

fastidio, ut nemo te, tu nemine uti possis: ut neque tu
 quenkquam, neque te quisquam ferre possit: ut neq,
 tu consuetudine cuiusquam, neque tua quisquam
 uti possit.

Philosophus in se, non in fortuna
 collocat omnia.

Hic est mos Philosophorum, ea vita ratio, illud,
 institutum, non ut à fortuna pendeant, cuius est in
 rebus humanis maxima vis: sed ut in se ipsis omnia
 statuunt, collocent, ponant: omnes in se ipsis sitas ac
 locatas rationes & spes habeant, se spectent ipsos,
 suis nitantur viribus, nihil aliunde spectent à se ipsis
 omnia: praesidia constituent ad omnes casus in se ip
 sis omnia.

Parentes liberos ad virtutis stu
 dia cohortentur.

Decet parentes illos, qui liberis consultum vo
 lunt, non eos ad rem cohortari, quam facile, nullo
 negotio, arbitratu suo tum largitur, tum eripit for
 tuna: verum ad eas artes, quarum vita par usus &
 possessio est: autores filijs parentes esse debent, ut ad
 eas artes, ad earum artium studia sese conferant,
 applicent, animum adiungant, toto animo incum
 bant, quarum possessio vitam aequat: impellere filios
 parentes debent, incitare, consilio, rationibus, argu
 mētis adducere ad eas artes, laudare illis eas artes,
 ostendere illis earum artium fructum, hortatores es
 se ad eas artes, id consilij dare filijs parentes debēt,
 ita consulere, eam suscipere cohortationem, ea co
 horta-

hortatione vti, ea demum est apud filios egregia parentum cohortatio, qua impelluntur ad eas disciplinas, quarum est aeterna possessio, quarum nobis fructum vna mors adimit, quarum vsus interitu vitae, nulla re praeerea terminatur.

Qui consolari a nemine queat.

Nihil est, quod solatium, consolationem praebe-
re, afferre, parere, solatio esse, consolatione esse mi-
hi possit: nulla res est, quae creare, reficere, leuare,
vindicare à dolore, liberare sollicitudine, eximere
dolore, abducere à cura, auocare à molestia, abstra-
here, auellere à mœrore animum meum possit: affli-
ctum à mœrore animum, languentem, iacentem, e-
rigere, excitare, confirmare nulla iam consolatio
potest: affectum dolore animum sanare nulla ratio
valet: laboranti animo, agrotanti, pessimè affecto
mederi satis nulla ratio valet: parum apta remedia
reperiuntur: inutilis, infirma, inanis, superuacanea
prorsus omnis medicina est: quis iam homo (dicerem
nisi esset impium, quis iam Deus) animo meo virtu-
tem, dolore ereptam, restituere possit? quis ea sana-
re vulnera, ijs vulneribus mederi, medicinam affer-
re, remediū inuenire, quae mihi fortuna intulit, im-
posuit, inflixit? ita dolore obruor, vt emergere nul-
la ratione possim: ita malis opprimor, prorsus vt re-
spirare non liceat: respuit iam animus meus, quasi
desperata salute, omnē medicinā, remedia cuncta,
omnia consolationū genera, frustra in me cōsolan-
do: opera: inanē operā ponitur sumit, qui ad me cō-
solau-

solandum aggreditur: insitus, infixus in animo dolor ita penitus est, vt euelli nulla ratione possit: vt nulla vis rationum possit esse tanta, quae illum, ne die quidem adiuuante, possit euellere, extrahere, educere, eripere: finem facere dolori meo. finem imponere, modum statuere, terminum statuere, dolorem medicari, neque homo est, neque res vlla, quae possit: non est vt possim in dolore mihi temperare, dolore abstinere, dolorem sedare, abijcere: ipse me ad eam hilarietatem, eam iucunditatem, quam dolor ademit, reuocare: referre me ad pristinam animi aequitatem, in eum statum, vnde me dolor deiecit, deturbauit, depulit, detrusit, restituere.

Quo animo in te fuerim, scio.

Quo fuerim semper in te animo, qui meus fuerit erga te animus, quo sensu in te fuerim, quomodo animatus, testis ipse mihi sum, teste vti me ipso possum, testem habeo conscientiam meam, teste licet vti conscientia mea, conscius ipse mihi sum.

Homo exploratus.

Pulchrè hominem noui, probè noui, praeclarè, perfectè, planè, penitus sensus eius egregiè teneo: habeo illum omnino cognitum: neq; ipse me, neque status eius vlla ex parte latet, praeterit, fugit: qui sit, quo animo, quo sensu, quo ingenio praeditus, optimè noui.

Idem omnium in re iudicium.

Communi sensu, consensione omnium, omnium iudicio, approbatione, sententia, consensientibus cunctis ho-

Etis omnibus, approbantibus, nemine prorsus dis-
sentiente, nulla cuiusquam discrepante sententia, acta
res est, gesta, administrata: in ea re gerenda omnes
conserunt, consensus omnium par & idem fuit,
omnes omnium sententiæ conuenerunt, nemo dis-
sensit, sententiarum varietas nulla fuit, dissimilitu-
do voluntatum, aut opinionū nulla prorsus existit,
sensu diuerso nemo fuit: omnes omnium volunta-
tes, opiniones, sententiæ, iudicia congruerunt.

Tecum sentiam, assentiente pa-
tre tuo.

Assentiar tibi, probabo tuum consilium, meam sen-
tentiam ad tuam aggregabo, meum iudicium cum
tuo coniungam, ita sentiam quod tu sentis, ita faci-
undum iudicabo: si modò, id ut facias, suadet, cen-
set, autor est, consulit pater tuus: assentiar tibi, as-
sentiar tibi, assentiente patre tuo, si facis approban-
te patre, si tuo cum iudicio patris tui iudicium con-
gruit, si de patris sententia facis, si pater non dissen-
tit, si ad tuam sententiam pater accedit.

Contentus patrimonio.

Rem mihi à patre traditam seruare. conseruare.
custodire. tueri. incolumem tueri. non imminuere.
satis est: nullam patrimoniij partem imminuere. nul-
lam adimere. nihil de patrimonio detrabere. patri-
monium in eodem statu retinere. satis habeo: con-
tentus patrimonio sum: de augendo patrimonio ni-
hil laboro. cogito. curo. sollicitus sum. anxius sum.
curam nullam suscipio. nulla me tenet. nulla sollici-

E tat. nul-

zat. nulla exercet cura.

Seruata dignitas.

Sit modò dignitas incolumis, adimi de fortuna non recuso: liceat modò dignitatem tueri, incolumē seruare: permaneant dignitas in eodem statu, modò ne cogar de statu mea dignitatis demigrare, sit eadem dignitas, ne mutetur, ne diminuat, ne ledatur, ne qua iniuria, damno, detrimento afficiatur: ne quid iacturæ faciat, ne quam iacturam subeat, sustineat, ferat, patiat, ne damni quid faciat, ne de dignitate detrahatur, adimatur, imminuatur.

Fortunæ inconstantia animaduersa.

Quò diligentius, studiosius, accuratius cogito, attendo, animaduerto, meditor, mente animoq; confidero, in animo voluo, mecum ipse perpendo, examino, pondero varietatem, instabilitatem, leuitatem, inconstantiam fortunæ, euenta varia, varios rerum euentus, qui à fortuna pendent: quò magis ad fortunæ varietatem specto, animum intendo, intueor, meas cogitationes conuerto, ed longius à cupiditate diuitiarum animum abduco, remoueo aufero.

Consilium dare.

Hoc tibi consilij do, tua de laude si laboras, tua si tibi laus curæ est, cordi est: te hortor, adhortor, cohortor, suadeo, autor tibi sum, hoc est meū cōsiliū, mei cōsiliij hoc est, mea hæc est sententia, opinio, meus sensus, meum iudicium, ita censeo, ita mihi videtur, placet, probatur, si me audies, hoc facies, si me-

um con-

um consilium sequeris, mea tibi sententia si probabitur, me approbante facies, de mea sententia, meo consilio, meo suasu, me autore, si me putas quidquã sapere, non esse prorsus insipientem, aliquid videre, si meum consilium habet aliquid apud te ponderis, hoc facies, ages, aggredieris, suscipies, faciundum tibi iudicabis.

Consilium in dubijs petendum.

Sapientis est, incertis in rebus, dubijs, ambiguis, obscuris, in controuersia positis, in aliqua difficultate constitutis, in ancipiti rerum statu, amicos consulere, in consilium adhibere, ad amicos referre, ad cõsiliū amicorum confugere, amicorum cõsilio vtĩ, sententiam exquirere, adire ad amicos consilij causa, petere consilium ab amicis, velle cognoscere quid amicis videatur, quid amici sentiant, qui sit amicorum sensus, quæ sententia, quid habeant opinionis, probent, censeant, iudicent, faciundũ existimẽt.

Senes prudentiores.

Senum consilia non sæpè inutilia sunt. inania. stulta. absurda. raro labitur senilis etas in consilijs. sapienter ferè consulit senilis etas. optimis. ac firmissimis rationibus ferè semper nititur senilis opinio, sententia. sapienter consulunt senes. optimam partem eligunt. non peccant in consilio. non errant. non labantur. non offendunt. quorum grandior est etas. qui longius etate processerunt. is eorũ solet esse sensus. qui à ratione non discedat. recedat. procul absit. qui cum ratione congruat. quem ratio confirmet. à

quo ratio non dissentiat.

Leuatio luctus.

Hac te nō mediocriter cogitatio cōfirmabit. haec si tibi propones. apud animum tuum propones. animo agitas. animo spectabis. leuabis tuum luctum. leuabis te luctu. agitudine. sollicitudine. cura. sanabis vulnus doloris tui. ipse te lenes.

Dolore extingui.

Dolore contabesco. consumor. conficior. perimor. examinor. me dolor interimit. perdit mihi dolor vitam finem facit.

Patrimonium dissipare.

Rem consumis. perdis. disperdis. malè perdis. dissipas. in res inutiles. inanes. leues erogas. partem. questitam. comparatam. congestam summis laboribus maiorum tuorum. quam maiorum tuorum summa collegit industria.

Non contendendum cum fortioribus.

Contendere. certare. altercari cum valentioribus non debemus. aduersus valentiores. firmiores. robustiores. paratiores à viribus suscipienda contentio non est.

Contentio.

Hac vsque ad noctem ducta controuersia est. lis. contentio. pugna. altertatio.

Αὐτάρκης.

Contentus sum rerum mearum statu. sufficit. satis est. abunde est. quod habeo. acquiesco rebus meis.

maiora

maiora non appeto. continet se intra fines hos animus meus. non prolabitur. non excurrit. non se longius effert. non se tollit altius. plus à fortuna non postulo.

Ex valetudine amici voluptas.

Tua mihi valetudo magna voluptati erit: afficiet me voluptate: afferet mihi voluptatem: laetitiam pariet: gaudium: iucunditatem: oblectationem: hilaritatem: voluptatem capiam: suscipiam: percipiam: sumam: colligam: hauriam: ex tua valetudine: corpore tuo confirmato.

Metus miseriarum ex bellis.

Hac si bella durabunt, permanebunt, perpetua, diuturna fixa erunt, quo cœpère cursu procedent, longius producentur, consistent, nisi bellis finis imponatur, fiat, afferatur, nisi bella finiantur, terminentur, ad exitum perducantur, perijt vniuersa Italia, desperata omnis Italia salus est, actum est de salute Italiae, suam salutem Italia desiderabit.

Mutas sententiam.

Non permanes in eadem sententia. non persistis. non perseueras. non pergis tuam sententiam non retines. non tueris. non seruas. tibi non constas. discedis à sententia. labas in sententia. eadem non est. fixa non est. infirma est tua sententia. mutas sententiam. consilium. opinionem. discedis à sententia. consilio. opinione. sensus tuus non idem est. alius nunc est. immutatus est.

Iactura rei familiaris de-
præhenſa.

Si putaueris, ſupputaueris, duxeris, ſubduxeris, rationes tuas, ſi, ſubductis rationibus ſummam facies rerum tuarum, ſummam colliges, perstringes, cōficiēs, in vnum coges, rei tui familiaris iacturam de præbendes, aperies damna rerum tuarum, ætrimēta patefacies, intelliges, ſenties.

Coniectura.

Vt rationem in eo, ratione colligo, ex ratione conijcio, vt mea ratio eſt, vt mihi oſtēdit ratio, mihi ea ratione liquet, liquidò patet, facile conſtat, quodie prælium commiſſum eſt, eodem naues profecta ſunt.

Atrox hoſtis.

Nimiùm grauitèr nos oppugnās. aduerſus nos pugnas. nobiſcum pugnas. nobis aduerſaris. nimiùm te acerbū habemus. nimiùm nobis inſenſus es. quidquid habes virium. contra nos conſers. irruis impetu quàm poteſ maximo. facis maximum impetum contra nos. aduerſarius inſenſus nimis es inſeſtus. grauis. acer. vehemens. ſæuus. propenſus nimis ad exitium noſtrum. noſtrum ſanguinem nimis auidè ſitiens. totus incumbens ad perniciem noſtram. contra nos. in nos. aduerſus nos iniquè nimis agis, moues oēs machinas. omnia moliris uihil non tentas.

Quod honori obſit.

Hec honori tuo, tuæ dignitati, tuæ laudi aduerſantur, aduerſa ſunt, nocent, officiunt, labem inferunt,

vunt, maculas injiciunt, tenebras offendunt, damno sunt, detrimento sunt, iacturam afferunt, de honore tuo detrahunt, adimunt, auferunt, ledunt honorem tuum, imminuunt, turpi labe inficiunt, quasi tenebris circumiectis circumfufis, offufis obscurant.

Excandescencia.

Exarsit iracundia vehementi: exarsit vehementer: excanduit: commotus est: incensus: inflammatus: ira vehementi furere coepit: furor illū inuasit.

Cæsar's humanitas.

Cæsar præter multas, quibus floruit, virtutes. vt virtutes quibus enituit, quæ in illo viguerunt, multas omittam. ea fuit humanitate. eius humanitatis. ea præditus humanitate. vt nihil supra posset. vt nemo cum illo conferendus. comparandus. æquandus nemo illi par fuisse videatur. liberalitate Cæsar excelluit. omnibus antecelluit. præstitit. omnes vicit. nihil Cæsare humanius. humanitatem Cæsar ita coluit. vt nemo ad illum conferendus. nemo illo fuit ad humanitatem propensior. proprio quodam natura munere factus ad liberalitatem videbatur. singularem in exercenda liberalitate. & præcipua quadam laude dignum. iure Cæsarem dixeris. laudem liberalitatis. præter ceteros Cæsar tulit. laus liberalitatis vni maximè Cæsari debetur.

Liberalis.

Latè patuit in prouincia liberalitas tua, tua excelluit humanitas, nemo est à te non liberalissimè tractatus, liberalitatem nemo in te desiderauit, pro

lixa fuit in primis, ac benefica natura tua, sic vt nihil magis, fructus liberalitatis tuæ vberrimi fuerūt, ad multos peruenerunt, pertinuerunt.

Tuis rebus præsum.

Ego tuas res: pro eo ac debeo: vti debeo: tua negotia: quidquid ad te pertinebit: diligenter agam: curabo.

Pulchrè factum.

Nihil à te neque elegantius: neque ad honorem præstantius effici potuit: facinus fecisti pulcherimum: & in primis honorificum: speciosa res est: valdeq; ampla: quam præstitisti.

Nondum planè res absoluta.

Sublata res tota nō est, sed magna tamē ex parte profligata, parum abest, quin ad exitum res peruenerit, eò res processit, vt ab exitu non longè absuerit, vt ad exitum panè peruenerit, exitum panè attigerit.

Mutatio rationis.

Diuersa nunc mea ratio est: non eadem est: immutata est ratio rerum mearum: alius est rerum mearum status: aliter se meæ res habent: non eodem loco sunt.

Res saluæ.

Res adhuc tua tibi sunt integræ: saluæ: incolumes. nullam res tuæ iacturam tulerunt: nihil detractum est de tuis rebus: incolumitatem obtinent res: rationes fortunæ tuæ: benè est rebus tuis: nihil præter valentatem: nihil secus: nihil contra quam velis.

Res mi-

Res minimè impeditæ.

Res meas tibi tradidi, satis aptas, explicatas, expeditas, optimè constitutas, nullis difficultatibus amplificatas, eiusmodi, vt exhibere tibi negotium aut nullum, aut certè minimum possint, vt labori tibi esse, aut molestia nequaquam possint.

Natura.

Mos hic omnium est, consuetudo est, institutum est, moris est, consuetudinis, instituti, mos obtinuit, inualuit: ita fert omnium consuetudo, mos communis, nemo non ita consuevit, omnibus est à natura tributum, ita natura comparatum est, ita comparatum est, habent hoc omnes à natura, ita facti, ita instituti natura omnes sumus, vt vim vi repellamus, vt ab iniuria nos tueamur.

A consuetudine digrediens.

Mirari satis non possum, cur à tua consuetudine tam longè discesseris, recesseris, tam valdè descinderis, te remoueris, te abduxeris, cur alius planè factus sis, cur à teipso discesseris, cur te tui tam dissimilem præbeas, cur te tui similem non præstes, cur, qui hactenus fuisti, eum te non præstes.

Perditi adolescentes in viam redeunt.

Perditi in adolescentia moribus multi sunt, qui deinde meliorem adepti mentem, meliorem ad mentem & sententiam reuocati, resipiscences, honestius vitam instituunt, honestioris vita initium ordinantur, laudabiliorem vitam exordiuntur, multorum est impuris moribus, improbis, inhonestis, turpissimis, in-

E S mis, in-

mis, inquinata adolescentia, contaminata, infecta, viuunt multi turpiter in adolescentia, student vitijis, turpem vitam colunt, inhonestè vitam traducunt, pecudum more vitam transigunt, procliuēs ad vitia sunt, turpi voluptate capiuntur, culpam facile committunt.

Opinor.

Opinor. arbitror. puto. autumo. existimo. indico. censeo. duco. ita mihi persuasi. in animum induxi. pro certo habeo. exploratum habeo. minimè dubito. planè credo. prorsus. omninò. penitus. certò. pro certo. minimè dubitanter. exitum fore. qualem sum auguratus. qui augurio meo respōdeat. quē prædixi.

Quod crescit. minuitur.

Quicquid augetur: crescit: magis atq; amplius fit: amplificatur: quamcunque fit ad rem accessio: aliquid accedit: accrescit: eandem minui: imminui: diminui: comminui necesse est: attenuari: extenuari: iacturam pati: de ea detrabi: diminui: adimi: auferri.

Ciuilis discordia sopita.

Longius etiam ciuilis discordia manasset: processisset: progressa esset: grauior esset facta: nisi senatus eam compressisset: repressisset: nisi senatus ei occurrisset: obuiam iuisset: impedimenta obiecisset: impedimento fuisset.

Ex iniuria gloria.

Illustrabit amplitudinem tuam hominum iniuria, quò magis obscurare atque extinguere tuam dignita-

Initatem iniqui tui conabuntur, eò plus etiam splendoris accedet, eò clarius elucebit, eò patebit illustrius, eò fiet clarior atque illustrior.

Tuo merito te odi.

Ita de me meritus es ita te gessiſti, ea commiſiſti, eum te prabiſti, preſtiſti, vt minimè mihi cura ſis, nullo apud me loco ſis, minimum te curem, minimum de te laborem, nullam propè tui curam gerā, in minimis te penam.

Contentus alterius iudicij.

Facile patior te ita de me ſentire, exiſtimare, opiniari, tuum hunc eſſe de me ſenſum, contemno tuam de me opinionem, ſententiam, iudicium, tuam de me ſententiam inanem prorsus leuemq; duco, parus eſt apud me tua de me ſententia.

Quamprimum natus ſum.

Ab initio ætatis. à primo ætatis exordio. à prima ætate. ab incunte ætate. à primis temporibus. à puero. iam inde à puero. iam inde vſq; à puero. à prima pueritia. à primis annis. à teneris. vt Græci dicunt, vnguiculis. à die natali. ab ortu primo. à quo die natus ſum. ex quo ingreſſus in vitam ſum. ex quo lucis vſura fruī cœpi. ex quo vitæ limen attigi. animam ducere. ſpiritum haurire de cœlo cœpi.

Pecuniæ diues.

Benè nummatus eſt, benè peculiatuſ, benè paratuſ à pecunia, inſtructuſ à pecunia, abundat nummis, copioſuſ eſt à pecunia, minimè pecuniam deſiderat, multum habet in arca, reſertuſ eſt pecunijs, pecunia

pecunia illi multū est, pecunia multum possidet, magnā aurivim argentiq₃ possidet, in numerato habet.

Angustiae nummorum.

Incredibiles pecuniae sunt angustiae, mira penuria nummorum est, summa nummorum difficultas est, pecunia minimum tractatur, usus pecuniae propē nullus est.

Pecunia mihi ex permutatione debetur.

*Trib. pl. Reipublicae Romanae
nocuerunt.*

Multa mala, damna, detrimenta, incommoda, in fortuna vrbi Romana peperit, attulit, intulit, tribunorum pl. creatio, damna tulit, pertulit, sustinuit, passa est, perpeffa est, cepit, accepit, damnis affecta est, in damna incidit, incurrit, magnam sui iacturam fecit, grauissimis afflictā malis est, vehemēter vexata, valdē comminuta vrbs Romana ex creatione, ob creationem tribunorum,

Literae detrimentum ex morte Aldi

Manutij accipiunt.

Multum iacturae tulerunt, graue, detrimentum ceperunt, damnum adierunt, subierunt, praecleara literarum studia ex morte, obitu, interitu Aldi Manutij, graue vulnus optimis literis inflixit obitus Aldi Manutij, ictu graui perculsa sunt, ac penē prostrata liberales disciplina, quo die Aldus Manutius occidit, interijt, extinctus est, periijt, obiijt, diem obiijt, opetijt, extinctus est, decessit, à vita discessit, è vita exijt, vitam cum morte commutauit, morte sublat^{us} est,

tus est, morte nobis ereptus.

Sine incommodo exploratus.

Lator. quod mercede non ita magna. leui detrimento. non admodum graui damno. satis exigua iactura. quomodo sis erga me animatus. quo erga me animo sis. quo sensu sis. qui tuus in me sit animus. qui sit sensus. intellexi. tuum animum. tuum sensum intellexi. perspexi. cognoui. aperui. patefeci.

Ex bello calamitas.

Summis difficultatibus regionem vniuersam bellum affecit. magnæ calamitates ex bello. belli causa. propter bellum acciderunt. euenerunt. obuenerunt. contigerunt. obtigerunt. illatæ sunt. allatæ sunt. oblatae sunt vniuersæ regioni. vniuersam regionem in multas difficultates bellum coniecit. impulit. exitio sum. perniciosum. calamitosum vniuersæ regioni bellum fuit. exitio fuit. damno. detrimento. incommodo. calamitati.

Ignauus.

Hoc illi tribuebatur ignauia: commissum hoc ex ignauia homines interpretabantur: causam huiusce facti in ignauiam conferebant: hoc ad ignauiam: inertiam: desidiam: languorem: referebant: adscribebant ignauia: assignabāt ignauia: ignauia esse hominis aiebant.

Virtutis communicatio.

Qui virtutem tribuit: præbet: largitur: ostendit: communicat: is tantum affert beneficium: quantum esse præterea nullum potest.

Magi-

Magister scripturæ.

Magister scripturæ est. scripturæ præest, vectigalibus præest, princeps publicanorum est, vni potissimum demandata vectigalium cura est, ei maxime commissa vectigalia sunt, vnus præcipue vectigalium curam gerit, sustinet vectigalia præcipuo quodam iure, summo quodam iure exercet.

Ineprus studijs præ imbecilla valetudine.

Infirmior est. imbecillior est. infirmiore. imbecilliore. tenuiore valetudine. infirmioris. imbecillioris. tenuioris valetudinis est. corpore est infirmiore. imbecilliore. tenuiore. viribus est infirmioribus. imbecillioribus. tenuioribus. quam vt studiorum laborē. graue studiorum onus ferre. perferre. sustinere possit. minus habet virium. roboris. quàm vt studiorum labori par esse possit. quàm vt ferendo studiorum labori possit esse: valetudine vritur infirma. imbecilla. sic. vt labor eum studiorum facile possit opprimere. eam illi valetudinem. eas natura vires negauit. quas laboriosa studiorum tractatio. assidua literarum exercitatio. grauissima literarum studia postulant. requirunt. desiderant. exigunt. corporis. valetudinis. virium infirmitas. imbecillitas. tenuitas facit. vt incumbere. quantum res poscit. in studia non queat.

Pater colendus.

Debes patrem tuum colere ante omnes homines, est cur patri tuo præcipuum quendam honorem præbes, tui muneris, tui officij, tuarum partium est, tu-

vim munus, tuum officium, tuæ partes sunt, hoc in te conuenit, ad te pertinet, à te postulatur, hoc tibi omnis ratio suadet, proponit, vt patrem tuum praeipuo quodam honore colas, obserues, tuearis, afficias.

Debitor meus.

Magnā mihi pecunia vim debet: magno mihi meo ere obstrictus est: est in meis nominib. ex pecunia factis multa.

Indignus amore.

Indignus est amore. ac beneuolentia filius tuus. indignus est. qui ametur. non est. qui ametur. nullam virtutem possidet, nulla prae datus est arte, quæ amorem concilient. omnia prorsus animi bona. omnia desiderat ornamenta. quibus beneuolentia colligitur. quæ ad colligendam. quærendam. comparandam beneuolentiam faciunt. valent. spectant. apta sunt. accommodata. idonea. apta. nihil est in filio tuo. quod homines ad illum amandum alliciat, nihil est in illo. quare diligatur. nulla arte. scientia. virtute. nulla planè re commendatur. vt mirè gratiam ab hominibus. adiungere sibi homines aliqua beneuolentia possit.

Indignus beneficio.

Tanto merito indignus es, non is es, in quem tanta gratia conferatur, non ita meritis es, non ea tua merita sunt, vt affici tanto beneficio ferre tantum beneficium debeas, non is est animus tuus, qui tantā gratiam capiat, comprehendere, complecti, capere, concipere, excipere possit, ineptus es ad tantam gra-

tiam

tiam accipiendam, beneficij magnitudo, tua merita vincit, impar es tanto beneficio.

De tuo consilio decretum.

Decreui, constitui, statui, certum consilium cepi, planè animum induxi, nihil vt facerem sine consilio tuo, nisi te approbante, nisi de cōsilio tuo, nisi tuo consilio vterer, niterer, deliberatum est, constitutum, iudicatum, captum consilium.

Desiderium vrbs.

Sum in vrbs desiderio: desiderio me vrbs afficit: desiderium me tenet vrbs: vrbs cupiditate flagro: animus meus in vrbe est: vrbem spectat: aestuat vrbs desiderio: est in vrbs desiderio.

Tuæ laudi faueo.

Mirè, mirificè, mirabiliter, mirum in modum, mirandum in modum, admirabili quodam studio tuā laudem, tuum decus expeto, cupio, opto, exopto, percupio tuam laudem, sum in desiderio tuæ laudis, cupiditate tuæ laudis incredibili teneor, ardeo, flagro, sum incensus, sum inflammatus, ducor, trahor, rapior, amore flagro, studio sum incensus, alacris animo sum, vt honestissimum te videam, laude florentem, honoratum, tua mihi laus carissima est, cordi est, curæ est, prima est, antiquissima, in maximis est, inter prima ducitur, inter ea, quæ apud me summa sunt.

Vt filius mihi charus es.

Optimè tibi cupio, sic inquam, vt filio meo, tua causa cupio, quantum filij mei causa volo, cupio tibi se-

¶ *Secunda omnia, non minus ac filio, equè tibi fa-
ueo, ac filio meo, animatus in te sum, vt in filium,
quo in filium, eodem erga te animo sum.*

Laudis studiosus.

*Omnes tuos ad laudem impetus noui, quàm sis
ad laudem propensus, inclinatus, quanti sit apud te
laus, quàm labores de laude, quàm vehementer ad
laudem incumbas, quàm laudi studeas, quo studio
laudem sequaris, quæ tua sit laudis cupiditas, præ-
clarè noui, habeo cognitum.*

Honorem tuum defendam.

*Quod pollicitus sum, id re præstabo, vt honorem
tuum defendam, tuear, vt honoris tui defensionem,
contentionem, certamen suscipiam, vt pro honore
tuo pugnem, contendam, certem, vt honorem tuum
defendendum, tuendumq; suscipiam.*

Error perniciosus.

*Offensionem in primis esse perniciosam. magno
tibi futuram damno. tibi affirmo. si quid offendes.
errabis. secus efficies. committes. peccabis. laberis. si
culpam commiseris. si quam in culpam incideris. si
te minus honeste. minus sapienter gesseris. si te. què
non decet. eum præbueris. magno tibi constabit. non
mediocre damnum. non leuis iactura consequetur.
tuam culpam graui damno solues. magna merce-
de redimes. grauissimè lues.*

Rationes dissentientes.

*Disimilima, diuersa in primis rerum nostrarum
ratio est, meæ rationes admodum à tuis differunt,*

F discre-

discrepant, distant, dissentiunt, multum inter
 stras interest, non idem est mearum ac tuarum rerū
 status, meae rationes aliter, ac tuae se habent, dissimi-
 liter, diuersè, diuersa quadam ratione, prorsus alio
 modo.

Patris dissimilis.

Patris tui dissimilis es: patrem non refers: non imi-
 taris: parentis tui consuetudo in te desideratur:
 parenti tuo dissimilem te praebeas: tua ratio à patris
 tui ratione longè distat: à patris tui consuetudine
 longè discedis: non agnoscitur in te pater tuus.

Rei difficultas.

Difficilis res est. laboriosa. non facillima. minimè
 facilis. difficultatis habet. negotij. laboris plurimū.
 non ea res est. quae faciliè. paruo negotio. leui labore.
 non magno studio possit effici. magna difficultatis.
 multi laboris. non parui negotij. non operis exigui.
 laboriosa. operosa. grauissima res est. in qua sudan-
 dum sit. sustinendi labores. multum opera ponendū.
 vigilandum. excubandum animo sit. non leuiter la-
 borandum. studij multum. industria plurimum sit
 adhibendum.

Vita rustica grata.

Ocium: & quies rustica mirum in modum me de-
 lectat: oblectat: recreat: reficit: afficit: capit: delecta-
 tionem mihi affert: voluptatem: iucunditatem: hila-
 ritatem: gaudium: letitiam: delectationi est: dele-
 ctatione me afficit: rus animo meo iucundissimum
 est: rure: rusticoq; ocio delector: mirè pascor: dele-
 ctatio-

rationem: voluptatem: iucunditatem ex rure capio: percipio: suscipio: ocio illo: atque illa quiete: quæ rustica parit habitatio: libèrissimè fruor: si vlla re: ocio capior & quiete rustica: animus meus voluptate perfunditur: expletur ex ocio rustico.

Diligentia desiderata.

Velim te plus diligentia, cura, opera, industria. studiū in scribendo ponere, locare, collocare, consumere, plus diligentia ad scribendum conferri à te velim, operam nauare studio maiore in scribendo curperem, tuis in scriptis diligentiam desidero, requirero, maiorem postulo, non scribis accuratè, non diligenter, non studiosè, non ea, qua opus esset, quæ res postulat diligentia, minus quàm oporteat, diligenter, impiger in scribendo non admodum es.

Officiosissimus.

Erat in omni genere officij maximè omnium diligentissimus: omnis officij diligentissimus: vincebat: superabat: anteibat: antecedebat omnes: excellebat omnes: antecellebat omnibus diligentia: par illi: æqualis: similis: cum illo comparandus: equandus: conferendus: componendus in diligentia nemo fuit.

De fide dubium.

Si mihi fidem non habes: fidem apud te si non habet oratio mea: roga parentē tuum: interroga patrem: quare de patre tuo: sciscitare: cognosce patris tui sententiam: voluntatem: iudicium exquire.

Maximoperè rogo.

Singulari studio, quàm possum studiosissimè, val

dè hoc ex animo à te contendo, hoc à te ita postulo, peto, contendo, vt fortunas in eo meas positas putē, velim existimes quod à te peto, id eiusmodi esse, vt mea fortuna omnes agantur, in eo consistant, locata, reposita, constituta, sita sint, sic à te peto, quasi in eo mihi sint omnia, quasi rationes ex eo mea pendean, ad vnum illud referantur.

Obluiscendum malorum.

Latior tibi vita esset, iucundior, tranquillior, tranquillius ageres, si tuos casus obliuisceretur, ex animo tuo, mente, memoria deleberet, si memoriam tuorum temporum ommitteret, deponeret, abiceret, ex animo deleberet, si tua pristina mala, tuos casus, tuorum temporum varietatem obliuione voluntaria contemneret, apud te deleberet obliuio.

Familiaritas diuturna.

Multos annos vtor eo valdè familiariter. magna mihi cum illo familiaritas. vsus familiaris consuetudo intercedit. mihi est familiaritate coniunctissimus. nihil est nostra familiaritate coniunctius. eo sic vtor. vt nec familiarius vlllo. nec libentius. quotidiana mihi cum eo consuetudo est. ita mihi familiaris est. vt nihil esse possit coniunctius. magno mihi familiaritatis vsu coniunctus est. obstrictus est. amicitia nostra summam ad familiaritatem peruenit.

Animi probatio.

Vbi res feret, cum occasio postulabit, indicabo tibi animum meum, patefaciam, significabo, declarabo, aperiam, testificabor, re tibi probabo, extabit animus me-

• *mus meus, patebit, constabit, perspicuus erit, significationem tibi dabo, signa ostendam, argumenta præbebo animi mei, animum tibi meum certa argumenta patefacient, ex apertis, minimè obscuris, minimè dubijs argumentis, signis, indicijs, testimonijs animum meum, meam voluntatem, meos sensus cognoscēs, perspicies, intelliges, conijcies.*

Miles fortis.

In bellis ostendit se: probauit: præbuit: præstitit acrem & fortem virum: ita fortem: ac strenuam operam nauauit: vt magnam ex ea laudem tulerit: rem bellicam fortiter ac strenuè tractauit: gessit: administrauit.

Deus optimus.

Bonitas in Deo, iustitia, clementia, potestas, tanta est, quanta potest esse maxima, singulari Deus bonitate est, incredibili iustitia, immensa clementia, infinita potestate, is, qui cuncta creauit, condidit, architectatus est, ex nihilo excitauit, formauit, finxit, is, qui omnia regit, gubernat, moderatur, temperat, is, qui rebus omnibus præest, dominatur, imperat, à quo vno, cuius vnus à voluntate, nutu, imperio pendent omnia, cuius potestas omnia complectitur, cuius in potestate omnia sunt, quem verentur omnia, cui parent omnia, omnium rerum autor, creator, conditor, opifex, artifex, effector.

Nihil sine numine foelix.

Qui suas ad cogitationes Deum non adhibet, suis in cogitationibus non confugit ad Deum, sua confi-

lia ad Deum non refert, cuius animus cuius
quam loquitur, sepè illum fallit humana prudētia,
sepè is ab humana prudentia in fraudem, in errores
inducitur, sepè labitur, aut offendit, aut errat, ab
humana prudentia ductus, ducem secutus humanā
prudentiam humana prudentia ductu, falsa quadā
rerum humanarum specie deceptus.

Deus præstō in aduersis.

Perfugium habemus ad Deum in nostris calamita-
tibus. tranquillitas est in nostris tempestatibus.
naufragium timentibus portus est. afflictos diuina
pietas excitat, amplissima est diuina liberalitas. pa-
tet omnibus. latissimè patet. amplissimè patet. ubi-
que locorum est. nusquam non est diuina benigni-
tas. cui non benigne facit Deus? ecquis est. in quem
Dei benignitas non extet. qui diuinam benignitatē
non senserit. expertus sit. re ipsa cognouerit. perspi-
cūè viderit. clarissimè perspexerit? nemo diuinam
opem frustra implorauit. præstō est. adest, opē fert.
opitulatur. subuenit Deus inuocantibus eum. implo-
rantibus eum. confugientibus ad eum.

De malè merito benè loqui.

Licet non optimè de me sis meritis, benè tamen ti-
bi dixi, honorificè de te sum locutus, mea fuit in te
honorifica oratio, verbum ex ore meo nullum exijt,
nisi tua cum laude coniunctum, laudes in te contuli,
licet immerentem, licet immerito tuo, laudaui te,
extuli, ornaui, affeci laudibus, extuli, ornaui, præ-
clara quadam in te contuli, dixi de te, quæ tibi lau-
dem pa-

erent, y's de te verbis vsus sum, quæ ad te honestandum valerent, vim haberent.

Malè audis.

Pessimè tibi omnes dicunt, turpissimè atque acerbissimè de te loquuntur, turpia quædam, atque inhonesta in te conferunt, valdè te exagitant, iactant, insectantur, vituperant, accusant, carpunt, vellitant, omnes tibi grauissimè obtrectant, de tua existimatione multum detrabere conantur, liberrimè inuehuntur in te, nefaria quædam de te dissipant, disseminant, iactant, maledictis te onerant grauissimis, maledicta in te conferunt, congerunt, cõiiciunt, ita de te loquuntur, vt honori tuo labem inferant, aspergant maculas, tenebras offundant, vt honorem tuum turpi labe inficiant.

Verbositas non est eloquentia.

Si, cuius est prolixior, longior, vberior oratio, si, qui diutius loquitur, qui longiorem sermonem habet, qui plura verba facit, is eloquentiam possidet, si ei, qui verbosior est, qui plura effundit verba, laus eloquentiæ debetur, si verborum in copia sita est eloquentia, nã tu omnium, qui viuunt, eloquentissimus es, omnes mortales eloquentia anteis.

Nemini maledicendum.

Conuicium cuiquam facere non debemus, malè cuiquam dicere non decet, dicere conuiciũ cuiquã, iacere conuicium, cõferre conuicium in quenquam, conuicijs quemquam afficere, vexare, exagitare, iactare, turpe est, laudis non est, laudi non est.

Copiae in discrimine.

Cæsar Hispaniensi bello Pompeij copias in summas angustias compulit, in maximas omnium rerū difficultates coniecit, eò redegit, vt omnium rerum penuria laborarēt, inopia premerētur, conficerētur pessimè acciperentur, in maximis angustijs, difficultatibus versarentur, plurimis incommodis afficerentur, plurima sustinerent incommoda.

Nec vsui, nec incommodo esse.

Si tibi utilis esse non possum, incommodare tibi nolo, incommodo tibi esse, incommodo te afficere, in commodum tibi afferre, parere, præbere.

Concessio.

Quod ad me attinet, facile patior, modò siue tuo incommodo fiat, modò ita facias, ne tibi incommodus, ne incommodo tibi sis, incommodo tibi sit, contra tuum commodum sit, tuo commodo aduersetur, quod commodum tuo facere possis, commodè facere possis, sine molestia tua fiat.

Diuersæ sententiæ in concordibus animis.

Discrepant sententiæ nostræ: cùm tamen eque inter nos amemus, mutuus inter nos amor sit: opinione dissentimus: non voluntate: nostræ sententiæ nõ congrunt: cùm animi tamen nostri in amore consentiant: non idem sensus est: non idem iudicium: eadem tamen voluntas: eadem beneuolentia: opinionum est inter nos dissimilitudo: non animorum: diuersa

uerſa ſentimus, eadem tamen volumus: animorum
conſenſus inter nos eſt, opinionum diſſentio.

Seditio peſtis Rerumpubli-
carum.

Multas reſpublicas ciuiles diſcordia perdiderunt.
domeſtica ſeditiones. inteſtina bella. controuerſiæ
inter ciues. partium contentiones. è ciuilibus diſcor-
dijs. contentionibus. controuerſijs. diſſenſionibus. ſe-
ditionibus multarum rerumpublicarum pernicies
fluxit. manauit. orta eſt.

Inhumanus.

Neminem, qui tam longè ab inhumanitate abeſ-
ſet, tam eſſet alienus ab humanitate, tam expertus hu-
manitatis, in quo minus eſſet humanitatis vnquam
vidi, omnem prorsus humanitatē, liberalitatemq;
naturæ ſic ignorat, vt nemo magis, minimè omnium
de humanitate laborat, officiū negligit, ita nihil a-
git liberaliter, vt illiberalitatem eſſe virtutem exi-
ſtimare videatur.

Res præclara.

Magnum quiddam ſpecto, magni momenti, ma-
gni ponderis rem in animo voluo, præclara quædā,
admodumq; ſublimia ſuſpiciſ, & cogitat animus
meus.

Conſilij ſcopus.

Conſilium meum hoc fuit: hoc ſpectaui: hoc volui:
hoc ſecutus ſum: id egi: huc retuli mea conſilia: me-
as cogitationes: huc animum intendi: mentem di-
rexī: conſilia contuli: huc ſpectauit animus meus: hic

F S animo

animo meo: meisq; consilijs scopus fuit.

Invidia premitur.

In summam omnium invidiam incidit, adductus est, invidiosus apud omnes factus est, sic egit, ita se gessit, ut odio illum omnes habeant, ut in illum nemo sit optimè animatus, nemo illi faueat, nemo de illo benè existimet, nulla fruitur hominum beneuolentia, premitur odio multorum, inuidia est, odio est, in inuidia est, in odio est.

Singulare fatum.

Præcipua, propria, minimè communis mea fortuna est, singulari sum fato, longè alia conditione ego sum, ac ceteri, est mea conditio, mea fortuna, ut cõferri mecum nemo possit, ut exemplum simile planè nullum extet.

Prodigalitas turpis.

Si tuam rem malè dissipaueris: perdidderis: consumpseris: in res inanes erogaueris: conieceris: dedecori tibi erit: infamia: ignominia: turpe tibi erit, infamia consequetur.

In aduersa fortuna benè animatus.

Et si fortuna mihi carissima quaq; abstulit, eripuit, ademit, et si me orbauit ijs rebus omnibus, quæ homini carissima sunt in vita, non faciam tamen, non committam, ut ipse me planè deseram, atque destituam, ut omnem planè spem abijciam, ut ab omni spe animum abducam, ut de meliori statu desperẽ, ut ad desperationem adducar, redigar, fortuna me
pro-

propr̃sus omni spe salutis orbauit, nec tamen nihil spe
ro, exclusa spes omnis videtur esse meliorum rerum,
aliqua tamen spe nitor, sustentor.

Tristitia ex morte amici.

Magnum mihi dolorem, grauem sollicitudinem,
acerbitatis multum attulit, peperit, epistola tua de
interitu parentis tui, magno me dolore affecerunt
literæ tuæ, valdè me perturbârunt, affligerunt, com-
mouerunt, acerbè sum affectus literis tuis, molestiæ
plurimum, doloris, sollicitudinis, acerbitatis cepi, ac
cepi, suscepi, tuli, contraxi, hausi, legi magno cum
dolore, molestissimè literas tuas.

Molestia.

Aliquid me mordet: pungit: afficit: est quiddam:
quod molestius feram: submolestè feram: in quo nõ
nihil offendar.

Animum inducere.

Vt illius vultum subeam: imperare mihi non po-
terò: impetrare à me non poterò: adduci nunquam
poterò: ipse mihi persuadere: animum inducere: an-
imo vim inferre non poterò.

Fit beneficijs tuis: & inductione quadam animi
mei: te vt diligam.

Seditio pestis vrbium.

Ciuiles discordiæ, domestica seditiones, ciuium
dissensiones multas vrbes, opibus admodum floren-
tes, euerterunt, solo æquarunt, diruerunt, excide-
runt, affligerunt, perdiderunt, sustulerunt, multis
vrbibus perniciem, exitium, pestem, excidium, rui-
nam,

nam, interitum attulerunt, exitio fuerunt.

Pius.

Qui pius est, religiosus, pius in Deum, qui honorem Deo praestat, Deum animo spectat, Deo seruit, qui pietatem & religionem colit, qui suum animum, suas cogitationes, sua consilia ad Deum refert, qui piè religioſeq; viuit, qui cum pietate vitā ducit, qui omnibus in rebus ducem Deum sequitur, duce Deo utitur, ad Deum spectat, cuius est vita cū pietate coniuncta, qui nihil non piè, nihil non cogitat cum religione coniunctum, ei optata omnia contingunt, foeliciter omnia succedunt, nihil non prosperè succedit.

Non satis religiosus.

Non satis diligenter: parū piè: minus religioſè: quàm conueniat: sacris operam das: in templo versaris: Deum colis: satis piè non agis in templo: pietas in te desideratur: requiritur: non eam pietatem: nō eam religionem: quæ Deo debetur: praestas in tēplo.

Dolor immodicus.

Dolorem sustineo, patior, fero grauem, acerbum, eiusmodi, qui ferri vix possit, dolorem incredibilem capio, suscipio, haurio, traho, dolore angor, conficior, excrucior, torqueor, affligor, vexor, perturbor, frangor, omnes mentis meae partes dolor exagitat, diuexat, perturbat, afficit, vexor in acerbissima sollicitudine, dolore discrucior, diuellor, dirumpor, perimor, interimor, exanimor, contabesco, opprimor, per dor, concidit animus meus ictu doloris, vt curarum,

rum, ac sollicitudinis, concursu molestiarum labefactatus, atque conuulsus, ita cecidit animus meus dolore perculsus, vt nulla res eum ad equitatem possit extollere, iaceo in mœrore, ac sordibus, curis maceror, agritudine contabesco, agritudine animi ita laboro, vt sanari vix possim, vel potius planè non possim, vt spem salutis amiserim, salutem desperè, de salute desperem, spe salutis nulla omnino superfit, versor in summo dolore, acerba sollicitudine graui cura, molestia, agritudine, angore, mœrore.

Dolor ex patriæ miserijs.

Nemini concedo: qui maiorem ex pernicie: & peste patriæ molestiam traxerit: tam doleo patriæ interitu: quàm qui maximè: sic doleo: vt nemo magis: vt nemini concedam.

Dolor ex alterius dolore.

Doleo dolorem tuum. dolore tuo mœreo. socius agritudinis tuæ sum. particeps sum mœroris tui. de tuo dolore communico. communis. par. simillimus. idem vtriusque dolor est. pariter ac tu. æquè ac tu. similiter ac tu. non aliter ac tu. non secùs ac tu. idè vt tu. nihilo lenius quàm tu. doleo. dolorem suscipio. capio. traho. haurio.

Munere afficere.

Donare cuiquam, dona dare, largiri, munus offerre cuiquam, donis quenquam afficere, donare quenquam munere, dona in quenquam conferre, munera conferre, liberalis in quenquam esse, liberalitate vti, liberalitatem exercere non soles, in consuetudine

dine non habes.

Parcus ob egestatem.

Parcus es in conferendis muneribus. quia copia tibi non suppetunt. angusta est tua liberalitas pro tenuitate copiarum. idèd benignus & liberalis valdè non es. quia non valdè abundas. non valdè copiosus es. qui potest esse prolixa. atque ampla tua liberalitas. cum angusta sit res tua familiaris? largiris tenuiter. infra modum potius. quàm supra modum. quia non satis à copijs paratus es. idèd largè nō das. quia. quod des. non habes.

Medicus eruditus.

Benè doctus est. eruditus: instructus medica scientia. medendi arte. medicis literis. sciēs in primis est. peritus. intelligens. gnarus medicinae. longè processit in medicinae scientia. nouit penitus medicinam. tenet. possidet. callet. medicinae scientiam ita est affectus. vt pauci. medicinae scientia valet. floret. praestat. excellit. medicinae doctrina. scientia. peritia. cognitione. intelligentia. eruditione cum paucis conferendus est. inferior nemini. nota ei praeclare medicina est. patent ei. quae multos latent ex medica scientia. ex medendi arte. multum hausit ex ijs libris. vnde manat medicinae cognitio. medicinae scientia planè complexus est. mente atque animo comprehendit. ingenio sibi aperuit. comparauit. peperit.

Expers literarum.

Literas planè non nouerat. parum in via literarum processerat. literas vix attigerat. gustauerat.

litte-

• 7 literas à limine salutauerat. ex^{ta} abditis literarum fontibus aut nihil. aut parum hauserat. literis erat mediocriter. leuiter. vulgariter. non admodū. haud satis. haud multum eruditus. institutus. instructus. planè. perfectè. absolutè. exquisita quadam ratione. excellenter. egregiè. praeclarè literatus non erat. longè aberat à perfectà literarum scientia. recondita. exquisita. singulares. egregiae in illo literae non erant. vulgares in illo literae erant.

Dubius belli exitus.

Dubium est, dubitandum est, dubitari potest, in dubio est, est cur dubitetur, dubitationem res habet, ambiguum est, in dubio versatur, in dubio positum est, in ambiguo, in ancipiti, planè non constat, non patet, non liquet, apertum non est, perspicuum, dilucidum, dilucidè non patet, qui sit belli exitus futurus, de belli euentu potest ambigi, certò diuinare, cōiicere, augurare, affirmare non licet, exploratum nō est, certa coniectura non est, in dubium vocari potest euentus belli, in dubium venire, in dubitationē adduci, potest in vtramque partem iudicari de belli euentu, anceps de belli exitu, ambigua, dubia, incerta, difficilis admodum, obscura, quae obscuritatis & erroris habeat multum, non simplex, non aperta, nō perspicua, parum certa diuinatio, coniectura, opinio est, coniecturam facere de belli exitu cui licet? quid in bello casurum sit, vtram in partem inclinatura victoria, nemo dispicit, videt, intelligit, nouit, exitum belli certa ratio non ostendit, nō promittit.

Cura

Cura dubius.

Anceps valdè sum, in ancipiti cura versor, non dispicio, non dijudico, vtram in partem me dem, vtrum sit rectius, conducibilius eligendum, consilium non explico, exitum non reperio, animi pendeo, dubius sum, incertus sum exploratum, apertum, certum nō habeo, dubitatio me tenet, difficilis mihi dubitatio est, versor in dubitatione, teneor implicatus, variè distrabor, in vtramque partem animus inclinat, dubia cogitatione, ancipiti cura distrabor, iactator, versor, pendet animus meus, fluctuat, labat in consilio, mutat, non consistit, nihil habet explorati, hereo: nihil explico, nihil expedio, quid consilij capiam, ignoro, explicata capiendi consilij ratio mihi non est.

Ex longa deliberatione, nihil.

Diu deliberatum: actum: consultatum est: perfecta tamen: confecta: absoluta: profligata: ad finem perducta res non est: exitum res non habuit: ad exitum non venit: perducta non est: deliberationem cōsecuta res non est.

Contra votum rei exitus.

Non cecidit, ut optabam, præter meam voluntatem, contra voluntatem, contra quàm volebam, secus ac volebam, euenit, exitum res habuit alienum à voluntate, minimè cum voluntate congruentem, aduersum voluntati, exitus rei, euentus rei voluntati non respondit, optatum exitum consecuta res nō est, ad exitū non peruenit, res pro volūtate non successit,

cessit, cupiditatem fortuna frustrata est, sefellit, delusit, irritam fecit, summa cupiditas, res planè nulla fuit, speratum euentum sortita res non est, nacta non est, adepta non est.

Res penè confecta.

Puto rem aut iam esse aliquam: aut appropinquare: puto aut confectum iam aliquid est: aut inihi esse: vt opinio mea fert: res non abest longius: non longè absumus à re: longinqua res non est.

Amor ex beneficio & iudicio profectus.

Diligo te beneficio quidem tuo prouocatus. sed iudicio etiam incitatus meo. meus in te amor ex iudicio fluxit. meum in te iudicium cōsecutus amor est. mea de tuis virtutibus opinio beneuolentiam peperit. contuli me ad te amandum. quia te dignum amore iudico. quoniam amabilis es. is es. qui amandus videre.

Sanum iudicium.

Optimam partem elegisti: sapienter vitam instituisti: rectū cursum cepisti: optimo iudicio vsus es: sapienter iudicasti: cū te ad ingenuarum artium studia contulisti.

Stat sententia:

Statui, decreui, hoc mihi proposui, hoc deliberaui, consilium hoc cepi, qui diuis potius perpeti, quàm susceptam rem abycere, ab incæpto desistere, institutum omitttere.

Tuo consilio rectissimè vteris.

G Tuo

Tuo consilio si vteris, teipsum si audies, ipse tibi si obtemperaueris, morem gesseris, obsecutus fueris, nihil errabis, nihil contra tem tuam, nihil à tuis rationibus alienum committes, non laberis, non offendes, nō cecideris, nullam offensionem, nullum casum aut errorem timebis, sapienter statues, rectè iudicabis, optimam rationem inibis.

Spe excidi.

Spes me fefellit : opinione sum deceptus : falsa me spes aluit : falsa lactauit opinio.

Virtute immunis.

Virtute sua consecutus est. nihil vt publicè penderet. fractum vt nullum publicè penderet. vt vectigalis non esset. vt esset immunis. vt ex eorum numero. qui publicè aliquid pendunt. eximeretur. nihil vt publicè solueret. vt esset expers eorum onerum. quæ publicè imponuntur. vt nullam pecuniam in cōmune conferret. vt publicis oneribus vacaret. tributarius vt non esset. tributum vt nullum conferret.

Funus splendidum.

Funus ei satis amplum faciendum curauit, dedi operam, vt funere satis amplo, satis magnifico, satis honorifico efferretur, vt exequijs honestaretur, exequijs eum honorificis prosecutus sum, honorificè sepultus est, sepultura honestatus est, funeris, exequiarum, sepulturae honore non caruit, habuit in funere, quæ illum decorarent, illi honorem adderent, decori essent.

Copiæ genere, non numero firmo.

Genere

Genere potius, quàm numero, firmum exercitum habebat Caesar, frèquentes admodum Caesaris copiae non erant, sed fortitudine praestabant, erat in castris Caesaris virtus, multitudo non erat, non militum copia, frequentia, numero, sed eorum virtute, robore, fortitudine, animi praestantia, corporis viribus valebat Caesar, numero exiguus erat Caesaris exercitus, firmitate amplissimus.

Concisi equites.

Omnes equitum turmae occisione occise: caesa: concisa: trucidatae: obtruncatae: profligatae sunt.

Ne sis autor.

Noli me hortari: cohortari: adhortari: vt hoc faciam: ne mihi sis autor huius consilij: ne me rationibus ad hoc impellas: ne cohortatione vtaris: ne cohortationem suscipias.

Sensus animi latens.

Mentis cogitata, consilia, animi sensa, sensus intimos, non est, vt possim enunciare, patefacere, ostendere, exprimendis animi sensis impar oratio est, animi sensa non sufficiunt, verba desunt, apta verba requiruntur, mentem oratio non assequitur, non aequat, exprimere satis non potest.

Aetatis annus.

Annos duodecim natus est, duodecimum aetatis annum agit, aetas eius est duodecim annorum, duodecimum aetatis annu non excessit, non egressus est.

Aetatis flos.

Flores aetate, integra, firma, valida aetate es, aeta-

te viges, vales, validus es firmus es.

Maiores mentiri turpissimum fuit.

Maiores nostrum ætate: tempestate: temporibus: quo seculo maiores nostri vixerunt: mendacium probo maximo fuit: mendacium dicere turpissimum fuit: veritas ita colebatur: ut falsi homines pessimè audirent.

Ex vultu homo cognitus.

Quod ex facie. ex vultu. ex oculis. & fronte potuerim colligere. conijcere. intelligere. suspicari. ut potui de vultu. qui est index & imago animi. coniecturam facere. ex ea significatione. quam mihi vultus dedit. ut mihi vultus significat. ostendit. ut signa quedam. quæ animum in vultu coarguunt. patefaciunt. exprimunt. mihi demonstrant. malè animatus in me est. pessimè de me sentit. inimicè cogitat aduersus me. animo est mihi inimicissimo. admodum infenso.

Facies honesta.

Facie liberalis est, facie liberali, facies ei liberalis est, pulchra, formosa, quæ ad amandum alliciat, quæ amorem conciliet.

Occupato non molestus.

Nolo tuas occupationes impellere: tibi tam occupato molestus esse: molestiam exhibere: obstrepere: nolo tuorum negotiorum cursum impedire: tuis rebus impedimento esse: auocare te à tuis negotijs: curis: occupationibus.

Procu-

Procurat mea.

Meas rationes tractat: mea negotia gerit: meas res curat: administrat: meus procurator est: mea negotia procurat: is est: cui res meas commisi: credidi: commendaui: tradidi: mandaui: sustinet rerum mearum curam.

Festiuā oratio.

Dicta dicit eiusmodi, ijs vtitur dictis, ita facetijs valet, ita bellè, scitè, venustè, argutè, ingemosè, festiuè, lepidè, iocatur, vt singulis verbis risum excitet, commoueat, faciat, vt audientes mira voluptate perfundat, eius dictis, facetijs, iocationibus mirè capiuntur omnes.

Facilè.

Facilè: non difficulter: non laboriosè: paruo negotio: satis leuiter: qui sapientia valet: fortuna resistit: sapienti facilè est: non difficilè: non laboriosum: operosum non est: negotij nihil est: difficultatis non est: laboris non est: difficilis operæ non est: impetum fortune sustinere: tueri se ab iniurijs fortune.

Opulentum patrimonium disperdis.

Pater tuus opes. diuitias rem. ea. quæ tu possides. quæ tibi reliquit. bonis artibus. honestis rationibus. laudabiliter. honestè bona quæsiuit. collegit. at tu malis artibus. improbis rationibus inhonestè. turpiter. per nequitiam. per luxum. ac libidinem patrimonium exhauris. dissipas. consumis. perdis. malè perdis. disperdis.

Mendax.

G 3 Quid-

Quidquid dicis: falsum est: minimè verum: alienum à veritate: à veritate seiunctum: abest à verò: aduersatur veritati: mendacium est: falsa est omnis oratio tua: quidquid loqueris: falso loqueris.

Studium famæ.

Id est omnibus optandum. vt benè audiant. benè vt ei dicatur. honestam famam. egregium nomen. bonam apud homines opinionem consequatur. vt eius nomen fama diuulget. peruulget. circumferat. circumgestet. per orbem terrarum dissipet. ad vltimas terrarum partes. ad vltimas terras peruehat. vt eius nomen fama celebretur. omnium sermonibus extollatur. sit in ore omnium. vt nominis fama ad extremas terras peruat.

Spes bonæ famæ.

Si tuam consuetudinem tueberis, si, vt instituisti, perges, optima consequetur fama, hominum existimatio, premium feres famam.

Virtus egregia.

Tua virtute & magnitudine animi nihil est nobilius, singularis in te laus ob tuam virtutem, atque animi prestantiam confertur, maiorem aut virtutis, aut prestantis animi opinionem apud homines plus fame consecutus est nemo.

Nomen ex scriptis.

Si tua scripta ad exitum peruenies, perficies, conficies, absolues, si tuis scriptis finem impones, extremam manum impones, perpetua erit, aterna, immortalis tua fama, nunquam deficiet, consenescet, peribit,

peribit, obscurabitur, extinguetur, delebitur, nulla dies tuam famam terminabit, nullum temporis spaciū circumscribet, nulla vetustas corrumpet, vigebit in omnes annos tua fama, omnis te posteritas cognoscet, tuas laudes excipiet ac tuebitur, nomen tuum immortalitati commendabis, immortalitate donabis, immortalitatis premium consequeris, non simul cum corpore mors tuum nomē extinguet, delebit, auferet, tuum nomen ab interitu vindicabis, in hominum memoria tenebis, aeterna laude illustrabis, decorabis, afficies, ornabis. de te posteritas omnis audiet, ac loquetur.

Nobili necessariō virtuti standendum.

Quicumque honesto, claro, non obscuro, summo loco, claris parentibus natus est, ex nobili familia clara stirpe, ei maior, quā ceteris, colendi praeclara studia, exercendarumq; laudandarum artium necessitas imponitur, habet hoc nobilitas, & familiae splendor, vt vitæ laudabiliter & cum virtute traducenda non modō occasionem, verū etiam causam, neque causam tantū, sed etiam necessitatem afferat, quem familiae nobilitas commendat, oportet eum ad liberalium doctrinarum studia, ad studium summæ laudis, ad omnem laudem, ad decus, eō studiosius incumbere, ad excellentem omnium rerum cupiditatem eō vehementius excitari, si quis ex egregia, nobili, praeclara illustri domo natus est, maiore, quā quivis alius, vrgetur virtutis expe-

tendē necessitate.

Arcta amicitia.

Summis mihi cum eo intercedit vsus, summa familiaritas, arctissima necessitate coniuncti sumus, vinctis arctissimae familiaritatis adstricti sumus, vtor eò, ijsq; me vicissim, valde familiariter, nihil est nostra familiaritate coniunctius, alter alteri familiaris admodum sumus, mutua est inter nos, eaq; summa familiaritas.

Error pueritiæ.

Multa leuiter. inani quodam studio. temerè in pueritia committuntur. in prima etate. primis annis. teneris annis. primis temporibus etatis. à puero. ab ineunte etate. ineunte pueritia. primo etatis initio.

Festiuus puer.

Nihil est eo puero festiuus: nihil lepidius: lepôres habet: qui amorem: concilient: lepôre: festiuitate: elegantia morū conferendus cū illo puero nemo est.

Nulla merita.

Non valde de me meritis es, non magna in me beneficia contulisti, graua non sunt, exigui momenti, parui ponderis ea, quæ mea causa fecisti, beneficium vel à te nullum accepi, vel accepi minimum, exigua sunt, quæ apud me beneficia collocasti, posuisti, non magnis à te sum affectus beneficijs, beneficia tibi debeo non ita magna, obligasti me, obstrinxisti, deuinxisti mediocribus officijs.

Tibi amicisq; tuis gratificabor.

Cupio,

Cupio, volo non solum tua, verum etiam tuorum amicorum causa, studeo aliquid agere, quod tibi, amicisq; tuis gratum sit, gratum ac iucundum accidat, placeat, satisfaciat, inire gratiam & apud te, & apud amicos tuos ex aliquare velim, opto gratificari, rem gratiam facere, aliquid efficere, aliquid prestare tua, tuorumq; amicorum causa, ex quo tu & amici tui voluptatem, iucunditatem, latitiam capiant, sumant, hauriant, colligant.

Cura ex amici morbo.

Tuus me morbus valde sollicitat, sollicitum habet, graui afficit sollicitudine, grauiter angit, afficit, affligit, acerbè vexat, molestissimus mihi tuus morbus est, valde grauis, vehemèter acerbus, amarus in primis, summa molestia, sollicitudinis, acerbitatis, cura, doloris, angoris, summam ex tuo morbo molestiam capio, suscipio, traho, haurio, sumo, tuus me morbus in magnam sollicitudinem adducit, grauiter commouet, maximè perturbat.

Molestia liberatus.

Quod Deo sit gratia. vacuis molestijs nunc quidem sum. sine molestia. cura. sollicitudine. procul absum à molestijs. extra molestiam sum. tranquille satis ago. Dei benignitate factum est. contigit. vt nunc quidam omni molestia vacem. nullis angar curis. nulla vexer sollicitudine. nulla meum animum paulo molestior. grauior. acerbior exagitet. vexet. perturbet. commoueat. afficiat cogitatio. fruitor animus meus tranquillitate. bene est. tranquille est. commo-

de est. quies est. pax est. tranquillitas est animo meo. animo sum ab omni molestia soluto. vacuo. libero. longè seiuncto. Dei me benignitas omni molestia exemit. liberauit. ab omni molestia vim dicauit. dicauit. eripuit. disiunxit.

Labor.

Si hoc suscipis, sumis, aggredieris, negotij multū habebis, feres laboris plurimum, rem difficilem, grauem, laboriosam, operosam, molestam in primis ac duram senties, experieris, cognosces, valdè tibi erit elaborandum, magnus in te labor, graue onus incumbet, oneris multum, laboris, molestiae sustinebis.

Labor finitus.

Perfunctus sum labore grauissimo. leuatus sum. liberatus. exsolutus. exemptus. labori finis impositus est. factus est. labor ad finem peruenit. terminatus est. iam me non vrget. non premit. non vexat labor. labori grauissimo quies aliquando successit.

Nimius labor in studijs,

Nimis elaboras, inuigilas, sudas, exerces te nimis, immoderatè, supra modum, intemperanter in studijs, nimium laboriosè studia tractas, colis, exerces, sustines laboris plus, quàm satis est, in studijs exercendis, sic elaboras in studijs, vt vires tuas imminuas, consumas, exhaustas, debilitas, infirmas, affliges.

Ex alterius virtute spes.

Tua praclara facta. actiones egregiae. tuae res gestae. ea. quae gessiſti. quae tuae signa virtutis ostendiſti. virtus re perspecta. perspicuis testata signis. praclaris fa-

vis factis declarata. excitauit eos. qui antea timore perculsi iacebant. animos à metu ad spem reuocauit. retulit. reduxit. transtulit.

Amisus populi fauor.

Factum est non tua. sed tuorum culpa. vitio tuorum. non tuo contigit. vt populi studium. gratiam. beneuolentiam amiseris. perdideris. vt è studio. gratia. beneuolentia populi excideris. vt populus non amplius tibi faueat. studeat. suffragetur. tui studiosus. tibi amicus. bene in te sit animatus. studium populi. gratiam. beneuolentiam non tua. sed tuorum iniuria tibi eripuit. ademit. abstulit. non per te. sed per tuos. non à te. sed à tuis. non tuo. sed tuorum merito. iniuria tuorum potius. quàm tua. effectum est. commissum est. vt populum tui studiosum. bene in te animatum. tibi amicum iam non habeas. vt gratio sus apud populum. carus populo. in populi gratia nimè sis. vt nullum populi studium. nullam gratiam. aut beneuolentiam teneas. obtineas. possideas. vt fauente populo. suffragante. benigno. tibi amico. bene erga te animato. tui studioso non utaris. gratiam tuam apud populum non tua. sed tuorum culpa extinxit. ex amore populi effluxisti.

Diuites gratiosiores.

Ea temporum ratio est, vt, qui plus opibus valent, magis excellant gratia. gratiosiores sint, conferunt libenter homines ea studia in locupletiores, ditioribus fauent, student, suffragantur, præstò sunt.

Policitatio studiorum.

Vbi

Vbi se obtulerit occasio, mea in te studia extabūt, mea in te studia conferam, ornabo te, omnia tibi studia præstabo, mea studia non desiderabis.

*Nemo ab omnibus incom-
mis liber.*

*Quis est, qui nihil in vita mali videat, nihil susti-
neat incommodi, nullam ferat calamitatem? cuius
est perpetua felicitas, nullis interrupta malis? nemo
fortuna utitur perpetuò bona, nemini res ad volun-
tatem semper fluunt, nemo est, cui prosperè omnia
succedant, nihil contra voluntatem eueniat, nullū
accidat infortunium, secunda sint omnia, optata om-
nia contingant.*

Fortunatus.

*Tuas fortunas nemo superat, æquas omnium for-
tunas, prosperè tecum agitur, sic, ut inuidere nemi-
ni possis, felicitate conferri tecum fortasse multi,
præferri tibi, anteferri, præponi, anteponi certè ne-
mo potest, ea fortuna vteris, quæ potest esse maxi-
ma, tam beatus es, quàm qui maximè, ita beatus es,
ut nemo magis, ijs vel ornamentis, vel præsidijs re-
dundas, quibus maiora esse nulla possunt, nihil non
optabile consecutus es, nihil ad felicitatem tibi de-
est, ea possides, ac tenes, quæ beatam vitam effici-
ant, quæ sunt in vita expetenda, quæ qui possider,
fortunam accusare nullo pacto possit, nullius fortu-
nam sibi exoptare debeat, nemo est paratior ab ijs
rebus, in quibus sita felicitas est, rebus omnibus afflu-
is, non est, quod quidquam desideres optimus est re-*

rum tuarum status, tibi satis est vel ingenij, vel fortuna ad benè beateq³ viuendum, animi & fortuna bona sic in te sunt, vt in nullo magis.

Vulneratus.

In illa pugna, illo certamine grauiter vulneratus est, perculsus est, graue vulnus accepit, tulit, plagam accepit, graui vulnere est affectus.

Vulnus insanabile.

Futurum non spero: vt ex hoc vulnere conualecat: eiusmodi vulnus est: vt sanari non possit: vt salus desperanda videatur: vt spes salutis nulla supersit: vt medicina non sit locus.

Nemini fidendum.

Nemini: vel summa necessitudine coniuncto: habenda fides est: nusquam tuta fides: cauendum est: ne cuiusquam fidei nos credamus: committamus: res nostras commendemus: cautionis est: sapientiae est: consilij est: nemini se credere: committere: nemini planè confidere: nullius in fide omnia statuere: ponere: collocare: quis est: quem tibi fidū prestare possis: cuius incerta: dubia: infirma: fluxa: fides non sit?

Literas non committere.

Eiusmodi sunt: eius generis: eius momenti meae literae: vt eas non audeam temerè committere: non eius generis: non eiusmodi sunt meae literae: vt eas audeam temerè credere.

Vxor foecunda.

Multos ex ea filios genuit, suscepit, tulit, complures ex ea filij nati sunt, filios ei peperit multos, ita foecun-

fœcunda vxore vsus est, vt filijs auctus sit multis, vt filiorum multitudine abundauerit.

*Voluptas ex liberorum
virtute.*

Magnam voluptatem è moribus filiorum pater suscepit, magna voluptate patrem afficiunt bene morati liberi, magna voluptati sunt parenti qui moribus excellunt filij, capit ex honestis filiorum moribus voluptatem summam, & latitiam pater.

Euentus dubius.

Vtrum res eum finem, qui principio respondeat, à principio non dissentiat, non discrepet, habitura sit, ignoro, futurumne sit, vt extrema cum primis contexantur, coniungantur, extrema primis respondeant, consentiant, similia sint, non dispicio, quem sit exitum res habitura, similemne, an dissimilem principio, suspicari non possum.

Libertatis cura.

Nihil aliud à communi libertate, nihil præter cõmunem libertatem, quæ fuit, curauit, secutus sum, spe et aui, ad vnã ciuium libertatem meas curas intendi, cogitationes retuli, studia contuli, præter communem libertatem, proposita mihi nulla res fuit.

Conclusio epistolæ.

Finem scribendi faciam, si te primùm rogauero, vt me diligas, epistola clausula hæc erit, vt beneuolentiam in me tuam abs te petam, epistolam ita concludam, ita finem faciam, imponam

Simulatio aliena à viro bono.

Virum

Virum bonum simulatio non decet. non cadit in virum bonum simulatio. ab omni simulandi studio vir bonus longè abest. non decet simulare. figmenta non probantur. aliud sentire. & loqui. non eius est. qui vir bonus haberi velit. viri boni non est fingere. artem simulandi qui sequitur. bonorum in numero non est. bonorum numero excluditur. longè à bonorum consuetudine discedit.

Ad finem orationis non peruenire.

Quemadmodum exitum expediam instituta orationis: non reperio: non video qui possim instituta orationi finem imponere: quo sine institutam orationem claudere: absolvere: perficere.

Belli reliquæ extinguendæ.

In eam curam incumbe, ne qua belli scintilla relinquatur, vt belli extrema deleas, vt belli reliquias persequare, atque conficias, vt profligatum à te, cōfectum, absolutum, sublatum penitus bellum latar possumus.

Imperium annuum conficere.

Annuum munus confeci, absolui, annuo munere sum perfunctus, absoluta est annua mea administratio, administrationis annuæ finem attingi, ad finem perueni, abiit annus imperij mei.

Robore præstans.

Neminem cognoui fortiolem: validiorem: in quo plus roboris: firmitatis: virium inesset: qui firmior esset à viribus: qui virium firmitate præstaret: qui robore corporis illum anteiret: qui viribus magis valeret:

leret: cuius esset præstantior fortitudo.

Aduersa fortuna contentus.

Vehementer, acriter, acerbè, grauiter in me oppugnat, vexat, exagitat, vrget, premit, aduersa mihi est, infesta est, infensa est, iniqua, inimica fortuna, ego tamen ad humana omnia, ad eos omnes casus, qui humane vite impendent, quibus humana vita subiecta est, proposita est, exposita est, patet, fortis sum, contra fortunam paratus, armatus, firmus, validus, firmissimus, præsidij conscientia munitus, res humanas præclarè contemno, negligo, despicio, aspurnor, valet animus meus, firmus est, seipso nititur, sua in seipso præsidia ponit, à seipso præsidium omne petit, aduersus fortuna vim, impetum, conatus, iniurias, tela omnia, minimum res humana me mouent, afficiunt, perturbant, minimo laboro de rebus humanis, susq; deq; res humanas facio, humanis casibus animi præstantia, virtute, fortitudine resisto, fortune conatibus obuiam eo, occurro, obijcio me, oppono me fortiter, atque acriter, fretus conscientia fortunam sperno, mea me contra fortunam conscientia fortem facit, confirmat, auget viribus, validiorem reddit, mihi animos addit, virtutem, vires, robur, fortitudinem, firmitatem.

Fortunæ non fidendum.

Non improbo, non displicet mihi tuum consilium non reprehendo, quod ad mercaturam exercendam, negotia gerenda, administranda, ad negotiandum te contuleris, ad mercaturæ studium te adiunxeris,

te ta-

te tamen hortor, tibi suadeo, auctor tibi sum, ne fortuna fidem habeas, confidas, credas, ne te fortuna committas, credas, tribuas, ne fortuna potestati te committas, ne multum in fortuna ponas, ne fidam, stabilem, firmam, constantem, certam fortunam ducas, vt à fortuna caueas, cautè agas cum fortuna caueas, cautè agas cum fortuna, minimum tibi de fortuna pollicearis, spem in fortuna nullam reponas, constituas, vt fortune instabilitatem, leuitatem, inconstantiam, varietatem, mutationem, varios casus, vicissitudinem extimescas.

Fortuna secunda amicos habet plurimos, aduersa nullos.

In prospera, secunda, commoda, optima fortuna, florentissimis, prosperis, optimis rebus tuis, si tibi fortuna sufragabitur, fauebit, facilis erit, facilem se tibi, ac benignam præbebit, si tibi optimè cum fortuna conueniet, si fortuna vteris prospera, secunda, facili, benigna, si tibi erit optimè, si commodè tunc agetur, tranquillus erit rerum tuarum status, res tibi ad voluntatem fluunt, commodis abundabis, amicorum copia florebis, amicorum multitudinem non desiderabis, sin ages infelicitè, fortuna vteris aduersa, tuis commodis, atque optatis aduersabitur fortuna, inimicam fortunam experieris, tuis optatis fortuna non respondebit, malè tibi cum fortuna conueniet, malè tecum agetur, incommode tibi erit, casus aliquis rerum tuarum tranquillitatem perturbabit, percussus fortuna vi iacebis, languebis, iacebis

cebit fortuna tua, iacebunt res tue, commodorum inopia laborabis, aliqua te premet, vrgebit difficultas, infesta fortuna vteris, infensa, iniqua, aduersa, difficili, dura, acerba, parum prospera, parum secunda, parum facili, parum benigna, tum amicos requies, amicorum inopia laborabis, omnes te destituent, deserent, à te descissent, discedent, recedent.

Eniti summo studio.

In arcem huius causa. in summam causam totus inuadam. omni vi. toto pectore incumbam. agam pro mea virili parte. pro mea parte. pro virili. pro viribus. toto pectore. cunctis viribus. omnibus neruis. omni meo studio. quantum est in me. quantum in in me positum. in me situm. quoad possum. quantum valeo. quantum quidem ipse prestare possum. quantum consequi viribus licet. contendam omni studio. summè conabor. enitar omnibus tui animi. tum corporis viribus. conferam ad hanc rem omnes vires. omnia studia. quidquid erit in me industriae. opera. cura. diligentiae. minimè parcam viribus. elaborabo pro viribus. nullum studium. nullam operam. aut industriam prætermittam. dabo operam. quantum in me erit. pro eo quod in me erit.

Debilitata vi nocere.

Fractam illam, & debilitatam vim suam in me contulit, pro suarum virium infirmitate, imbecillitate, tenuitate nihil non egit, mihi ut incommodaret, obesset, damnum inferret, afferret, crearet, cunctis viribus, quæ illi supererant, exiguae, infirmæ, imbecillæ,

becilla, ad meam perniciem incubuit, vsus est.

Valetudo restituta.

Ego te languentem. iacentem. malè affectum. ad pristinam valetudinem. virtutemq; reuocaui. meo beneficio pristinas vires recuperasti. recepisti. confirmatus es. factum est à me. vt ex morbo planè conualesceres. vt ex infirmo validus fieres. vt amissam valetudinem recuperares. vt in statum valetudinis pristinum. optimum restituereris.

In fugam conuersi.

Cùm aliquandiu pugnassent: in fugam se coniecerunt: dederunt: fugam arripuerunt: fuga salutem petiuerunt: fugati sunt: fuga sibi consulere cœperunt: fuga distracti sunt: dissipati: dispersi: disiecti: disstraxit eos fuga: dissipauit: disiecit.

Ominosum.

Malè veteres ominabantur, augurabantur, infausum omen, mali euentus omen, aduersum, calamitatem portendens, incommodum significans, iudicabant, si quercus fulmine percuterentur, ferirentur, fulminis ictum sentirent, de cœlo tangerentur.

Obeſt valetudini.

Igne vti sine valetudinis damno mihi non licet, si ad ignem accedo, obeſt valetudini, valetudinis cū detrimento fit, leditur valetudo, damnum facit, infirmatur, incommodo afficitur.

Insanus.

Quia causa cecidit, litem perdidit, furere cœpit, ad insaniam, furorem, dementiam, amentiam reda-

H 2 Etus est,

ctus est, mente captus est, mentem amisit, mens eum reliquit, defecit, destituit, incidit in insaniam morbum, prolapsus est in furorem, à se ipso discessit, à mente discessit, sapere desijt.

Versari in re leui.

Tenui mercede: leui quasi: exiguo lucro das operam in scriptura: operam nauas ijs: qui vectigalia tractant: vectigalibus praesunt.

Fortis pro salute patriae.

Egregia laude se dignum ostendit, summam consecutus est, quia patriam fortiter tutatus est, acriter, strenue, vehementer, acerrimum se patriae defensorem praeiuit, hostibus patriae suum corpus obiecit, opposuit, ita pro patria pugnavit, ut fortitudinis laudem tulerit, praemia sustinuit pro patria, vires omnes ad salutem patriae tuendam contulit, pro salute patriae defendenda contendit omnes nervos.

Robustus.

Tam firmus es, tam validus, tam fortis, tam robustus, quam qui maximè, ita paratus es à viribus, ut nemo magis, viribus vales, nemo tibi viribus superior est, praestat, antecellit, superiorem viribus neminem habes, paucos pares firmitate corporis excellis, vires in te sunt firmissimae, virium, roboris, nervorum in te plurimum est, egregiè robustus es, validus, firmus, fortis.

Ad omnia aptus.

Aptissimus est ad omnes res, nemo est illo commodior, aut aptior, in omni re, in omni iudicio elegantissimus

aiſſimus eſt, egregio iudicio perpolitus, ſumma eſt in illo ingenij ſuauiſſas, & elegantia, nihil agit non aptè, non commodè, non eleganter, non lautè, non venuſtè, non lepidè, non egregiè, lepôres habet, elegantiam, lautitiâ, venuſtatem in omni re, quid agit, cum lepore agit, cum elegantia, ſic, vt gratiam ab omnibus ineat, vt aptior, accommodatior, idoneus magis videatur eſſe nemo, propriè factus à natura videtur ad omnes res, natus ad omnia, appoſitum quiddam poſſidet ad omnes res.

Virtutis non precij cauſa.

Agis hoc non præmiij ſpe commotus, ſed humanitate adductus, benignitate impuſſus, ſtudio liberalitatis incitatus, non te ad hanc rem vtilitatis, aut præmiij ſpes, verum te adduxit, impulit, incitauit humanitas, benignitas, naturæ facilitas, naturæ tuæ ad humanitatem, benignitatem propenſio, inductio, dedisti hoc humanitati tuæ, non præmijs, agnosco tuam humanitatem, debet hoc humanitati tuæ acceptum referri, fructus hic eſt humanitatis tuæ.

Dieſcit.

Luceſcit: albeſcit dies: dies appetit: adueniat: adest: crepuſculum matutinum adest: ſol exoritur: tenebras fugat lux: nocti ſuccedit dies: noctem ſubſequitur dies: abeunte nocte dies aduenit: lux apparet.

Dies conſtituta.

Ad diem conſtitutam: præſtitutam: præfixam, præſcriptam, pactam de provincia decedemus: ea: qua conſtitutum eſt: qua conuenit inter nos, die proſi-

ciscemur: in viam nos dabimus.

Virtutis honos.

Erit aliquando illa dies: lucebit illa dies: veniet illud tempus: lucem illam aliquando videbimus: quæ virtutem illustret: erit aliquando: cum virtuti honos habeatur: suus tribuatur bonos: debita merces persoluator: locus honestus vbique sit.

Vtile tibi erit.

Constitutum iter si suscipies. emolumenti. utilitatis. commodi plurimum præstantem. fructum capies. sumes. colliges. valde erit è re tua. valde in re tuam. tuis rationibus vehementer conducet. in eo tibi maximè consuletur. utilitas maxima consequetur. vehementer expediet. proderit. fructuosum erit. cum fructu. utilitate. commodò. emolumento. bono rerum tuarum.

Iuventus improvida.

Si, quid insidiarum in vita sit, minus despicias, intelligis, vides, minimè miror, cum adhuc intra iuventutis annos tua versetur ætas, cum iuventutis annos egressus nondum sis, nondum excesseris, præterieris, cum in ea sis ætate, quæ valet viribus, à prudentia infirma est, viribus floret, à prudentia maturitate procul abest, longè distat à prudentia, in qua prudentia locum non habet, cum adhuc ætatis tuæ, ræquam in vere sit, cū ætas iuventutis, in qua tu es, inopia ferè iudicij laboret, expers iudicij, prudentia gravitatisq; sit, vsu rerum, & experientia, unde oritur prudentia, prorsus vacet, vacua sit, careat.

Inius-

Iniurias non vlciſci, laudabile
exiſtimo.

Nihil iudico. duco, cenſeo. ſtatuo laudabilius. quã
iniuriarum rationem non habere. non ducere. quo-
modo quidem ego exiſtimo. vt ego quidem arbi-
tror. opinor. puto autumio. ſentio. vt opinio mea eſt.
vt mea fert opinio. quantum quidem aſſequi iudi-
cio poſſum. vt mihi ſuadet ratio. oſtendit ratio. niſi
iudicio fallor. iudicio ſum expers. rudis planè ſum.
nihil eſt preſtantius. laudabilius. ad laudem illuſtri-
us. quàm iniurias contemnere. nihili facere. obliuiſ-
ci. ex memoria delere. minimè perſequi. vlciſci nol-
le. vlitione non perſequi. referenda iniuria curam nõ
ſuſcipere. de iniuria perſequenda. vlciſcenda. refe-
renda. de iniuriarum vlitione minimùm laborare.
nihil omnind cogitare. vlitionem iniuriarum nõ ſpe-
ctare. non curare. in contemnendis iniurijs. obliuiſ-
cendis. ex animo euellendis. ex memoria delendis. ob-
liuione voluntaria conterendis. eximia ſita laus eſt.
ea laus eſt. qua nulla preſtantior.

Iudicium a natura ne, an
ab arte.

Nondum planè conſtitui, nondum ſatis habeo con-
ſtitutum, deliberatum, exploratum, explicatũ, cer-
tum, naturane munere, an diſciplinæ beneficio iu-
diciũ contingat, iudiciũ præſtantia, excellentia,
vis, ſubtilitas virum à natura, an ab arte, ac diſci-
plina proſciſcatur, contingat, manet, naturane pri-
uilegio concedatur, an ſit ab arte, ac diſtiplina pe-
tendum,

tendum, vtrum is, qui rectè indicat, qui optimè iudicio vtitur, qui iudicio valet, præstat, excellit, facultatem habet optimè iudicandi, iudicio abundat, natura debeat, an arti, bonum illud acceperit à natura, an hauserit à studio, ab arte, à disciplina, naturalè bonum sit iudicium, an potius in studio, arte, disciplina, doctrina, ratione situm, eiusmodi, quod doctrina tradatur, à præceptis ducatur, discatur à magistris.

Aseueratio cum iuramento.

Iuratus tibi affirmo. iureiurano tibi polliceor. atque confirmo. eiusmodi rem esse. ita se rem habere. eiusmodi rei statum esse. in hoc statu rem esse. ita mihi deus benefaciat. faueat. adsit. ita me respiciat Deus. seruet. tueatur. non destituat. non deserat. ita mihi à Deo prospera contingant omnia. ita mihi optata contingant. ita. quæ opto. feliciter eueniant. ita mihi benè sit. meis rebus feliciter eueniat. ad voluntatem cuncta fluant. ita viuam. diu feliciterq; viuam. diuturna lucis vsura fruam. ita mihi tum diuturnus vitæ cursus. tum facilis etiam. diuturnusq; sit. ita meis optatis fortuna respondeat. ita sim saluus. incolumis. felix. incolumis. beatus. malorum expers. ignarus aduersæ fortune. ita nihil aduersi videam in vita. ita nunquam aduersam. perpetuò secundam fortunam experiar. ita fortuna vtar perpetuò bona. ita moriar. ne viuam. ne sim saluus. dissperiam. perdat me Deus. malè mihi Deus faciat. Deum sentiam iratum. malè mihi sit. nihil ex animi sen-

mi sententia succedat. excludar omni commodo. aduersa mihi sint omnia. cadat infelicitè. quicquid ago. insensa omnia. iniqua. aduersa experiar.

Ostendam me rectè fecisse.

Omninò constitui. decreui. deliberaui meum factum purgare. probare. rationibus tueri. id mihi propositum. planeq; certum est. vt rationem reddam consilij mei. agere. probare. tueri. defendere. sustinere meam causam prorsus volo. argumentis minime dubijs ostendere. rationibus persuadere. non me casu. non temerè. non inani quadam voluntate. repentino mentis impetu. nulla satis firma. certaque causa commotum. adductum. impulsus. quid feci ostendam iure factum. consilio factum. optimis de causis. ratione suadente. ratione duce. certo iudicio. rectè & consideratè. ita factum. vt reprehendi non possim. vt mihi temeritatem. imprudentiam. inopiam consilio nemo possit obijcere. nemo possit in controuersiam. in dubium vocare. meritò damnare. vituperare. accusare. exagitare.

In iustitia virtutes omnes.

Omnes insunt in vna iustitia virtutes. iustitia continentur. comprehenduntur. continet iustitia. comprehendit. complectitur omnes virtutes. omnes ad vnā iustitiam virtutes referuntur. ab vna iustitia pendet. in vna iustitia includuntur. qui iustitiam tenet. non est vt virtutem vllam præterea desideret. requirat. expetat. nulla virtute iustus careret. nulla virtus abest à iusto. coniunctæ sunt. colliga-

te. connexa cum iustitia virtutes omnes.

Iustitia sequenda.

*In administranda, gubernanda, regenda, capef-
fenda, tractanda, curanda, gerenda republica, in ad-
ministracione reipublicæ, in omni publico munere
id solum spectare debemus, quid iustitia postulet, ra-
tio precipiat, conscientia proponat, quid sit iusti-
tiæ, quid rationi consentaneum, quid cum iustitia,
cum ratione congruat, conueniat, consentiat, habē-
da iustitiæ summa ratio est, vna spectanda iustitia,
nihil præterea, de vna iustitia laborandum, sequi
ducem iustitiam debemus, agere cum iustitia, iustè,
rectè, honestè, honestum tuendum est solum, nostra
consilia, nostras actiones ad vnā iustitiam referri
decet, propositam habere iustitiam, iustitiæ seruire,
adiustitiam incumbere, iustitiam exercere debe-
mus, non est in administranda Republica ne latum
quidem vnguem, ne minimum quidem, ne tantillū
quidem à iustitia discedendum, recedendum.*

Iustitia curæ paucis.

*Pauci sunt hac ætate, huius temporibus, quibus iusti-
tia curæ sit, cordi sit, qui iustitiam colant, exerceant,
curent, tueantur, qui de iustitia laborent, apud quos
iustitia locum habeat, iustitiæ locus sit, qui se iustos
præbeant.*

Ex virtute gloria.

*Gloria comitatur virtutem: virtutis comes est:
virtutem sequitur: cum virtute coniuncta, ad vir-
tutem adiuncta: nascitur à virtute: oritur ex vir-
tute:*

tute: manat: proficiscitur à virtute: virtus gloriam
parit: largitur: affert: ad gloriam ducit.

Elabore immortalitas.

Quos nunc suscipis labores, ij te apud posteros
æterna gloria donabunt, afficient, illustrabunt, orna-
bunt, decorabunt, tuum nomen immortalitati con-
mendabunt, ab hominum obliuione, ab interitu vir-
dicabunt, tui nominis famam in omnia secula disi-
pabunt, posteritati tradent, omnium sermonibus &
scriptis exornandum, extollendum, celebrandum, ho-
nestandum, tuendum, consequeris tuis laboribus, ne
qua dies, tui nominis famam delere possit, vt omnis
de te posteritas loquatur, nulla tuas laudes literæ ta-
ceant, de tuis laudibus conticescant.

Res meæ meliores essent te
defensore.

Res meæ benè ex sententia successissent: prosperè
cecidissent: nihil in rebus meis accidisset incommo-
dè: si tu eas gessisses: administrasses: tractasses: curas-
ses: procurasses: si rebus meis præsuissem: operam de-
dissem: si rerum mearum: fortunarum cura penes te
fuiisset: ad te pertinuisset: si tua in rebus meis opera
vsum essem: si rationes meæ te curatorem: procurato-
rem habuisset.

Potestatem summam obtinere.

Audio te Mediolanum summo cum imperio obti-
nere, tuam esse summam potestatem, summum ius
administrandi mediolani rebus, præesse te Mediola-
no eo iure, quod amplissimam esse potest, ea potesta-
te, quæ

te, quae potest esse maxima, ita te Mediolanum regere, ut summo utaris imperio, liceat tibi quidquid velis.

Diuerſa ratio.

Dissentimus in regenda prouincia, in administratione prouincia diuerſa eſt vtriuſque ratio, non eadem ſunt vtriuſque inſtituta, longè diſtat ab illius inſtitutis mea conſuetudo, aliud ipſe ſpectat, aliud ego ſequor, inſtitutorum noſtrorum diſſimilis, diuerſa ratio eſt.

Annuae adminiſtrationis finis.

Annum adminiſtrationis meae tempus conſeci: abſolui: decurri: emerita mihi ſunt annuae: opera: emeritum annum tempus: perfunctus ſum annuo munere: dies annua præterijt: abiit: annui imperij finem attingi: ad finem perueni.

Cum imperio eſſe.

Gēſi maxima imperia: ſuſtinui: adminiſtraui maximas res: ſummis rebus perfrui: ſumma mihi commiſſa ſunt imperia: credita: mandata: tradita: curam gēſi rerum maximarum: ampliſſimo imperio non ſemel uſus ſum: magno ſepè cum imperio fui.

Scio, quanti hunc æſtimes.

Novi locum: quem tenet apud te: novi: quo ſit apud te loco: qui ſit apud te: quanti eum facias.

Artes merito honore carent.

Non, ut deberent, honeſta ſunt, non, quanti deberent, æſtimantur, non, quo deberent, quo æquum eſſet, lo-

set, loco sunt, non, quem deberent, locum obtinent, non admodum in honore sunt, dignitatis, existimationis, honoris, loci non habent satis, exigui pretij sunt, parui sunt, haud magni reputantur bonæ artes, bonis artibus honor non est, locus non est, honor non tribuitur, bonæ artes honore vacant, dignitate carent, non coluntur, iacent, minimè vigent.

Gigantes immensæ magnitudinis.

Maximi inter ceteros homines feruntur esse gigantes, extraordinaria, inusitata, immensa magnitudine, magnitudinis immensæ, vastissima sunt gigantum corpora, horribili magnitudine, non sunt gigantes cum ceteris hominibus corporis magnitudine conferendi, nemo nostrum est, qui gigantes magnitudine adæquet, qui gigantum magnitudinem æquet, assequatur, qui gigantibus par sit, excellunt gigantes magnitudine inter homines reliquos, ceteris hominibus præstant, antecellunt, gigantum magnitudo caret exemplo, extra ordinem est, præter naturæ morem, vastior est, quàm mos naturæ ferat.

Laudem summam consecutus est.

Summam ex eo munere laudem: eximiam: egregiam: miram: mirificam: insignem: immensam: singularem: vnicam: incredibilem: excellentem: præstantissimam: amplissimam: æternam: sempiternā: immortalē: non mediocrem: non minimam: non vulgarem cōsecutus est: adeptus est: obrinuit: tulit: quasi-

quaesivit: sibi peperit: comparauit.

Egregiè.

Summè, vehementer, valdè, magnoperè, etiam
atque etiam, maximè, mirè, mirificè, incredibiliter,
singulariter, vnicè, egregiè, insigniter, cum primis,
in primis, præcipuè, apprimè, admodum, maiorem
in modum, mirum in modum, mirandum in modum,
supra modum, extra modum, oppidò, eximiè, maxi-
moperè, non vulgariter, non mediocriter, non minùs
mè, non aliorum exemplum, non ex communi con-
suetudine, non vt solet, non vt mos est, non more,
non ordine, non aliorum exemplo, extra morem, ex-
tra ordinem, præter exemplum, sic vt nihil magis,
nihil supra, nihil vltra, nihil tale, nihil ad aliud, vt
conferri nihil possit, simile par, æquale, eiusmodi,
eius generis nihil sit.

Pingues hebetis ingenij.

Pinguis est, obesus est, pinguedine diffluit extra
modum, quod hebetis, tardi, stupidi, ingenij, signum
est, quod ingenij tarditatem arguit, qui potest in
tanto abdomine, in tam vasta corporis mole, spiri-
tus locum habere, ingenio, aut menti locus esse? ex
illa pinguedine, illo abdomine, illo suminenobiles, e-
legantes, præclaræ cognitiones minimè excitantur.

Tibi tuisq; operam dabo.

Volo. cupio non solum tua. verum etiam eorum.
qui à te diliguntur. causa. cupio rem gratam face-
re. gratificari. seruire non solum tibi. verum etiam
amicis tuis. seruire voluntati. & commodo non so-
lùm

lum tuo. verum etiam amicorū tuorum. inire gratiam officijs meis. non à te modò. verum etiam ab amicis tuis. tuam amicorumq³ tuorum officijs meis gratiam quero aliquid. efficere. nauare. quod tibi. amicusq² tuis gratum sit. placeat. satisfaciat. voluptatem. iucunditatem. latitiā afferat. valdè velim.

Memor beneficij.

Semper meminero. memoria retinebo. tuebor mē te atque animo. nunquam obliuiscar. nunquam apud me delebit obliuio beneficia. officia. merita erga me tua. memorem tibi. quacunque se occasio dederit. obtulerit. probabo. gratum me tibi memoremq³ prestabo. prestabo tibi eam. quam debeo memoriam meritorum tuorum. gratum me nullo non loco. nullo non tempore memorem gratiæ referenda studiosum senties. experieris. cognosces. grati animi laudem in me non requires. non desiderabis. non cōmittam. vt ingratiū me appellare possis. vt in illo officio. quòd benè merentibus debetur. iure me ac merito quisquam reprehendat. vt in vitium ingrati animi non incidam. ne quis mihi turpem ingrati animi notam possit inurere. ingrati animi vitium. crimē. culpam possit obŷcere. vt ab ingrati animi vitio. crimine. culpa. turpi infamia longissimè seiungar. discedam. absim. valdè procul absim. vt ea culpa vacem. vacuus sim. caream. eius culpa sim expers. quā committunt. qui nullam referenda gratiæ curam suscipiunt. qui de referenda gratia minimū laborant. enitar. & vt spero. consequar. vt te de me optime

timè esse meritum lateris. vt officia erga me tua voluptati ac letitia tibi sint. vt ex tuis in me officijs voluptatem capias. officiorum tuorum fructum feras. percipias. colligas. vt gratia tua gratiam à me feras. vt parem tibi referam gratiam. par pari vt referam. vt officia tua paribus officijs æquem. compensem. remunerem. remunerer.

Res magna.

Grauis admodum hac res est: grauitatis: ponderis habet multum: minimè leuis est: inest in hac re grauitatis: ponderis q̄, multum: non mediocre pondus.

Constans.

Hominem grauem, certum, minimè mendacem, minimè falsum, studiosum veritatis cognoui, expertus sum, nihil in eo leuitatis, aut inconstantiae, nihil inane, varium, mutabile, inconstans, nullam animi infirmitatem, nullam sententiae varietatem, nullam consilij mutationem depræhendi, magna præditum grauitate semper cognoui, is mihi semper visus est, qui sibi optimè constet, nihil leue committat, nihil inane cogitet, non facile discedat à seipso, agrè discedat à sententia, mutet consilium, susceptam opinionem abijciat, sensum deponat, de suo statu demigret, quem nulla res facile abducatur, auellatur, à sententia, cuius mentem huc & illuc, in hanc, aut in illam partem, in quam velis partem, vtram in partem velis, non facile flectas, agrè traducas, cum labore torqueas, alieno tempore nihil loquitur, nihil agit ineptè, nihil non loco, idem ei vultus in omni re, eadem

eadem in omni fortuna mens est.

*Grauiſſime me læſit, quod amicum
ignominia affecit.*

*Ex omnibus iniurijs, quas in me contulit, coniecit,
quibus me affecit, vexauit, exagitauit, inſectatus
eſt, nulla mihi fuit grauior, nulla me grauius affe-
cit, grauiorem nullam ſenſi, grauius nullam tuli,
quàm cum amici mei dedecus, ignominiam, debo-
neſtamentum per ſummam iniuriam, neſandumq̃
ſcelus quaſiuit, infamiã amico meo machinatus eſt.*

Lucri gratia cauſæ dicuntur.

*In forum multi veniunt, vt lucri plurimum fa-
ciant, vt lucrenter plurimum, vt quaſtus maxi-
mos faciant, lucri cupiditate adducti, lucelli dulce-
dine illecti, lucrum ſpectantes, lucrum ſecuti, lucro
commoti, lucri ſpe, multos in forum lucri cupiditas
adducit, ad agendas cauſas impellit, facit augen-
da rei cupiditas, ditandi ſpes, congerendarum opũ,
comparandarum diuitiarum, pecunie colligenda,
vt in forum ſe conferant, vocem in quaſtum confe-
rant, vt agendaſ cauſis ſe dent, vt induſtriam ſuam
in agendaſ cauſis exerceant.*

Lucrum ex re turpi.

*Quaſtus maximos, ſed turpiſſimos fecit, rem fe-
cit turpiſſimè, diuitias quaſiuit malis artibus, mul-
tum ille quidem, ſed inhoneſtè, ſordidè, parum lau-
dabiliter, cum dedecore lucratus eſt, cum infamia
lucrum ſecutus eſt, tanti lucrum fecit, ea cupidita-
te ad lucrum incubuit, vt expetendum ſibi vel cum*

I dedeco=

dedecore, cum infamia, turpi cum fama existimauerit.

Continens sis.

Caue, vide, studium adhibe, consilio utere, diligenter animaduerte, aduerte, attende, quam diligenter potes, ne continentia terminos transgrediare, ne longius progrediare, quam continentia ratio praescribit, ne, quos tibi continentia terminos praescribit, eos transeas, transilias, traiecias, transgrediare, praetergrediare, ijs excedas, ab ijs excedas.

In aduersis coelum aspici- mus.

Hic est mos hominum. ita more comparatum est. ut in repentinis aduersisq; casibus. si quid & praeter opinionem. & contra voluntatem accidit. coelum intueantur. suspiciant. aspectent. ad coelum aspiciant. suspiciant. spectent. oculos tollant. intendant.

Valetudo aduersa ex gula.

Non facile conualescunt: quibus neque quantum comedant: neque quid comedant cura est: qui quod comedant: neque quantum: neque quale sit: animaduertunt: quibus omnem in cibis modum: omne iudicium: omnem prorsus rationem gula eripuit: quibus neque modus edendi: neque vlla deligendi cibi ratio est: qui & plus appetunt in mensa: quam satis est: & ex eo genere: quod obfit.

Belli calamitas.

Multa damna. eaq; grauiam bellum creat. infert. importat. multis & grauib; damnis bellum regiones as-

Des afficit. vehementer bellum regiones vastat. vexat. affligit. corrumpit. deijcit. prostermit. opprimit. perdit bellum regiones. corrumpit omnia. perdit omnia. quasi flamma vrit. & consumit omnia. nulla calamitas est. nullum exitium. nihil tam durum. tam acerbum. quod in bello regiones non sentiant. experiantur. ferant. sustineant. perpetiantur. ecquod infortunium est. ecquæ calamitas. acerbitas. diritas. quæ non ex bello nascatur. oriatur. creetur. nullius mali expers est. nulla vacat calamitate regio illa. in qua bellum geritur. perculsa bello. atque prostrata iacent omnia.

Bellum suscipere, temerarium
est, finire virtutis.

Bellum suscipere. inire. inferre. mouere ad bellum aggredi. arma capere. ire ad arma. sæpè temeritatis est. conficere autem. persicere. absolvere. restinguere. ad exitum foeliciter perducere. victoria terminare. optato exitu concludere. non fortuna solū. sed virtutis etiam est argumentum. qui bellum suscipit. is temerè sæpè facit. temerario impellitur consilio. temeritatis impulsu peccat. qui verò belli extrema delet. bello finem imponit. finem facit. finem statuit. belli reliquias aufert. conficit. delet. non fortune solum. sed virtuti quoque acceptum referre debet.

Bellum renouare.

Lepidus bellum ciuile inter ciues renouauit: redintegravit: suscitauit iam extinctum: inflammauit

iam reſtinctum: rursus excitauit: concitauit: denuo commouit: conflauit: nouo bello ciues implicauit: ciues in bellum denuo coniecit: magnis belli fluctibus obiecit: ex praesenti iam tranquillitate magnas belli tempeſtates: commouit: excitauit.

Belli metus.

Belli magni timor impendet: res ad arma spectat: graue bellum in metu est: versamur in timore magni belli: aduentare: appropinquare: adesse iam graue bellum videtur: graue bellum timemus: metumimus: formidamus: extimescimus: pertimescimus.

Mercatores diuites.

Rem possident bene magnam: amplissimam: vberissimam: copiosam in primis mercatores Florentini: diuitias tenent summas: abundant: effluunt re: copijs: diuitijs: opibus: diuites oppido sunt: locupletes: opulenti: copiosi: a re parati: instructi: firmi: bene nummati: bene peculiati: ampla res est: prolixa: copiosa: minimè angusta: bene multa mercatoribus Florentinis: ampla re vtuntur: prolixa: copiosa: bene multa.

Inuidia ex dignitate.

Sunt, quos meus in hac republica splendor offendat, ledat, pungat, angat, sollicitet, afficiat, vrat, dolore, cura, molestia, sollicitudine afficiat, florere me dignitate, existimatione, honore, tantum honoris mihi haberi, tantum mihi dignitatis in republica esse, auctoritatis, gratiae, existimationis, splendoris, non nulli molestè ferunt, grauiter, acerbè, agrè, iniquè,
iniquo

in quo animo non facile, non leuiter, non patienter tangit animos quorundam, sollicitos habet quosdā hic splendor meus, hac species, dignitas.

Honestum vtili antepo-
nendum.

Honestum vtili preferendum, præponendum, anteponendum, debemus honestum spectare, colere, diligere, curare, sequi magis, quàm vtile, pluris, quàm vtile aestimare, facere, pendere, putare, reputare, docere, de honesto potius, quàm de vtili laborare, cogitare, curam gerere, propositum habere honestum potius quàm vtile, ad honestum potius, quàm vtile, nostra consilia studia, cogitata intendere dirigere, antiquior, potior, prior nobis debet esse de honesto cura, quàm de vtili, vtile contemni præ honesto decet, in nostris consilijs, & cogitationibus plus honesto, quàm vtili debet esse loci, spectare honestum quàm vtile, conferri, referri ad honestum potius, quàm ad vtile, nostra consilia, nostra studia, nostra debet industria, maiorem decet honesti rationem habere, ducere, quàm vtilitatis.

Turpe parentes senes deferere.

Deseri à te. destitui patrem. tot effectum incommodis inopia. valetudinis. senectutis. minimè honestum est. haud æquum est. haud par est. minimè rationi consentaneum est. non decet. non conuenit. nō oportet. ius non est. fas nō est. nefas est. iniquum est. flagitium est. criminis est. turpe est. vt parentem deferas. afflictum inopia. morbo. senectute. in summis

constitutum difficultatibus. inopia valetudinis. sene-
ctutis. honestum non fert. non patitur. ratio non cō-
cedit. non permittit. si patrem destitues. culpam cō-
mittes. flagitium facies. flagitiosè facies. iniquè. in-
iustè. inhonestè. turpiter improbè præter honestum.
æquum. ius. contra honestum. æquum. ius. non. vt
honestum suadet. non vt æquum est. ius est. par est.
debet. conuenit.

Virtus magis honore afficien-
da quam diuitiæ.

Placet mihi. probatur. valdè satisfacit mos. &
consuetudo tua. laudem tuæ consuetudini tribuo.
quodd eas colas. verearis. obserues. in honore habeas.
honore. obseruantia. studio prosequaris. honore affi-
cias. obseruantia colas. quodd ijs honorem habeas. tri-
buas. praestes. obseruantiam. ac studium praestes. qui
virtute potius. quàm diuitijs abundant. excellunt. e-
minent. valent. qui sunt à virtute paratiores. quàm
diuitijs. quos virtus potius. quàm diuitiæ commen-
dat qui virtutem magis quàm fortune bona possidēt.

Honore afficere.

Et si te in tuenda. colenda. conseruanda amicitia
satis leuem. parum constantem. minus firmum co-
gnoui. à me tamen omnia ornamenta profiscien-
tur. nullum in te ornando. honestando. colendo lo-
cum. aut tempus. nullum studij genus. officij. obser-
uantia prætermittam. fauebo tuæ dignitati. existi-
mationi. honori. nullo non loco. nullo non tempore.
quibuscunque rebus potero. conferam. referam. in-
tendam

tendam ad honorem ac dignitatem tuam. omnia mea studia. officia. omnem industriam. curam. operam. diligentiam. figam & locabo in tua dignitate omnia mea studia. augebitur. amplificabitur meo studio tua dignitas. accessio tibi dignitatis meo studio fiet. tua dignitatis accessiones meo studio consequeris. meum studium honori tuo nullo loco deerit.

Dignitas imminuta.

Violari tuam dignitatem: imminui: offendi: laedi: oppugnari: damno affici: iniurias pati: detrahi de tua dignitate: minui: adimi: auferri: iacturam fieri tuae dignitatis: iniquè parior.

Fortunis & dignitate auctus.

Lator quòd magnas tibi tum fortune. dignitatis accessiones video esse factas multum & ad fortunā. & ad dignitatem tuam accessisse. additum esse. tum fortunam. tum dignitatem tuam magnopere creuisse. auctam esse. amplificatam esse. valde de fortuna simul. & dignitate auctum. quòd tua sit dignitas illustrior. domestica res amplior. quòd & honore magis. quàm antea florere. & abundare coeperis fortuna bonis. vehementer gaudeo.

Dignitas spectanda.

Hoc primum te moneo. vt referas omnia ad dignitatem. propositum decus tibi sit ante omnia. dignitati seruias. dignitatem spectes. sequaris. dignitatis rationem habeas. nihil cogites. à dignitate disiunctum. nihil alienum à dignitate. nihil non cū dignitate. non cum dignitate coniunctum. tuorum

consiliorum. tuarum actionum finis. terminus. I-
 pus honor sit. prima tibi sit. præcipua. antiquissima
 dignitatis cura.

Præmia virtutis honores.

Si vt instituisti perges, si cursum institutum tene-
 bis, si tuam consuetudinē seruabis, omnia, quæ sunt
 in republica amplissima, consequēris, præmium fe-
 res tuæ virtutis eximios honores, ad summos hono-
 res, ad ea, quæ summa sunt in republica, tu te vir-
 tus efferet, extollet, merces tuorum meritorum erit
 amplissima dignitas, aditum tibi ad maximos hono-
 res aperies, patefacies, viam strues, munies, hono-
 rem in republica nullum frustra petes, multi etiam
 non petenti vltro deferentur.

Paupertas honoribus excludit.

Sæpè facit inopia, vt honores consequi non lice-
 at, prohibet, arcet, summoque ab honoribus rei fami-
 liaris inopia, impedimento egestas est, quod minus ad
 ea, quæ sunt in ciuitate amplissima, liceat perueni-
 re, aditum ad honores intercludit rei domestica fa-
 cultas, euntibus ad honores magnas difficultates ob-
 ijcit, magna impedimenta opponit, viam obstruit,
 obuiam it, occurrit inopia, imparatis à re domesti-
 ca honores obtinere non facile est, multi negotij, ma-
 gni operis est, honorum cursum impedit, interrumpit
 egestas, egentibus non facilis est, non expeditus
 honorum cursus, non patent honores inopia.

Humanitas in primis colenda.

Ex omnibus virtutibus nulla est, quæ magis homi-
 nem de-

nem deceat, magis in hominem conueniat, in hominem cadat, ad hominem pertineat, homini magis propria sit, quàm humanitas, cùm omnes virtutes, tum vna in primis homini colenda humanitas est, ita decent hominem virtutes omnes, vt primum sibi locum vendicet humanitas, ita colenda sunt, ita expetenda, ita diligenda virtutes omnes, vt præter ceteras amplectēda sit humanitas, inter omnes virtutes vna maximè lucet, eminet, excellit humanitas, querenda sunt omnes virtutes, sed humanitati danda in primis opera est, vt Hesperus inter sydera, sic inter virtutes præcipuè fulget humanitas.

Humanus.

Qui plus habeat, possideat, ostendat humanitatis, in quo plus humanitatis, plus officij sit, qui sit illi humanitate præferendus, magis ad humanitatem propendeat, humanitatis laude sit illo præstantior, humanitate magis abundes, illum humanitate vincat, ei præstet, antecellat humanitate, hæcenus cognoui neminem, nemo est illo maioris officij, humaniore sensu, officij studiosior, in officio diligentior.

Virtus extollit ignobiles.

Multos infima conditionis, humillima sortis, obscuri loci, nulla parentum, aut maiorum lande commendatos, obscuro loco natos, ignobili, obscuro, infimo genere aditos extulit, atque illustrauit virtus, multos generis humilitate iacentes virtus erexit, nobilitantur atque honestantur virtute multi genere ignobiles, & obscuri.

Rudis.

Non est cur miremur: si sèpè labitur is: qui est omnium imperitissimus: maximè rudis: maximè insciens: cuius ignorantia: inscitia: insciētia summa est: qui omnes inscitia vincit: cui neminem inscitia parem inuenias: quem omnia latent: qui nihil prorsus nouit: omnium rerum ignarus est: nihil omninò videt: nullam partem doctrinæ tenet.

Patriæ res nescire dedecus.

Turpe in primis est: dedecus est: in patria peregrinari: hospitem esse in ijs rebus: quæ ad patriam pertinent: ea non tenere: scientia non comprehendere: vsu doctrinæq; percipere: in quib. patriæ res agitur.

Molestia affici à benemeritis.

Valdè sum commotus. cùm eos audiui negotium tibi facessere. molestiam exhibere. molestos esse. infensos esse. solitudinem inferre. te vexari. iniurias accipere. affici molestia ab ijs. de quibus ipse benemeritus es maximè. qui summa tibi beneficia debet.

Res operosa.

Hac magni negotij res est: admodum operosa: occupationis non exiguae: eiusmodi: vt curam: ac diligentiam non mediocrem postulet: non leuiter curanda: non frigide: aut languide agenda: tractanda videatur.

Experientia magistra multarum rerum.

Multa discuntur. percipiuntur ab experientia. multarum rerum scientia. cognitio. intelligentia. doctri-

doctrina capitur. sumitur. hauritur. ab experientia
 & vsu. multa cognoscuntur experientia duce. mul-
 tarum rerum magister est vsus. multa docet. osten-
 dit. patefacit. viam aperit vsus ad multarum rerū
 sciētiam. erudimur valdē. instituimur. expolimur.
 ex ignorantia tenebris educimur. ad scientiam mul-
 tarum rerum experientia duce peruenimus. multa-
 rum rerum scientiam consequimur. experientiam
 secuti. experientia docti. experientia magistra.

Timidus.

Multos ita pusilli. infirmiꝫ animi videas. inueni-
 as. qui ad omnes casus extimescant. pertimescant.
 timeant. metuant. terreantur. deterreantur. perter-
 reantur. timore commoueantur. metu perturbentur.
 afficiantur. timorem suscipiant. multos ob in-
 firmitatem. imbecillitatem. tenuitatem animi. qui-
 libet casus deterret. perterret. perterrefacit. metu
 afficit. perturbat. in timorem conijcit. ad timorem
 impellit.

In insaniam prorsus incidit.

Vi doloris ita insanit. vt mentem. rectum animi
 sensum. rationem nunquam receperit. in perpetu-
 um amiserit. ad sanitatem nunquam redierit. insa-
 nia morbo ita est affectus. in morbum insania ita in-
 cidit. vt nunquam postea conualuerit. vt furorem
 nunquam deposuerit. vt bonam mentem nunquam
 reuocauerit. vt à furore. à demētia nunquam se ad
 sanitatem retulerit. ita discessit à mente. ita men-
 tem perdidit. vt illum nemo postea ratione predi-
 tum vi-

sum viderit.

Impediunt studia salutationes
amicorum.

Crebra amicorum salutationes ita me interpellant, ut prorsus me à studijs abducant, auocent, abstrahant, abripiant, auellant, amoueant, omnē prorsus colendi studia facultatem, potestatem, frequenter amicorum salutationes eripiunt, nullam mihi studiorum copiam, nullam ad colenda studia, ad tractandas literas vacuum horam, nullum liberum tempus relinquunt, sit salutationibus amicorum adeuntium ad me, ventitantium ad me amicorum officio, ut spatij nihil habeam ad animum literis excolendum, ad ingenium studijs exercendum, ita sum occupatus, occupationis habeo tantum in excipiendis, qui ad me officij causa adeunt, ut otij nihil supersit ad studia literarum tractanda, ut nullam diei partem arbitrato meo in studijs ponere, ad studia conferre liceat.

Imperator

Omnem cogitationem, omnia consilia, mentem prorsus à bellis auocant, abduxit imperator, is qui nomine imperatoris insignitur, imperatoris titulo decoratur, imperatoris eximia dignitate fungitur, imperium in omnes habet, cuius imperium est, cui potestas est atque ius imperandi.

Gentes subactæ.

Multis regionibus breui auctum est imperium Romanum, multarum regionum accessio facta est ad impe-

imperium Romanum, multa regiones ad ditionem venerunt, in potestatem redacta sunt, subacta sunt, ad imperiū accesserunt, addita sunt, adiuncta sunt, iura potestatemq, subierunt populi Romani.

Difficilia imperas.

Soles ea mihi imponere, qua sustinere vix possum, ea imperas, precipis, iubes, mandas, committis, qua vires meas exuperant, qua prestare, perficere, exequi vix possum, magni negotij est, summa difficultatis, opera non exigua, ad exitum ea perducere, qua in mandatis à te habeo, dura nimis, graua, difficilia mihi imperas.

Caput rei.

Hoc rem continet, in hoc tota res agitur, in hoc sunt omnia, sita sunt, posita, collocata, constituta, ex hoc omnia pendent, hoc interest inter omnes partes, valet in omnes partes, hoc tanti est, eius ponderis est, eiusmodi est, vt omnia comprehendat, complectatur.

Non tua, sed mea interest.

Hoc tua nullam in partem interest, mea multum, tua nimium refert, mea plurimum, ad te nihil, ad me valde pertinet, tua res in hoc nulla, mea verò agitur maxima, hoc ad tuas res momenti nihil habet, vim nullam habet, minimum valet, ad meas valet in omnes partes, multum interest, refert, multum habet ponderis.

Conatus in magnis laudandus.

Qui facinus egregium aggrediuntur, is, etiam si non suc-

non succedat, laus tamen aliqua debetur, qui autem res
 praeclaras animum adiungunt, animum adiungunt,
 sese applicant, sua studia conferunt, praeclaris in re-
 bus suam industriam exercent, operam ponunt, vel
 vel si spem fortuna frustratur, fallat, vel si spei exi-
 tus non respondeat, ut id quod velint, minus assequā-
 tur, ut quod spectant, minimè perueniant, omni ta-
 men excludendi laude non sunt, aliqua tamen eos or-
 nari laude equum est, magna suscipientibus, ad res
 egregias, nobiles, praeclaras, eximias aggredientibus
 vel si frustra labor suscipiatur, inanis opera sit, non
 plane foeliciter, non prosperè, non optimè, non omni-
 nò ex animi sententia res cadat, habendus tamè ho-
 nor est, praeclara conantes, in secundis tertijsq, si cō-
 sequi prima nō liceat, consistere laus est, qui ad sum-
 mam gloriam suae vitae cursum dirigunt, qui sum-
 ma petunt, ad summa contendunt, etiam si spe fru-
 strentur, etiam si, quo intenderint non perueniant,
 etiam si metam non attingant, est tamen cur laudē-
 tur, non sunt omni prorsus laude submouendi, de-
 cus aliquod, mercedem voluntatis egregiae, magni,
 praestantis, excellentis, excelsi, erecti animi pramiū
 ferre debent.

Magnas res suscipis.

Etiam atque etiam vide, quantum facinus conē-
 re, animaduerte quid suscipias, quid sustinere pos-
 sis, quā graue subeas onus, quantum tibi oneris im-
 ponas, quantam ineas rem, cuius difficultatis, cuius
 industria, cuius opera sit, quā difficile, durum, spis-
 sum,

sum, laboriosum, operosum, quantum industrie, quam facultatem, quas vires, quos nervos, quantum roboris postulet id, quod conaris, moliris, tentas, institutis, suscipis, aggredieris.

In arcem huius causa inuadam, totis viribus, toto pectore contendam.

Parua extollere.

Magni oratoris est humilia tollere: efferre: ea quæ iacere videntur: excitare atque erigere: obscuris dare lucem, splendorem asferre: obscura illustrare.

Ob liberalitatem laus.

Tuum nomen liberalitate extolles: efferes: tuam laudem excelso: sublimiq; in loco: atque in illustri quadam specula liberalitas constituet: collocabit: ad summam laudem: ad summa: ducem securus liberalitatem: duce liberalitate: peruenies.

Incendium.

Hac nocte non mediocre excitatum est incendiū: vehemens ignis est accensus: ades multæ conflagrant: combustæ sunt: igni corruptæ sunt: consumptæ, assumptæ: grauis admodum periculi: summi damni exorta flamma est.

Labi procliue.

Quis est: qui non offendat: non labitur in tam difficili: tamq; lubrica rerum humanarum via? cui timenda offensio non est? cui nam effugere: ac vitare offensionē licet? quis ab offensione prestare sibi quidquam possit?

Natura auarus,

Multis

Multis argumentis inclinatum, ac natura propensum te ad turpissimum & execrabile vitium auaritia, iudicavi, quod multis argumentis potuerim conjicere, colligere, intelligere, suspicari, ad auaritia vitium natura propendes, tua te ad auaritiam natura ducit, auaritia studiosus es hortante natura, naturali quodam studio ad auaritiam inclinas, sequeris auaritiam quadam naturæ inductione.

Infontem accusas.

Accusas, culpas immerentem, expertum culpæ, vacuum à culpa, remotum à culpa damnas, in iudicium vocas, rem facis, persequeris, vitio tribuis, vitio vertis, fraudi das immerenti, ei, qui culpam non commisit, culpæ sibi conscius non est, confers culpam in expertem criminis, infontem, immerentem, innoxium, exagitas illum, in culpam vocas, in infamiam vocas, adducis iniuste, sine causa, iniuria, immerito, contra quam ius est.

Opus inchoatum.

Opus non modo non perfectum, confectum, absolutum, ad vnguem factum, sed inchoatum, ac rude reliquisti, tantum abes à perfectione operis, ut principia vix appareant, tantum abest ut opus ad finem perduxeris, ut minimum ultra principia processeris, ut in ipsis penè principijs constitueris, haeseris, vix opus instituisti, vix aggressus es, operis initium fecisti, à fine autem longè distas, rem tu quidem habes institutam, sed perpolitio requiritur, instituta res est, non perpolita, operis tu quidem fundamenta iecisti,

cisti, fastigium adhuc tamen nullum videmus, nullum extat.

Dolores nimios sustineo.

Tantum doloris: sollicitudinis: acerbitalis sustineo: quantum ferri vix possit: ferendo dolori non sum, impar dolori sum: impares dolori vires meae sunt: ad dolorem infirma: dolore franguntur: vim doloris minime sustinent: roboris in me tantum non est: vt acerbitalitatem tam grauem queam perpeti.

Imprudens.

Nimum te inconsideratum: imprudentem: expertem consilij: inopem consilij: expertem rationis: inopem rationis: auersum à ratione: propensum ad temeritatem: immoderati sensus: precipitis consilij: nimis in agendo precipitem: insipientem: stultum cognoui.

Obuiam ire amicitiae gratia.

Obuiam ibo: obuiam procedam: occurram: vt officium amicitiae debitum persoluam: vt id praestem: quod amicitia postulat.

Non sum inconstans, quod hominem gratum negligo.

Non puto mihi famam inconstantiae pertimescendam, si tam ingratum hominem, tam immemorem officij, prosequi nouis officijs nolui, non vereor, ne quis mihi tribuat, adscribat, assignet inconstantiae, leuitati, ne quis in me inconstantis animi, leuis, mobilis, instabilis, parum firmi vitium conferat, ne quis mihi notam inurat inconstantiae, ne inconstantiae no-

K mine

mine malè audiam, suspectus sim, ne accuser, quasi parum in officio constans, quasi discesserim à pristina consuetudine, quasi desinuerim à me ipso.

Incredibile.

Credibile non est credendum non est. non est, ut credatur. ut credi possit. ut habenda fides videatur. fidem superat. verisimile non est. mendacium videtur. mendacij speciem habet. mendaciū prae se fert. veritatis imaginem nullam ostendit. eiusmodi est. ut fide careat. ut adiungi fides nulla possit.

Vitæ fastidium.

Vita me tædet: vitam fastidio: vitam mihi acerbam puto: acerbè viuo: molestà: grauis: amara prorsus mihi vita est: ægerrimè: molestissimè: prorsus miserè viuo: quando mihi mors eum eripuit: ex quo mea gaudia: mea lætitiæ manabant omnes.

In liberos non sæuiendum.

Sæuire in filio. sæuitiam aduersus filios exercere. crudeliter agere cum filijs nunquam debemus. tanti nihil esse debet, ut cydeles in liberos simus. ut crudeles nos liberi nostri experiantur. si quid agitur cum filijs, crudelitas absit. nunquam crudelitati locus est.

Opera frustrata.

Nunc me sentio frustra elaborasse, inanem laborem suscepisse spes meas infirmis & labantibus fundamentis esse nixas, me ducem habuisse, ducem secutū esse incertā cecamq; spem, arido solo, infructuoso campo, arenæ semina commisisse, mandasse, imprudentiam

dentiam cōsilij mei exitus rei mihi declarat, spe sum
deceptus, ductus sum inani studio, laterem laui, ope-
ram malè posui, oleum & operam perdidit, studium
inutiliter consumpsi, locaui.

Intemperantia languefit
corpus.

Vires corporis tibi minuit. diminuit. imminuit.
comminuit. infirmauit. debilitauit. ademit. abstu-
lit. afflixit vita ratio minimè moderata. incōtinen-
tia. intemperantia. nequitia. luxus. libido. vita im-
moderatè. incontinenter. intemperanter. dissolutè.
nequiter. sine modo. luxuriosè traducta. ad infirmū
tatem. ad imbecillitatem. tenuitatem corporis te re-
degit. adduxit. minus te firmum. minus validum.
minus valentem. minus robustum. infirmiore. im-
becilliore reddidit.

Indignus laude.

Laude indignus es: indignum te laude præbuiſti:
ostendiſti: non eum te præbuiſti: præstitiſti: ostendi-
ſti: probaſti: non ita geſiſti: non ita te geſiſti: non
ea tua vite ratio fuit: nō eiſmodi ſunt merita tua:
non te talem vidimus: cognouiſimus: ſenſimus: exper-
ti ſumus: non is nobis cognitus es: vt afficiendus: or-
nandus: decorandus: hæneſtandus: efferendus: extol-
lendus laude ſis: vt laus in te conueniat: tibi debeat-
ur: vt laudis premium: quaſi tibi debitum poſſis exi-
gere: vt laus: quaſi tuis meritis debita merces: per-
ſoluenda tibi eſſe tribuenda: deferenda videatur.

Mors immatura ex intemperantia.

Multos adolescentes conficit, perdidit, immatura morte afficit cruditas, crapula, immoderata, dissoluta victus ratio, largiore, vberiore, pleniore cibo vtuntur adolescentes, quàm vt stomachus digerere, ferre sustinere possit, quàm vt vitæ conducat, id quod sæpè illis immatura mortis causam attulit.

Immodestus.

Locum in aula Romana non habuit, locus ei non fuit, ob immodestiam, impudentiam, temeritatem, imprudentiam, immoderatam vitæ rationem, quia parum modestus est, non satis modestè viuit, modestia, modo, ratione non vititur, modestiam ignorat, longè abest à modestia, parū modestus est moribus, de modestia nihil laborat, nullum ei modestiæ studium est, expers est modestiæ, iudicij, prudentiæ, rationis, temerè agit, imprudenter, sine ratione, sine modo, immoderatè, immodicè, inconsideratè, inconsultò, prorsus sine consilio, quia inconsultus est, temerarius, imprudens, inconsideratus, immoderatus, immodestus, immodicus.

Extra coniecturam posita non scrutanda.

Abstinendum est earum rerum sermone, omittendus est, dimittendus, prætermittendus, abijciendus earum rerum sermo, suscipiendus, inducendus, habendus his de rebus sermo non est, quæ posita non sunt in coniectura, minimè à coniectura pendent, à coniectura procul absunt, extra coniecturam sunt, quas coniectura antè capere, præcipere, prospicere, prou-

prouidere, assequi, conijcere, coniectare, augurari, diuinare non licet, quæ sunt eiusmodi, vt eas vaticinari, ad eas coniectura propius accedere, de ijs certò conijcere, certam coniecturam facere, certus vates esse, coniector esse nemo possit, de quibus difficilis admodum coniectura, incerta & obscura diuinatio, obscurum augurium est, in quibus quid futurũ sit, euenturum, quid asserre, parere dies, casus, fortuna, fors possit, suspicari non licet.

Moram trahere.

Morari diutius: moram facere: moram interponere: procrastinari: differre: diem ducere: referre me in aliud tempus: rem proferre: ducere: producere: protrudere: protrahere: extrahere: in aliud tempus reseruare non possum.

Citò.

Rem aggradiar sine mora, absque mora, statim, confestim, è vestigio, nulla mora facta.

Colloqui cum ipso non possum.

Vt illum adeam, ad illum accedam, ad illum me conseram, illum alloquar, sermonem cum illo habeam, illius vultum subeam, adduci nunquam potero, impetrare à me non potero, impetrare mihi non potero, persuadere mihi ipse non potero, neque adduci mea sponte, neque vlla impelli ratione potero, nihil mihi difficilius, laboriosius, molestius, nihil maioris negotij, quàm vt cum illo sermonem iungam.

Infamiam aspergere.

Vehementer studes de mea fama detrahere, me-

am famam ledere, detrimento afficere, obesse, nocere, officere meæ famæ, id agis, vt aternas mihi infamia notas inuras, vt ijs meum nomen sordibus, ijs maculis afficias, inficias, inquines, inaspergas, eas meo nomini sordes, eas maculas iniicias, inaspergas, inferas, quas nulla dies, nulla deinde res possit eluere, abstergere, auferre, delere, tuum consilium, tuum studium illud est, vt me in omne tempus, in omnes annos, in omnes meæ vitæ dies, in perpetuum in famam reddas, infamia notes, infamia tradas, id spectas, vt perpetuò malè audiam, perpetuam in infamiam adducar, aterna vt infamia flagrem, laborẽ, vt in sordibus infamia nūquam non taceam, vt perpetua verſer in infamia.

Infelices se premi existimant.

Videre licet multos. qui se credant. quia laborant inopia. egestate premuntur. in summa infœlicitate versari. constitutos esse. pessimè fortunatos esse. afflictæ penitus fortuna esse. miserrimæ conditionis esse. omnibus malis affligi. omnibus miserijs opprimi. omnibus infortunijs vexari. sic redactos esse ad summam infœlicitatem. prorsus infœliciter. miserrimè. pessimè secum agi. suas rationes. suas fortunas pessimo loco esse. afflictas. euersas. perditas esse. fortuna se iniquissima. aduersa. graui. infensa. in primis vii.

Fatum acerbum.

Fatum hoc meum est, vt miserrima quæq; sustineam, hæc mihi nascenti dicta lex est, ea videor conditione

ditione natus, vt amarissimam fortunam in omni
vita degustem, nihil vt boni videam in vita, nihil
vt mali non subeam, sustineam, perferam.

[Morbus ex itinere.

Itineris laborem ita grauem sensit. expertus est.
itineris labore ita est affectus. defatigatus. fractus.
vt in grauem inciderit morbum. vt morbo sit affe-
ctus difficillimo. vt agrotauerit periculosè dubia vi-
ta spe. labor itineris ita grauitur eum affecit. afflix-
it. vt morbi causam attulerit. & eius morbi. qui vi-
tam in discrimen adduceret. in quo de vita prorsus
ageretur. vita veniret in dubium.

Ex intellecta fraude desperatio.

Vbi se fraudatum. in fraudem inductum. fraude
circumuentum. irretitum captum. deceptum fictis
verbis inductum. fallacijs à veritate abductum sen-
sit. intellexit. vidit. cognouit. vbi fraus illi patuit.
manifesta fallacia fuerunt. patefactus dolus. ipse si-
bi manus asferre conatus est. voluntariam sibi mor-
tem inferre. cōsciscere. voluntaria morte vitam ab-
rumpere.

Candor.

Cū ingenium meum re perspexeris, cognoue-
ris, expertus sis, vsu perspectum habeas, ipsa re co-
gnitum, nihil in me insidiosum aut fallax debes ag-
noscere, abesse me ab omni dolo, omniq^{ue} fraude, mi-
nimè dolosum, astutum, insidiosum fraudulentum,
nectendis fraudibus, parandis dolis struendis insidijs
æstuetum, sinceri animi, simplicis ingenij, aperi-

voluntatis, rectè mentis, alienum ab arte simulandi, fraudandi, fallendi, decipiendi.

Damni compensatio.

Ingenium intende, adhibe, confer huc, in hanc vnam curam intende aciem ingenij tui, acue tuum ingenium, vt aliquam tam grauis damni sarcienti rationem ineas, vt, quod accepisti damnum, aliqua re compensetur.

Ingenio præstans.

De ingenij tui præstantia, vi, acie, ita statuo, neminem tibi anteferre posse, paucos admodum conferri, excellere te ingenio, præstare, florere, valere, vel omnibus antecellere, vel certè nemini concedere iudico, acutissimam esse aciem ingenij tui, egregio te à natura instructum ingenio, minimè te esse hebetem ad id, quod melius sit intelligendum, eam esse ingenij tui aciem, nihil vt non videas, assequaris, facile intelligas, scientia comprehendas, ingenij tantum in te duco esse, quantum esse plurimum, ingenium in te sentio esse summum, eximium, egregium, non mediocre, non vulgare, non quale multis contigit, exquisitum, rarum, singulare, præstans, acutissimum, planè diuinum.

Iniuria afficere.

Iure hac in me conferres, si quando ipse tecum iniquius egissem, iniquior tibi fuisset, iniurius tibi fuisset, iniuriosus in te fuisset, iniuriosius te tractassem, iniuriam tibi fecissem, intulissem, imposuissem, obtulissem, si te aliqua affecissem iniuria, si à me accepisses,

cepiſſes iniuriam, tuliffes iniuriam, ſi me iniurium,
iniurioſum, iniquum grauem, tuis commodis, aduer-
ſum, inſenſum tibi ſenſiſſes, cognouiſſes, expertus
eſſes, ſi qua re te laſiſſem, tuus eſſet animus à me of-
fenſus, moleſtiam aliquam accepiſſet, ſi de tuis com-
modis aliquando detraxiſſem, tuis commodis obſu-
iſſem, obſtitiffem, aduerſatus eſſem, ſi qua eſſes à me
laceſitus iniuria, prouocatus, commotus.

Iniuriam vlciſci.

Facile idem reponam, is ſum, qui reſerre iniuri-
am facile poſſim, par pari reſerre, equè te tractare,
feres à me, quod intuliſti, impunè tibi nō erit, quod
iniuria me affeceris, impunita non erit iniuria tua,
inulta non erit, inulta non relinquetur, vlciſcar in-
iurias tuas, memorè iniuria me ſenties, experieris.

Ex gula obefus.

Niſi cibo parcas, à cibo abſtineas, cibum minuas,
de cibo detrahas, tibi temperes, modereris in cibus, ni
ſi cibo parcius vtare, pinguior euades, quā ſatis eſt,
nimium pingueſces, nimia pinguetudinem indues,
lenior fies, obefior fies, nimia pinguedine laborabis.

Puerorum eſt intemperantiæ.

Puerorum hoc eſt, auidius appetere, vt ad appe-
tendum procliuiiores ſint, vt eos ab appetendo ratio
non ſatis arceat, contineat, vt in appetendo nimis
efferantur, minimè ſibi temperent, ſibi moderètur,
parcant.

Ingratitudo deteſtanda.

Vitium ingrati animi peſſimè odi, nullum odioſius

mibi crimen est ingrati animi culpa, cum omnia crimina, tū verò prætermisisse gratiæ, neglecti officij culpa grauis admodum, molesta, odiosa mihi est, nullum hominum genus acerbius odi, peius odi, acerbioris insector odio, quàm qui gratiam benè meritis non referunt, qui de gratia referenda minimum cogitant, parum laborant.

Ingratus es.

Meis in te meritis non respondes: gratiam non refers: non soluis id: quod debes: officia mea tuis officiis non compensas: gratiam non reddis: officium non præstas: ingratiè agis: ingratum te præbes: officium in te requiro: desidero: gratiam à te non fero: mea erga te non imitatus officia.

Inofficiosus & inhumanus.

Omnis officij & humanitatis expers est. longè ab est ab officio & humanitate. prorsus humanitatem ignorat. ab humanitate remotissimus est. nihil possidet humanitatis. minime omnium humanitatem colit. diligit. exercet.

Gratia reconciliata.

Inimicitias deposuimus: in gratiam redijimus: reconciliati sumus: odia dimisimus: abieciimus: deposuimus.

Iniquus.

Aequissimus mihi non est. paulò iniquior in me est. iniquiore animo erga me est. animo est in me non satis equo.

Culpa vacuus.

In me

In me conferenda causa non est culpa vaco. culpam ego non sustineo. expers culpa sum. affinis culpa non sum. purus à culpa sum. culpam ignoro. longiſſimè abſum à culpa longè quàm remotus à culpa ſum. tam abſum à culpa. qui maximè. culpa mihi non ſum conſcius. extra culpam ſum. in culpa non ſum.

Filium tuum imitatione tui velim erudias.

Nulla eſt hac præſtantior diſciplina.

Si exploratum tibi eſt. poſſe te illius regni potiri. non eſt cunctand. m.

Pater tuus ita contēdit. vt nihil vnquam magis.

Singulari ſtudio contendisti à me.

Cæſaris poſtea mira contentio eſt conſecuta. quo maximè potuit ſtudio Cæſar incubuit. enixus eſt. laborauit.

Perlatus eſt. delatus eſt ad me tuus de me ſermo.

Allatum eſt ad me.

Patrem tuum nutu. ſignificatione q̃, appello.

Conſilium meum hoc fuit. hoc ſpectaui. hoc volui. idegi.

Periculum honoris.

Tuus honor agitur. honor tuus in diſcrimen adducitur. de honore periclitaris.

Diſrumpitur inuidia.

Valdè Ciceronem exercebat inuidia, Ciceroni multum erat cum inuidis negotij.

Si pauld in eum liberius inuectus ſum. vindicabis me perſona turpitudine.

Homo

Homo in rebus admodum versatus, magno rerū
vfu, rebus agendis exercitatus.

Conficior lachrymis, sic vt ferre non possim.

Islorum maleuolentissimis obrectationibus de
vetere illa mea sententia depulsus sum.

Bono viro sensum rectum deponere difficile est.

Non ita flexibilem esse tnam voluntatem putā-
ram.

Quas ad me literas mittis, multò sunt officio re-
ferta, multis insignes amoris notis.

Omnis amor tuus ex omnibus se partibus osten-
dit in tuis literis.

Est omni liberali doctrina politissimus.

Non eius generis meae literae sunt, vt eas audeam
temerè committere.

Cū n ocij paulum nactus ero, vberiores à me lite-
ras expectato.

Importunè epistola reddita.

Epistolam mihi non loco reddidit, reddenda tem-
pus epistolae parum scitè obseruauit, tempus episto-
lae reddenda parum commodè cepit.

Voluptate afficere.

Tuae litterae, quod facile intellexerim, ei periucun-
da fuerunt, summam voluptatem, letitiam, gaudi-
um, iucunditatem attulerunt, summa cum volupta-
te tuae litterae affecerunt, extulerunt, persuderunt.

Infrequens es in officio scribendi, rarò à te acci-
pio literas.

A pueritia floruisti artibus ijs, quae ab humanita-
te no-

te nomen acceperunt.

*Praclarum exemplum in posterum vindicandæ
seditionis de Republica sustulisti.*

Neg, benignitas, neque copia apud te sunt.

*Si mihi ingrata omnia ac libera essent, si essent
omnia mihi solutissima.*

*Brutus effertur laudibus in cælum tollitur, quia
contendit, vt in pristinam libertatem patriam vin-
dicaret, restitueret.*

Multorum nummorum est, mea bibliotheca.

Tractauit meam bibliothecam.

Græcæ & Latinæ doctus.

*Praclare tenes & quæ à Græcis, & quæ à nostris
proditæ sunt, vnus optimè nostri non nostra solum,
sed etiam Græciæ monumenta omnia.*

Iudicibus turpibus fratres conficiantur.

*Tuum beneficium omnibus meis sermonibus illu-
strabo, efferam, exornabo.*

*Cato res Ciceronis ornauit, diuinis laudibus ex-
tulit, prosecutus est.*

Laudare.

*Omnes te summis laudibus extollunt, efferunt,
exornant, in cælum ferunt.*

*Istam tuam liberalitatem semper in ore, animoq;
habebo.*

Fide semper fuit & officio singulari.

Consilium mihi tuum probatur.

Florere laudibus filiū, summæ mihi gloriæ duco.

*Cū amorī, quem inter nos mutuū esse intelli-
go, mul-*

o, multum tribuo, tum de ingenij tui praestantia iudico, ut neminem tibi antepo-
nam, comparare paucos.

Tanta esse puto verborum tuorum pondera. ut
ex tua laude omnia me consecuturum existimem.

Epistola clausula hac erit, ut te rogem, ut me di-
ligas, reque horter ad illud studium, unde laus ema-
nat maxima.

Si quis in recta sententia sibi constat. ei magna
laus debetur.

Magno locorum intervallo disijuncti sumus.

In his locis sum. quo propter longinquitatem tar-
disime omnia perferuntur.

Si ducem & auctorem. & moderatorem aliquem
puer habuissem. non ita graviter errassem.

Non dubito. quin summum atque altissimum gra-
dum civitatis obtineas.

Magistratui recte praefuit.

Pater tuus eximiam ex hoc magistratu laudem
collegit. tulit. cepit. adeptus est. consecutus est. pra-
clare pater tuus hunc honorem gessit. egregie se pra-
clare pater tuus hunc honorem gessit. egregie se pa-
ter tuus in hoc munere tractavit. pater tuus hunc
magistratum pro sua. reque publica dignitate admi-
nistravit.

Post hominum memoriam. post homines natos.
ex omni memoria. nihil gloriosius.

Nemini sua conitio satisfacit. nemo est. qui ac-
quiescat fortune suae.

Acerto. & vero sensu iudicas. quod isti ne faci-
ant. ma-

ant. maleuolentia & liuore impediuntur.

Mœreo.

Iaceo in mœrore ac sordibus: tristis valdè sum: animi dolore torqueor: iucunditas à me omnis abest.

Nimium te tristitia tradidisti.

Impetum perditorum hominum tua virtus franget: reprimet: ac retundet.

Tuo beneficio viuunt hac pestis.

Hominum improbitatem infringent cōsilia tua.

Istorum maleuolētissimis obrectationibus de uere illa mea sententia depulsus sum: deiectus: detrusus.

Officium in te requiro: desidero.

Non multi cibi sum: minimè sum edax: tenui cibo vtor.

Crudit as multos conficit adolescentes.

Hac mihi ratio rei gerenda non probatur.

Hic tua vita cursus offendit eos: qui te diligunt: optimeq; tibi cupiunt.

Notior & illustrior meus in te animus erit.

Nunc tua summa laudes excelsò: & illustri loco sita sunt.

Tempus matutinum:

Prima luce summo mane: diluculo: primo mane: cum lucésceret: albescente die: in ortu solis: oriente sole.

Quoties mihi certorum hominum facultas erit: literas ad te dabo.

Ne te via: nisi confirmato corpore: committas.

Conti-

Continere se.

Velim te cohibeas: velim te colligas: velim te ad modum reuoces: ad rectam rationem reducas: intra rationis girum reuoces: traducas.

Homo est à cupiditate omni longe remotus.

Vehementer.

Valdè, maximè, magnoperè, maximoperè, vehementer, admodum, etiam atq; etiam, non mediocriter, non parum, in primis, precipuè.

Si res exiget, pro tua dignitate, vitam libentissime profundam.

Libenter è vita discedam, si te prius videro.

Mori.

Optabile est, affecta etate diem obire vltimum, summum obire diem, vitam cum morte commutare, è vita discedere, vita excedere, migrare è vita, huius lucis vsuram amittere, obire, occidere, interire, perire, mori, vitam finire, mortem oppetere.

Si vocer ad exitum vita, non faciam, vt hunc sensum amittam.

Omnes morti obnoxij.

Paternalis obitus dolorem hac ratio depellat, quodd omnibus impèdet mors, hac omnia lege creata sunt, vt morte deleantur, extinguantur, tollantur.

Copias meas lustravi.

Non prestas mihi eum animum, quem debes.

Paries labefactatus.

Hic paries vitium facit, rimam ducit, rimam agit, labefacit, labefactatur.

Magnus

Magnus animi tui motus est factus.

Adduci non possum, vt te à tua consuetudine tam valdè, tam longè discessisse existimem.

Integrum tibi de re Patauina ad meum reditum reserua.

Mei ingenij homo.

Valdè mihi aptus est, mirè factus est ad naturam meam, vehementer est ad meam vitam rationem & consuetudinem accommodatus, conuenit optimè cum ingenio meo.

In hoc humanitatem tuam agnosco.

Omnibus hoc est à natura tributum.

Intelligo suspectum me tibi esse nomine negligentia.

Hic omnia iacent, hic veterius omnes occupauit, omnes languent, omnes torpent, omnes frigent.

Primarius, honestus, honesto loco natus, optime inter suos conditionis, honoratus.

Nouitatis cupidus.

Res nouas quæris: cupidus es rerum nouarum status hic te minimè delectat: nouitatem amas: nouitati studes: faues.

Improbi multis partibus plures sunt, quàm boni.

Sententiæ meæ si minus è re tua sunt, Reipub. rationibus conducunt.

Magnus ad tua pristina erga me studia cumulus accedet.

Incredibilem tibi quendam amorem, & omnia in te summa ac singularia studia debeo.

L Vide-

Videte te scio quantum officij sustineam.

Pro te mori non possum.

Magna mihi debes beneficia, nec soluis.

Tantum tibi debere existimo. quantum persolvere difficile est.

Cui re vix referre gratias possum, ei verbis non patitur res satisfieri.

Magna eius in me sunt, non dico officia, sed merita.

Locus videtur esse tecum exposulandi, querendi de te, tui accusandi.

Opportunitas amissa.

Amissum tempus est, elapsa de manibus est, abiit, praeterijt, fugit, evanuit, amissa est, nulla iam est, prorsus periit occasio, tempus, oportunitas.

Si complecti hominem volueris. neminem habebis. cum res tuae postulabunt. neque praestantior animi. neque maioris in te benevolentia.

Nonnulli sunt in te obscurius iniqui.

Gravissimis rerum susceptarum oneribus premor.

Quis est, quem nulla vnquam attingat invidia?

Novi animum tuum nulla in quemquam malevolentia suffusum.

Nihil vnquam feci, quod contra tuam existimationem esse vellem.

Nullum est gravius piaculum, quam patri vim asferre.

A me omnia in te studia, atq; officia, quae quidem ego prestare potero, velim expectes.

Velim utaris opera mea.

Pollici-

Pollicitatio officij.

Quæcunq; tibi commendare potero, omni cura, ac diligentia complectar, quæ tibi intelligam esse ac commodata, omnia studiosè persequar, diligenter præstabo, meum erga te studium in ijs maximè declarabo, quibus plurimum significare potuero, tuam mihi existimationem & dignitatem carissimā esse.

Alia.

Studium meum dignitatis tuæ, vel tuenda, vel etiam augenda summum omnes intelligunt.

Alia.

Nihil erit tibi tam promptum. aut tam paratum. quàm in omnibus rebus. quæ ad voluntatem. ad commodum. ad amplitudinem tuam pertineant. opera. cura. diligentia mea. profiteor atq; polliceor eximium & singulare meum studium in omni genere officij. quod ad honestatem. ad gloriam. ad rem tuam spectet. nulla tibi in re neque studium. neque beneuolentia mea deerit. præstò non erit.

Aliæ.

Qui antea fui. idem in posterum futurus sum in te ornando & amplificando.

Quæcunque mihi tui honestandi potestas dabitur. nihil prætermittam. quod positum sit aut in ipsa re. aut in honore verborum.

Nunquam mihi tui aut colendi. aut ornandi voluntas deerit.

Polliceor tibi studium meum. & operam sine vlla exceptione aut laboris. aut occupatiōis. aut tēporis.

Omnem meum laborem, omnem operam, curam, studium in tuis rebus consumam.

Quidquid valeo, tibi valeo, vniuersum studium meum & beneuolentiam ad te defero.

Vincam meis officijs cogitationes tuas.

Tui officij est.

Tuum est hoc munus, tua partes, hoc à te postulatur, tibi conuenit, à te requiritur, exigitur, expectatur, tui muneris est, tuarum partium.

Non reprehendar in officio boni ciuis, non commit tam, vt officium boni ciuis in me desideretur.

Astuti. οἱ πλεονεκτικοί.

Astuti id hominis est, ad suam vtilitatem omnia referre, vtilitatem sequi, spectare, rebus cunctis anteferre, rerum omnium habere antiquissimam, primam ducere, in primis ponere.

Consilium.

Consilium meum hoc fuit, hoc spectauit, hoc volui, hoc secutus sum, id egi, eo mentem intendi.

Improbandi.

Hac mihi ratio rei gerendae non probatur, non agis, vt agendum censeo, aliter agis, atque ego agendum existimo, cū ita agis, à iudicio discrepas meo, discedis, dissensis procul abis.

Ex dignitate factum.

Nihil fecisti, nisi plenissimum amplissima dignitatis, omnia tua facta cum dignitate vehementer consentiunt, in omnibus rebus maxime dignitatem spectasti, in omnibus tuis factis proposita tibi dignitas fu-

tas fuit, omnia tua facta ad dignitatem retulisti, quaecunque egisti, ad dignitatem omnia spectarunt, gloria tibi semper prima fuit, antiquissima fuit, maximi fuit, ante omnia, summo loco, primum apud te locum obtinuit, scopus tibi ac finis in omni re dignitas fuit, tuarum actionum norma quedam et regula dignitas fuit, tua sunt eiusmodi facta, vt eximij ornanda praconijs, diuinis decoranda laudibus, tollenda ad astra, ad caelum efferenda videantur, tuis omnib. factis aeterna gloria immortalitatisq. praemia debentur.

Verbis impugnata dignitas.

Acerba nimis aduersus tuam dignitatem eius oratio fuit, inhonestè admodum de te locutus est, grauissimè tuam dignitatem oppugnavit, locutus est in te sic, vt acerbius, aut inhonestius non potuerit.

Pollicitatio.

Nihil non agam tua causa, nullū pro te laborem, nullum onus, aut officium recusabo, subibo omnia tua causa, tuis in rebus toto pectore, cunctis viribus contendam, neruos omnes vbires tua postulabunt, intēdam, omnia mihi pro te suscepta, nec difficilia, sed iucunda erunt, mea tibi studia, atque officia praestō erunt.

Tenax sententiæ.

Ab hac sententia deduci non possum: hanc deponere: & aliam suscipere opinionē vix: agrè: nullo modo: nulla ratione: nequaquam: neuiquam: minimè possum: prorsus non possum.

Non est causa mutandæ sententiæ.

Quid est: quod aliam in partem traducere me debeat? cur hanc opinionem abijciam? cur hunc deponam sensum? cur ab hac sententia desciscam, discedam, cur aliter sentiam? cur à meipso dissentiam?

Vir bonus constans est.

Vir bonus. ut sententiam mutet. non facillè adducitur. impetrare à se ipso nullo modo potest. bono viro sensum rectum deponere difficile est. magni negotij est. vir bonus in sententia firmissimè constat. vir bonus à recta sententia desciscere vix potest. ut sententiam mutet. non facillè adducitur.

Probatio opinionis-

Probabo tibi meam sententiam: efficiam: ut opinio tibi mea cum ratione congruere videatur: ostendam esse: cur probes meam sententiam.

Turpe à parente dissentire.

Honestè à parente tuo dissentire non potes: turpe tibi est à parente dissentire: non potes à patre sine infamia: sine dedecore: sine graui culpa: sine turpi nota dissentire.

Diuersæ opiniones.

Opiniorum dissensione discrepamus: non idem: aliter: diuersè: variè sentimus: non quod tibi: mihi idem videtur: placet: probatur.

Opinio inueterata.

Erat hac in animis hominum inueterata opinio: peruetus: diuturna: multi temporis.

Expecta-

Expectationem meam fefellisti.

Fefellisti opinionem meam: tractasti me secus: atque existimabam: non eum in me: quem putabam te prestitisti: expectationi meae nequaquam respondisti: cum animo meo tua facta non conueniunt: cōsentiunt: congruunt: prorsus te alium: atque arbitrabar: sum expertus: re ipsa cognoui: sensi.

Consensus opinionum.

Coniunctū est meum consilium cum tuo. consensunt. concinnunt sententia nostra. nihil à tua mea distat. dissentit. discrepat opinio. idem sentimus. à tuo iudicio mea sententia nō abborret. idem sequimur. idem est utriusq; sensus. congruit cum opinione tua sententia mea. dissensio inter nos nulla est. dissensio nis aut controuersia nihil. conuenit inter nos.

Mutata de pace sententia.

Anno proximo, superiore, pacis author prater ceteros eras, nunc videris à pristina causa desciuisse, non, quod anno proximo, nunc idem de pace sentis, tua de pace sententia cum superioris anni sententia conuenire non videtur, non eadem tua est, quae anno proximo superiore, de pace sententia, pacem vnus omnium maximè tuebaris anno superiore, nunc alia tua mens videtur, non idem sensus, diuersa opinio.

Mutata sententia.

In sententia non permansisti, sensum mutasti, aliter existimas, à pristina sententia desciuisti, à te dissentis, diuersam opinionem suscepisti.

Maleuolentia à sententia
detrusus.

*Istorum maleuolentissimis obrectationibus de-
tere illa mea sententia depulsus sum, deiectus, detur-
batus, factum est horum culpa, commissum est ho-
rum iniquitate, ut à mea illa vetere sententia de-
sciuerim, ut veterem illum sensum deposuerim, ut
abiecta vetere illa sententia, nouam susceperim.*

Valet apud intelligentes
sententia tua.

*Magnum apud eos, qui rectè iudicant, tua sen-
tentia pòdus habet, magni fit, magni estimatur, ma-
gni penditur, auctoritatis habet plurimum, grauif-
sima est, rectè scientes in opinione ac iudicio tuo
plurimum ponunt, opinioni tue multum tribuunt,
multum deferunt, facile assentiuntur, acquiescunt.*

Vna bonorum sententia.

*Vnus omnium bonorum est sensus, idem omnibus
probatur, eodem concurrunt omnium sententia: se-
quuntur idem omnes, spectant, probant, opinione tu-
entur, eadem est omnium sine vlla varietate opi-
nio, opinionum nulla varietas.*

Sententia è Republica.

*Sententia nostra, si minus è re tua sunt, Reipu. ra-
tionibus conducunt, tuam si utilitatem oppugnant,
Reipu. commoda tuentur, si tibi detrimentum, Rei-
pub. commodum afferunt, tua si minuunt, Reipub.
augent commoda, si tuis aduersantur, Reipub. ratio-
nibus expediunt.*

Non can-

Non cunctandum.

Si exploratum tibi est: posse te illius regni potiri: illo regno potiri: regnum illud obtinere: non est cunctandum: producenda res non est: protrahenda: differenda non est: mora facienda nulla est: interponenda non est: omnis tollenda mora: languor omnis abijciendus.

Puto fore: vt ex sententia geram: feliciter: prosperè: ex animi sententia: vt animus fert.

Rem militarem constitui: collocaui: composui: optime digessi.

In conspectu.

Tota mihi illa regio in cubiculo meo sedenti erat in conspectu: ante oculos erat: in oculis erat: se se oculis offerebat: ante oculos versabatur: egregiè patebat.

Soluendum pro altero.

Pro illo solues: illius promissa tu prastabis: dependendum tibi est: quod mihi pro illo spondidisti: illius promissio: solutio tua erit.

Non esse soluendo.

Soluendo non sum: non est: vt possim soluere: non habeo: vnde soluam: non suppetit: vnde creditoribus satisfaciam.

Iucunda coniunctio.

Spero nobis hanc coniunctionem voluptati fore: optimam de hac habeo coniunctione spem: de hac coniunctione spero optimè: spes me tenet optima: sustentat: alit: pascit: fouet.

Propinqui & affines egregij.

Propinquis & affinibus flores: à propinquis optimè paratus es: munitus es: propinquis abundas: copia flores propinquorum.

Disiunctio.

Dirimere coniunctionem: discindere: dissuere: disjungere: ius omne coniunctionis tollere: delere: extinguere.

Consilium probatum.

Consilium mihi tuum probatur. idem sentio. quod tu. meus cum tuo sensus congruit. assentior tibi. tuam sequor sententiam. rectè sentire mihi videris. accedo ad tuam sententiam.

Cum fratre locutus.

Hac de re cum tuo fratre multa verba feci. satis prolixè sum locutus. longum habui sermonem, multis verbis egi. longam habui orationem. oratio mihi cum tuo fratre fuit vberima.

Paucis agendum.

Pluribus tecum agere non debeo. longiorem orationem tua non expectat humanitas. non patitur. non fert. non sustinet. reijcit. recusat. renuit. respuit. amicitia nostra minimè patitur. ut te pluribus rogem.

Velim abs te amari.

Ne patiaris me partem amoris tui minimam ferre. noli committere. ut partem amoris tui minimam capiam. ut exiguum ab amore tuo fructum feram. colligam. sumam. percipiam. fructum amoris tui velis esse

lis esse non exiguum non vulgarem. nō mediocrem.

Discedere.

Mibi est in animo discedere. digredi. abire. proficisci. locum mutare. de discessu cogito. discessum specto. in animo habeo. meditor. animus est in discessu.

Exulauit æquo animo.

Summa voluptate Metellus patria cessit. egrégiaq; animi alacritate absuit. discessum è patria æquissimo animo tulit Metellus. & absuit nullo dolore. Metelli animus. cum è patria discessit. æquissimus. dum absuit. letissimus fuit. erectus. alacer. minime demissus aut deiectus.

Consilium arduum.

Difficilis deliberatio est. lubricus ad deliberandū locus. consilium capere nescio. valde hæreo. impedita deliberandi ratio. consilium abest. explicare nihil queo. expedire me nequeo. inops consilij. inops à consilio sum. consilium diu frustra quero.

De exitu consilij metus.

Metuo. ne id consilij ceperim. quod explicare non facile possim. exitum consilij mei extimesco. consilium à me captum. vt eum. quem volo exitum habeat. opto magis quàm spero. vtinam consilio meo respondeat exitus. timeo tamen ne non ita sit. veror. ne non optimè. quod deliberaui succedat. procedat. meum consilium quò sit euasurum timeo. quā foeliciter mihi euenturum sit ex consilio meo. planè non video. equidem aduersa metuo. timeo. mei consilij qui sit exitus futurus.

Vite

Vitæ approbatio.

Optimum cursum cepisti, rationem præclaram instituisi, optimam partem elegisti, sapienter vitam instituisi, cum te Deo addixisti.

Via obstructa.

Transitus interdictus est: interclusa via est: non patet aditus.

Rectum iudicium.

A certo, & vero sensu iudicas, quod isti, ne faciant, malevolentia, & liuore impediuntur, non tuæ mentis oculos liuor obducit, rectum animi sensum in iudicando sequeris, tuum iudicium ratio dirigit, ac moderatur, quod ratio præscribit ac probat, id iudicas, quod istis per malevolentiam non licet, quam istis facultatem eripuit liuor & malevolentia.

Tranquillus animus.

Vix credas, non facile putes, agere possis cogitatione assequi, quam equo animo sim, tranquillo, quieto, ab omni cura vacuo, quam omni vacem perturbatione, quam sis omnis expertus cura, quam procul absit animus meus ab omni cura, quam tranquillo animo sim, quam tranquille agam, quam tranquille agat animus meus, qua meus fruatur animus tranquillitate, qua sit animi mei tranquillitas, quam nulla sit animi mei perturbatio, cura, molestia, quam parum animus meus cura fluat, iactetur, agitetur, commoueatur, equitatem animi mei, tranquillitatem, securitatem, quietem vix credas, haud facile conicias, assequi cogitatione vix possis.

Iter

Iter difficile.

In Alpibus Apennini magna sunt, admodumq;
difficiles locorum angustiae, impeditissimus est ad-
ter faciendum mons Apenninus, labor est maximus
per montem Apenninum iter habentibus.

Metu liberare.

Abstergere volo animi tui metum, leuare metu,
liberare metu, à metu abducere, metum expellere,
eijcere, auferre, animum confirmare constituere, ef-
ficere, ne quis animum tuum metus perturbet, affici
at, commoueat, exagitet.

Mente captus.

Desipiens est, delirus, stultus, demens, insanus, à
ratione auersus, omni ratione carens, delirat, desi-
pit, discessit, à mente, desertus à mente, destitutus à
mète, mens eum & ratio reliquit, insanit, mentem
amisit, mente captus est, mentis lumine obcoecatus,
mentis compos non est, mentis inops, mentis expers,
inpos à mente.

Scelus committere.

Grauiusimè peccas, sceleratè agis, summum dede-
cus admittis, piaculum committis, maximo te sce-
re adstringis, obstringis, culpam grauem commit-
tis, iniquissimè facis, scelus committis, perpetras.

Ab hac culpa vacuus.

Hanc ego nunquam attigi culpam, hoc me nun-
quam crimine contaminaui, inquinavi, infeci, pol-
lui, nunquam hanc subiui culpam, hac me nunquā
culpa polluit, labefecit, huius criminis, flagitij, scele-
leris,

leris, vitij labe, macula infectus nunquam sum, vacui semper ista culpa.

Nemo sine crimine.

Omnes in omnem culpam prolabuntur. incurrūt homines in omnem iniquitatē. nulla culpa est. quæ non hodiè subeatur. omnes in omni scelerum. flagitiorumq; genere volutātur. omnem improbitatem omnes amant. nullum hodiè flagitium ignoratur. pratermittitur.

Non punitus.

Pœnam effugit: elapsus est: impunè illi fuit, impunitatem est affectus pœnam nullam tulit: sustinuit: perpeffus est: euasit ex iudicio: absolutus est. absolutionem est adeptus.

Meditari.

Colligere se. animum intendere. meditari accuratius. diligentius animaduvertere. considerare cum animo suo. versare in animo. diligenter animo tractare. agitare animo diligēter. studiosè cogitare. intento aliquid animo intuleri. attentius examinare. perpendere. ponderare.

Hic tibi sit scopus.

Hoc tibi ante oculos propone. pone, statue, constitue, ad animum refer, huc mentem intende, huc spectet animus tuus, dirige tua consilia, tuas cogitationes ad hunc finem. hoc tibi propositum sit, mentis aciem in hoc intende.

Curæ mihi es.

Nunquam de te non cogito. nullam à me tempus præ-

prætermittitur de te. tuisq; rebus cogitandi. nunquam mihi ex animo affluis. excidis. discedis. excubo animo tua tuarumq; rerum causa. in te. tuisq; rebus animus meus perpetuo est. mea cura omnes in te sunt. te semper spectat animus meus. mea cogitationes in te tuisq; rebus consumuntur omnes.

Commoda & honor tuus curæ
mihi sunt.

Toto animo de tuis commodis, ornamentisq; cogito, valde laboro de tuis commodis, & ornamentis, mihi tuus honor, & tua fortuna etiam atque etiam cura sunt, de utilitate, ac laude tua æquè ac de me ipso cogito, ita cogito, ut nemo magis, tam cogito, quàm qui maxime.

Dux ad virtutem.

Omnem meam cogitationem in ostendenda tibi virtute fixi. & locavi in tradenda tibi virtute sum totus. hoc vnum mea spectat industria thesauros tibi virtutis ut aperiā ac tradam. versor in hoc studio totus. ut aditum tibi ad virtutem patefaciam. ut ornem te virtute. ut ad virtutem. duce me. peruenias. hac in re atque cura mens mea tota versatur. quæ sit dignitas. qui splendor. quæ pulchritudo virtutis. me magistro ut intelligas.

Ex minore cura in grauem
coniectus.

A minore cura maximam ad sollicitudinem ductus sum, curam equidem antea suslinebam, ferendam tamen, nunc sollicitudine premor, quæ ferri non

ri non possit, hac sollicitudine nihil grauius, vincitur animus meus, planeq₃ frangitur hac tam graui sollicitudine.

Animus perspectus.

Mea consilia planè tibi nota sunt, tenes consilia mea, animum meum, meos sensus, nō te latent mea consilia, cognitum habes ac perspectum animum meum, qui sit meus sensus, probè nosti, praeclarè intelligis.

Sollicitudo.

Grauem curam suscepi, grauis me excepit cura grauis in me incubuit sollicitudo, acerba mihi inuasit sollicitudo.

Vindictæ omisio.

Vltionis omne libenter consilium abijcio, depono, omitto, omnem acceptæ iniuriæ memoriam ex animo deleo, de vltione nihil planè cogito, animus meus vltionem non spectat, abduco animū à vindicta.

Spes falsa.

Spes me frustrata est, aliter, atque opinabar, euenit, accidit, contigit, successit, nonis, quem volebam, exitus consecutus est, successit præter sententiam, contra voluntatem, non ut volebam, secus atque opinabar, exitum sortita res est alienum à sententia mea, dissimilem voluntati, minimè cum animo meo congruentem, ab animo meo discrepantem, diuersum, abhorrentem.

Debilitata vi nocere.

Fractam illam & debilitatam vim suam in me
constu-

contulit, vires illas, quæ illi reliquæ erant imbecillæ, infirmæ, parum firmæ, haud satis firma, collegit & contulit omnes ad me opprimendum, euertendum, affligendum, perdendum, ad exitum, ad perniciem, ad meam summam calamitatem.

Doleo propter te.

Tua causa doleo, dolor meus à te est, prouenit, profiscitur, manat, fluit, tu paris dolorem meum, tua causa fit, vt doleam.

Tribuas hoc amori nostro,
vt me honestes.

Meis libris velim, si minus ex animo potes, gratia saltem causa suffragare, meis libris, si minus iudicij, at gratiæ saltem causa faueas, quod obtinere à iudicio tuo fortasse non possum, impetrem ab amore, vt mea scripta probes, commendes: tuearis, quod veritati non potes, amori tribue, vt mea tuo testimonio subleues, tua commendatione exornes, honestes, in honorem adducas.

Gratia excidere aliorum culpa.

Gratiam tuam extinxit, perdidit, afflixit, omnem apud omnes deleuit, non tua, sed tuorum culpa factum est, minimè quidem tuo, sed tuorum vitio, vt, qua florebas gratia, eam amitteres, perijt quod habebas gratiæ, tuorum culpa, non tua, commissum est tuis potius, quàm à te ipso, per tuos potius, quàm per te ipsum, vt esses non vt antea, gratiosus, vt ea gratia, qua fruebaris antea, prorsus excideris, vt amitteres hominum studia, vt ex animis

M atque

atque amore hominum efflueres. excideres.

Cura tuam dignitatem.

Omni industria contende. omni studio labora. in-
cumbe toto pectore. confer huc tuas omnes vires.
tua studia. curam. industriam. enitere quantum in-
te est. quantum in te situm est. quantum potes. quā
potes maxime. cunctis viribus ac nervis hoc age dili-
genter. da operam quā potes diligēter. summam
adhibe diligentiam. studio contende quā licet ma-
ximo. quantum potest esse maximum. summo pror-
sus. hoc vnum cures. labores. studeas in primis. prae-
ter ceteras res. precipuē. potissimū. ante omnia.
ne tua dignitatis iacturam facias. ne de tua dignita-
te detrahatur. ne quid aduersi dignitas tua patia-
tur. ne tua dignitas violetur. ne quod in tua digni-
tate damnum facias. ne quid feras detrimenti. ne
qua labes aspergatur. offundatur honori tuo. ne
quam existimatio tua iacturam patiatur. ne splen-
dor dignitatis tuae obscuretur.

Animum abijcere turpe.

Animi tui magnitudinem inflectere sine summo
dedecore non potes. animum demittere. animo ca-
dere. animum imminuere. turpissimū tibi erit. ma-
gno vitio dabitur. humilis iam esse tuus animus. quī
sublimis erectusq; erat. sine graui infamia non po-
test. sublimia cogitabat animus tuus. nihil non al-
tum suspiciebat. nunc demissus est. humilis. adie-
ctus. humi serpere videtur. humi iacere.

Damnum in re familiari.

Naufra-

Naufragium feci rei familiaris, periit meares domestica, actum est de fortunis meis, prorsus euersa sunt opes meae, perdidisti omnia bona, euertit me bonis omnibus fortuna, mearum opum nihil mihi reliquum fortuna fecit, afflictae sunt, profligatae, ac perditae, extinctae, euersae meares ac fortunae omnes.

Res familiaris integra.

Integrae sunt adhuc res tuae. salua sunt haecenus apud te omnia. nihil dum perdidisti. status idem est. qui antea rerum tuarum. eodem loci sunt. quo antea fortuna tua. nihil detractum est de fortunis tuis. nullam res aut fortuna tua iacturam fecere. nullum damnum tulere. nullum detrimentum passa sunt. nihil aduersi subierunt. nullam partem desideras fortunarum tuarum. nihil eripuit fortuna. abstulit. ademit. detraxit.

In eodem fortunae periculo.

In eadem es naui, eodem in discrimine versaris, idem tibi periculum impendet, aequè tua salus agitur, tua fortuna periclitantur, eadem tibi immen et calamitas, aequè periclitaris, in iisdem nauigas fluctibus, eodem iactaris vento, eadem te procella perurbat, eodem loci res tuae sunt, versaris in eodem periculo, in eadem fortuna, eadem te fortuna manet, tibi impendet, tibi imminet, te urget, pari es conditione, par, similis, eadem, non dissimilis, non disspar, non alia tua conditio est, non minus de te agitur, tua res aequè agitur, de tua re itidem agitur, in periculum tua res adducitur, venit, periclitatur, pe-

M 2 riculum

riculum subit, eadem tibi instant mala, haud melius tecum agetur, haud meliore loco tuae res erunt, non tibi erit melius, meliore loco res & fortuna tuae non erunt.

Constantia laudanda.

Si quis in recta sententia sibi constat, ei magna laus debetur, tueri constantiam in recta sententia, laudabile est, laus est, laudis est, laudi est, laudem habet, affert, parit, cum laude coniunctum est, egregium est, praeclarum est, gloriosum est, perseverantiam, pergentem, permanentem, in recta sententia, laus & gloria consequitur, laus excipit immortalitatis, in recta sententia laudabilis admodum est, laudibus efferenda, ornanda, honestanda, decoranda, stabilis & firma, & perpetua permansio, tuenti acriter, & firmo in primis animo rectum consilium, sententiam cum ratione congruentem, cum salute Reipublicae coniunctam, qua sit & Repub. in Rempublicam, è re communi, in rem communem, è commodo publico, qua valeat ad Rempub. ad rem communem, ad commoda publica, decus eximium debetur.

Res ita se habet.

Induc animum. induc in animum. ita esse. pro certo habet. persuade tibi. pro certo existima. planè credas. ita crede. ut minimè dubites. exploratum habes. atque omnino certum. pro comperto habeas. sit hoc apud te minimè dubium sit. exploratum. rem ita se habere. in hoc statu esse. hunc esse rei statum.

Voluptas esca malorum.

Voluptas

Voluptas ad ea, quæ minus decept: homines allicit: hominibus malorum esca voluptas est: multi ducem sequentes voluptatem: grauius offendunt: dulce voluptate multi errant miserrimè: illecti voluptate: dulcedine voluptatis: blanditijs voluptatum infortunia subeunt: calamitates adeunt: in miserias incurrunt: voluptate tanquam dulci veneno: homines pereunt: iugundam ac dulcem voluptatum consuetudinem tristis admodum & amarus consequitur euentus: sæpè voluptatem excipit dolor: voluptas dolore terminatur: voluptatis exitus doloris initium est.

Luctus perpetuus.

Conficior lachrymis, sic, vt ferre non possim, luctu consumor, contabesco, modum lugendi nullum facio, finem lachrymis non impono, lachrymis me dedo, lachrymis nunquam abstineo, vberimus meus est fletus, assidue lachrymæ, perennes lachrymæ, nunquam non lugeo, luctum nunquam intermitto, non dimitto, non ommitto, totus in luctu versor, assidue fluunt ex oculis lachrymæ, comes mihi ubiq; luctus est, perdunt me lachrymæ, nunquam lachrymis non hument oculi.

Luctus è publico malo.

Luges Reipub. tempora: tuus fletus exoritur: existit: manat: proficiscitur à publicis malis: lugendi causam affert aduersa fortuna: Reipub. calamitas publica: publica mala te ad fletum impellunt: misere tibi publicè lachrymas excutiunt: exprimunt.

Standum promissis.

Dependendum tibi est, quod promissisti, volo stes promissis, promissa serues, fidem tuearis, fidem soluas, quod promissisti, re praestes, cum tuis verbis facta consentiant, promissa tua exitus confirmet, ne fidem tuam fallas, falsa ne fuerint, inania, irrita, promissa tua.

Pingit egregiè.

Apelles Veneris caput: & summa pectoris politissima arte perfecit: mirè pinxit: egregiè: sic: vt nemo melius: singulari expressit atque exornauit artificio: egregijs pictura coloribus illustrauit: perfecit: ac perpoliuit egregiè.

Leuiter ostendere.

Dedi operam: vt eum parcè ac molliter laderem: non id egi: vt eum grauiter offenderem: nihil paulò grauius in illum cogitavi: commouere illum leuiter volui: non acerbè vexare.

Ad Musas redeas.

Vellem te ad mansuetiores Musas referres: vellem intermissa poetica studia repeteres: redires in gratiam cum Musis.

Venti a portu repulerunt.

Portum: reslante vento: tenere non potuimus: portum inire conantes aduersi venti vis repulit ac reiecit: ne portum obtinere liceret: cum omni studio conaremur: ventus effecit.

Munere egregiè perfunctus.

Magnificentissimo perfunctus est munere adilitatis: præ-

ris: præclare se tractauit ædilitatis munere: ædilitatem summa cum laude gessit: nihil fecit non egregie: iustitiæ laude præstitit. specimen dedit minimè dubium virtutum suarum: ædilem se præbuit egregium: præstitit: ostendit: summam ex ædilitate laudem est consecutus: sibi comparauit: sibi peperit: cepit: tulit: retulit.

Frui.

Est in bonis: fruitur bonis: bona tenet: possidet: fructus capit.

Veneti potentes & diuites.

Veneti opibus & potentia valent: pollent: vigent: præstant: excellunt: affluunt diuitijs: opibus vigent: neq; diuitias: neque opes desiderant.

Si videtur fieri posse.

Si tibi res facultatem videtur habitura. vt id. quod cogitas. consequi possis si videris id posse consequi. si puras posse fieri. si euentum speras cum animo tuo congruentem. non alienum. non abhorrentem à tua voluntate.

Virtuti subiecta omnia.

Omnia sunt sub potestate ac ditione virtutis. rerum omnium regina virtus est. dominatur. vna regnat. summam ius habet. omnia regit. virtuti cuncta parent. cedunt. subiecta sunt humana omnia. virtus valet ad omnia. imperium tenet. imperium habet in omnes res. omnia tenet. possidet. iure ac potestate sua complectitur. quid est. quod assequi virtus non possit.

PHRASES LATINÆ
Dubito de capefcenda Re-
publica.

Integra mihi res non eſt ad conſulendum, capeſſam, necne Rempublicam, non eſt mihi libera, non expedita, non ſoluta de capeſſenda Republica deliberatio, liberam non habeo capiendi conſilij facultatem de ſuſcipienda, gerenda, adminiſtranda Republica, teneor implicatus, nec mea expedire conſilia poſſum de ſuſcipienda Republica.

Ignarus rerum gerendarum.

Rudis es, ab uſu rerum imperitus, experientia careſ, uſum rerum ignoras, non ſatis es in tractandis rebus verſatus.

Clarus in Republica.

Vir clariſſimus, ſpectatiſſimus, & in Reipub. maximis grauiſſimisque cauſis cognitus, atque in primis probatus, homo valdè honoratus, multæ, exiſtimationis & auctoritatis, cui plurimum tribuitur, cuius eſt grauiſſima auctoritas, cuius ſententia ac voluntas pondus habet. peritus adminiſtranda Reipub. gnarus ac ſciens tractanda Reipublica, non parum verſatus in publica re, minimè omnium peregrinus in Republica, omnes Reipub. partes optimè tenens, minimè omnium rudis in Republica.

Agas diligenter apud Senatum.

Fac in conueniendis ſenatoribus tuum ſtudium exeret, in preſandus appellandis, rogandis ſenatoribus adhibe ſtudium ac diligentiam quàm licet maximam, age diligenter cum ſenatoribus.

Ambi-

Ambire homines studiosè.

Ambis, prensas, nullum in prensando studium, nullum officium pratermittis, tam prensas diligenter, quàm qui maximè, tua est diligentissima prensatio, in ambigendis hominibus nemo est vno te diligentior, nemo aptior, sed vereor, ne non succedat, exitus ne te fallat, spe ne frustreris, ne secus accidat, ne non ex animi tui sententia procedat, succedat, contingat, eueniat.

Rogo magnoperè.

A te maximoperè pro nostra summa coniunctione etiam atque etiam peto & quaeso, precibus tecum ago quàm possum diligentissimis, rogo te quàm studiosè possum, da mihi hoc, largire, sine me hoc à te impetrare, hoc in me confer gratia, hoc impertias gratia, noli pati meas esse irritas & inanes preces, sit apud te meis precibus locus, exaudi, excipe meas preces, ne me rogantem suppliciter à te reijcias, me is precibus facilem te prabe.

Obsecrauit me, vt fidem
seruarem.

Meam fidem implorauit, suppliciter mecum egit, rogauit me quàm suppliciter potuit, vt fidem praestarem, tuerer, seruarem, soluerem, vt starem promissis, vt in fide permanerem, vt promissa persoluerem.

Nihil laus ab illaudatis profecta.

Ea de laude minimùm laboro, eam laudem minime puto, reputo, facio, ducio, asumo, pendeo, flocci

M 5 facio,

facio, contemno, respuo, aspernor, nullam puto, in minimis pono, in postremis habeo, ab ea laude non pendeo, ea me laus minimum mouet, parum afficit, non tangit, non capit, non ducit, eam laudem non specto, non amo, non curo, non expetendam duco, inter optabilia refero: (& hac omnia passiuus licet, iisdem verbis conuertere) qua proficiscitur ab ijs, qui ipsi in laude viuunt, qui laudem ipsi nullam consecuti sunt, qui ab omni laude procul absunt, quibus ipsis laus nulla tribuitur.

Diuitijs plurimum tribuendum.

His temporibus magni faciendae. pendendae. aestimandae diuitiae sunt commendat nobis rem familia rem temporum ratio ea ratio temporum est. vt plurimum diuitijs tribuendum videatur. vt diuitias non in postremis habere debeamus. non vltimo loco ponere. non in minimis ducere. constituere. locare.

Magni aestimatur.

Multorum nummorum est mea bibliotheca: pretij magni est: plurimi valet: magna estimationis est.

Ieci fundamenta dignitatis meae: ingressus in laudem sum.

Dignitatis meae auctores.

Dignitati meae praefuisti: à te primum fluxit. manauit: profectus est: ortus est: natus est: extitit honor meus: tu meae laudis origo: fons: principium fuisti.

Res dilata.

In Ianuarium reiecta, producta, dilata, prolata, prorogata, protracta, protrusa res est.

Cauē

Caue ne mihi spacium producat: dies proferatur: tempus prorogetur.

Seruare promissa.

Præstabo fidem meam. persoluiam promissum. quæ pollicitus sum. exitu præstabo. soluam fidem meam. tuebor fidem meam. seruabo promissa. fidem non fallam. fidei non deero. stabo promissis.

Nunquam tibi deero.

A me omnia in te studia. atque officia. quæ quidem ego præstare potero. velim expectes. mea omnia studia. atq; officia polliceor. præsto tibi semper fore velim existimes. planeq; tibi persuadeas. si quid valebo. valebò tibi. hoc editum ex oraculo puta. hoc tibi confirmo. ac re præstabo. nullum me studij genus. aut officij. quod ad rem tuam pertineat. quod de re tua sit. quod in rem tuam sit. quod ad rem tuam pertineat. quod ad rem. laudem. dignitatem tuam valere videatur. vilo esse loto prætermisurum.

Pro alio soluendum.

Dependendū tibi est: quod mihi pro illo spondisti: pro illo solves: illius promissum præstabis: pro illo satisfacies.

Ne quid dicam tristius.

Nolo tristius quicquam dicere: nolo malis hominibus hanc rem prosequi: nolo male ominari.

Cura res meas.

Prospice, consule, provide rationibus meis, suscipe me, respice fortunas meas, tuere me, complectere. fove, mea tibi rationes cura sint, curam suscipe rerum

rerum mearum.

Impetus consilio repressus.

Impetum perditorum hominum tua prudentia, tuum consilium, tuum mentis acumen & vis extrema franget, debilitabit, irritum faciet, inanem reddet, reprimet, retundet.

Magnitudo animi absque prudentia.

Sapè, qui magnitudine animi præstant, prudentia minus valent, sapè contingit, euenit, usu venit, accidit, fieri videmus, non raro fit, non parum sapè fit, ut in animi magnitudinem comitetur imprudentia, ut in nonnullis magno animo præditis, animo præstantibus, prudentia requiratur, desideretur.

Boni ciuis est publica curare.

Boni ciuis est, ad bonum ciuem pertinet, bonum ciuem decet, suam voluntatem ad publicam causam aggregare, accommodare, adiungere, conferre, cum publica causa coniungere, in omni sua voluntate, quid rationes publica ferant, quid Respub. postulet, spectare intueri, attendere, nihil unquam vel le à publica re seiunctum, alienum, disiectum, separatum, remotum, quod Reipub. rationibus non conducatur, expediat, utile sit, quod Reipub. commoda non postulent.

Pœnas iudicio persequi.

Milo pœnas à Clodio iudicio persequabatur, id agebat Milo, ut pœnas à Clodio debitas iudicio exigeret.

Huius

Huius audaciam merita pœna si comprimitis, cæterorum animos frangetis.

Improbi puniendi.

Animaduertendum est in homines nocentes, iusta est in homines improbos animaduersio, animaduersione vti aduersus improbos oportet, improbi afficiendi sunt pœna, vindicandi, puniendi, plectendi, vlciscendi, castigandi, malè multandi, sumendum est de improbis supplicium, capere pœnas de improbis æquum est, luant improbi pœnas factis dignas, debitum supplicium nefarij homines persoluant, digna eorum factis animaduersione improbi plectantur.

Ornatus animi & fortunæ
bonis.

Honestus, grauis, plenus officij, bonus planè vir, et cum virtutibus, tum etiam fortuna satis ampla ornatus, animi bonis abundat, nec fortunæ tamen bona desiderat, animi bona multa, nec fortuna pauca possidet.

Amor ex virtute.

Amandus es propter multas suauitates ingenij, officij, humanitatis, tuæ tibi suauitates, tuæ virtutes amorem hominum conciliant, adiungunt studia, gratiam pariunt, comparant, adipiscuntur.

Commendo tibi hanc rem.

Omnem tibi rem, atque causam commendo, atque trado, eius negotium sic velim suscipias, vt si esset res mea tibi commendo ac trado, vt grauiissime diligentissimeq; possim.

Com-

Sic tibi eum commendo. ut maiore cura. studio. sollicitudine animi commendare non possim. velim tibi persuadeas. nihil me maiore studio à te petere. nihil à te mihi gratius facere posse. quàm si omnibus tuis opibus. omni studio eum inueris. peto à te maiorem in modum. vel humanitatis tuae. vel meae causae. ut eum auctoritate tua. quae plurimum vallet. conservatum velis. ita à te peto ut maiore studio. magis uè ex animo petere non possim. velim omne genus liberalitatis. quod & ab humanitate & potestate tua proficisci poterit. nō modò re. sed etiam verbis vultu deniq; exprimas. vehementer te rogo. ut cures. ut ex hac commendatione mihi quàm maximas. quamprimum. quàm sepius gratias agat. velim eum omnibus tuis officijs. atque omni liberalitate tueare si me tanti facis. quanti & ipse existimat. & ego sentio cures quamprimum intel ligam. hanc meam commendationem tantum illi utilitatis auulisse quantum & ipse speravi. nec ego dubitārim. velim eum quàm honorificentissime pro tua natura. & quàm liberalissime tractes. velim eum quàm liberalissime complectare. maximò perè & ut meum amicum. & tua dignum amicitia tibi commendo. vehementer mihi gratum erit. si eum humanitate tua. quae est singularis comprehendaris. sic tibi eum commendo. ut neque maiore studio quenquam. neque iustioribus de causis commendare possim gratissimum mihi feceris. si huic commenda-
dationi

dationi mea tantum tribueris. quantum cui tribuisti plurimum. id est. si eum quam maxime. quibuscunque rebus honestè ac pro tua dignitate poteris. iuueris. atque ornaueris. peto à te maiorem in modum. vt ei omnibus in rebus. quantum tua dignitas. fidesq³ patietur. commodos cures. vt is intelligat hanc meam commendationem maximo sibi apud te & adiumento. & ornamento fuisse. si vlla apud te commendatio valuit. (multas autem valuisse plurimum scio) hac vt valeat. rogo. maiorem in modum à te peto. vt cum omnes meos aequè ac tuos obseruare pro nostra necessitudine debeas. hunc in primis ita in tuam fidem recipias. vt ipse intelligat nullam rem sibi maiori vsui. aut ornamento. quàm meam commendationem esse potuisse. eum. si me diligis. eo numero cura vt habeas. quo me ipsum. hanc commendationem. quam his litteris consignare volui. scito esse omnium grauissimam. eum si tibi commendabo verbis ijs. quibus cum diligentissimè quid agimus. vti solemus. vix tamen studio meo satisfacisse mihi videar. genere commendationis mirifico. eoq³ planè quod sit ex intima arte. intimoq³ ex animo depromptum. vsum me putato. commendo tibi eum non vulgariter. sed ita prorsus. vt quos diligentissimè. valdeq³ ex animo soleo. quāti apud te sum. tantum valere apud te commendationem meam. effice vt intelligam. eum tibi commendo ea commendatione. qua potest esse diligentissima.

In gratiam redire.

Vt mi-

Vt mihi tua voluntas reconcilietur, operam dabo, enitar, contendam, elaborabo, vt gratiam mihi tuam meo merito restituas, vt amissam recolligam beneuolentiam tuam, vt te mihi reddas, vt mecum in gratiam redeas, vt te mihi reconciliem, vt animus tuus, qui erat antea, idem in posterum erga me sit, vt sis in me sicut antea animatus, vt, si quid alie ne opinionis, aut parum amice voluntatis aduersus me suscepisti, deponas, obijcias.

Rumores incerti.

Rumores sunt, satis illi quidem constantes, sed si ne auctore, rumor est, sed sine capite, sine auctore, rumore ipso nuncio, sermones exaudiuntur, prorsus tamen incerti, inanes, infirmi, orti ex voluntate, qui nulla veritate nitantur, dissipati sine causa, auctore nullo, iactantur sermonibus incertis, sermones ij, quibus haberi fides nulla debeat, vnde merito fides absit, in quibus non sit pondus, qui nihil certum sequantur, qui neque nuncijs, neque literis comprobentur, quos veritas nulla confirmet, qui nulla veritate, nullo satis firmo testimonio, nullo prorsus argumento, rationeue nitantur.

A principio repetam consilia mea.

Altius paulò rationem repetam consiliorum meorum, longinqua repetam, vt apertius exponam consilia mea, longè repetam mei sermonis initium, quod pateant illustrius consilia mea, longinquum exordium capiet hic sermo, quem de meis consilijs habiturus

biturus sum.

Lætitia affectus.

Patrem tuum recens hic de tua dignitate nunci-
us allatus extulit lætitia, affectit lætitia, perfudit læ-
titia, lætitia compleuit, lætitia cumulauit, pater tu-
us lætitiā cepit, sumpsit, hausit, lætitia est affectus,
lætatus est, gaudius est, recreatus est, gaudium cepit,
iucunditatem hausit.

Animum laxare.

Rus cogito, vt animum relaxem, animi causa, vt
animum parūper à molestijs abducam, vt aliquid
iucunditatis degustem, vt aliqua iucūditate fruam,
vt animus reficiatur, recreetur, parūper, acquiescat
à curis, vt animum curis distractum, varièq; dissipa-
tum, recolligam, vt amissam animi iucunditatem
recipiam, vt quam mihi negotiorum & curarum
odiosa consuetudo hilaritatem ademit, abstulit, eri-
puit, in me extinxit, perdidit, eam rerum iucundis-
simarum aspectu, atque usu recuperem, recipiam:

Reconciliatus amor.

Cum inimicus in gratiam redij, reconciliatus sum,
reiecto odio me coniunxi, pacem coiui, inimicitias,
simultates, odia deposuimus, abieciimus, omnē vete-
rum iniuriarum memoriam, omnem vlciſcendi vo-
luntatem ex animo deleuimus, pulso odio successit
amor, odium amore commutauimus, depositis odijs,
mutuam beneuolentiam suscepimus, orta est inter
nos, vetere prorsus extincto odio, mutua beneuolen-
tia, animorum nostrorum in amore mutua consen-

N ſio, ad

fio, ad amandum mutua propensio, animorum ac voluntatum similitudo.

Cogitare mutationes rerum
humanarum.

Intendite animos vestros: ipsi vobiscum consulti-
te: inite consilia cum animis vestris, & quæ sit fortu-
na vicissitudo: quæ mutatio: qui fluctus rerum hu-
manarum: quàm varia tempestate iactetur homi-
num vita: cogitate: animaduertite: attendite: exa-
minate: perpendite: cum ratione tanquam equissi-
ma lance, diligenter æstimate.

Alienis vteris consilijs.

Video te auferri aliorum consilijs: intelligo: sen-
tio: non te tuo duci: sed alieno abduci consilio: non
tuum iudicium: sed aliena consilia sequi mihi vide-
ris: non ipse te in consilium adhibes: non ipse te au-
dis: non ipse tibi pares: morem geris: obtemperas: ob-
sequeris: assentiris: sed alieno vteris consilio: aliena
te consilia regunt: ab alienis consilijs voluntas tua
pendet: non ipse tibi dux es: verùm alios sequeris.

Iniuria compensata.

Iniquè mecum egisti: sed erit: cum tibi idem re-
ponam: iniuriam fecisti: iniuriam aduersus me intulisti:
iniuria me affecisti: lacestisti: prouocasti: iniu-
riosè me tractasti: acerbè iniquè: amarè: contra iura
omnia: aduersus iustitia leges, contrà quam iustitia
prescribit: sed parem aliquando gratiam referam:
merita meritis compensabo.

Publica & priuata æque curanda.

Debet

Debet vnusquisque suam voluntatem ad publicam causam aggregare: Rempub. curare: Reipub. cō rationem habere: Reipub. rationibus cōsulere eo studio debemus: quo rem nostram familiarem: quo fortunas nostras: quo priuata commoda tueri: completi: fouere solemus: vnusquisque aquē publicam rem curet: ac priuatam.

Cupiditas repressa.

Improbam illius cupiditatem refutauī: repressi: retudi: fregi: obieci me: opposui illius cupiditati: libidini: intemperantia: feci atque effeci: ne posset cupiditati suae satisfacere: libidini obtemperare: iniquē cogitata perficere: improba consilia ad exitum perducere: longius cupiditate processisset: nisi incurrissem: occurrissem: obuiam iuissem: impedissem: impedimento fuisset: impedimenta obiecissem: rapiebat eum cupiditas: ego repressi: efferebat eum libidinis impetus: ego modum statui.

Prouinciam cum laude administrauit.

Prouinciam rexit præclare: egregiè administrauit, cum laude gessit, magna virtutis & innocentia fama prouincia præfuit, in illius administratiōe prouinciae summa virtus enituit, in gerenda prouincia laudes illorum aquauit, quorum nomina propter egregia facta, singularemq; iustitiam perpetuo uiuent in animis hominum, quorum vigeat memoria in omnes annos, multis testata expressaq; rectè factorum monumentis, quorum memoriam ob iustitiæ

praclara facta excipiet, ac tuebitur immortalitas.

Mens mutata.

*Ad eundem furorem redijt, iterum defecit à fide,
à pristina mente descivit, discessit, abductus est.*

Gratus ero.

*Qui tibi ex me fructus debentur, eos vberrimos
capiēs, percipiēs, ex me colliges, feres, remunerabor
te, remunerabor tua merita, reddam beneficia, pa-
rem gratiam referam, tuis beneficijs respondebo,
quæ debeo, solvam, eo quo premor tuorum beneficio
rum onere leuabor, beneficijs compensabo, probabo
me gratum ac memorem, paribus officijs, cumulatè
tuis in me meritis satisfaciam, quæ in me contulisti,
eadem recipies, aut paria, laxabo me quasi vinculis
quibusdam, si planè soluere non potero, beneficiorū
tuorum.*

Fortunæ bona incerta.

*Quæ nobis fortuna largitur, detrahi, eripi, adimi,
auferri, mutari facile possunt, admodum incerta, in-
stabilis, dubia, infirma diuitiarum possessio est, vsum
diuitiarum nemo sibi certum ac perpetuum potest
promittere, quis præstare possit, diuturnam fore di-
uitiarum possessionem?*

*Nemo tantum habet, quantos sumptus
facere possit.*

*Quis ita firmus ab opibus est, quis ita fortune bo-
nis affluit atq; abundat, cuius tantæ diuitie sunt,
quis tantum possidet diuitiarum, quis opibus aded
pollet, cui res familiaris ita copiosa est, cui tantum
fortu-*

fortuna largita est, de suis bonis impertiuuit, commu-
nicauit, vt sustinere sumptum possit, vt respondere
sumptui possit, vt sumptum ferre satis possit, vt quā-
tum res postulat, tantum facere sumptum, tantum
erogare possit?

Sat diues.

Satis erat diuitijs instructus, munitus, paratus à
re, res erat ei familiaris satis ampla, satis habebat,
satis possidebat, diuitiarum, satis ei diuitiarum e-
rat, minimè erat ei angusta res domestica, satis va-
lebat opibus.

Ad pauperiem reductus.

In eum locum deductus est, ed deuenit, ed reda-
ctus est miseriarum, in eas coniectus est angustias,
ed redacta sunt fortuna sua, ed est à fortuna deie-
ctus, detrusus, deturbatus, ed cecidit, vt vnde viue-
ret non haberet, vt ei ad victum necessaria minimè
suppeterent, vt inopia premeretur earum rerum, si
ne quibus vix, aut ne vix quidem hominum vita su-
stentatur, vt ea desideraret, ea requireret, qua vi-
uendi necessitas postulat atque exigit, vt ijs rebus de-
stineretur, careret, ab ijs esset rebus imparatus, ea-
rum rerum esset inops, ab ijs rebus inops, egens, ea il-
li deessent, ea illum deficerent, earum rerum inopia
laboraret, sine quibus agro viuitur, vel potius nul-
lo modo viuitur.

Fortuna desperata.

Ed te reductum video, vt ope humana seruari
non possis, vt actum prorsus desit, de tuis fortunis, de

salute tua, vt spem habere melioris fortuna nullam possis, vt spes melioris euentus nulla relinquatur, vt ipsa te salus seruare non possit.

Honoris tui rationem habebo.

Magnam omnibus in rebus tuae dignitatis rationem habebo. Semper mihi tua dignitas ante oculos erit: proposita erit: erit antiquissima: mea cogitationes tuam laudem spectabunt: animus meus in honore tuo fixus erit: ac locatus: in omni re quid honor tuus postulet: quid ferat: quid requirat: attendam.

Rem meam non curau.

Nullam hactenus vtilitatis meae rationem habui: duxi: spectau. qui esset è re mea: in rem meam: quid ad rem meam pertineret: in rem meam faceret: conueniret: quid rebus meis expediret: prodesset: conducere: vtile esset: vtilitatem afferret: vtilitati esset: emolumento esset: bono esset: fructum pareret.

Vitijs deditus.

Nunquam à vitijs animum: mentem: cogitationem abducis: nunquam de vitijs non cogitas: haerent in animo tua studia vitiorum: nunquam tua mens ab improbis cogitationibus discedit: abducitur: auellitur: vitia semper cogitat animus tuus.

Mérita tua non assequor.

Nullam vnquam tuorum meritorum partem assequar: nunquam non modò referenda: sed ne cogitanda quidem gratia tuum beneficium consequar.

Dolor renouatus.

Dolorem meum resificasti: sopitum excitasti dolorem

lorem meum: quem dies iam penè sanauerat.

Sermo tuus ad me perlatus.

Tuus ad me sermo per honestissimos perlatus est:
tuum ad me sermonem detulerunt homines hone-
stissimi: mihi significârunt: aperuerunt: narrârunt:
ipsa mihi verba tua exposuerunt.

In otio viuere.

Præstabo tibi otium: efficiam: vt quiete fruaris:
vt quietè agas: quietè viuas: quietam vitam ducas:
vt summa sit rerum tuarum tranquillitas: summa
tui animi quies: vt otio tibi frui liceat: otiosè viue-
re: otiosam vitam agere: peragere: ducere: traduce-
re: viuere.

Insectari.

In hoc Epicurum Stoici malè accipiunt: accusant:
exagitant: insectantur: conuijs vrgent.

Accusor.

Vitio mihi dant: vitio vertunt: fraudi tribuunt:
hoc in me conferunt: hoc mihi adscribunt hac me
culpa condemnant: hanc in me culpam conferunt:
huius mihi culpa notam inurunt: hoc me nomine ac-
cusant.

Alijs magis vitio dabitur,
quam tibi.

Id maiori illis fraudi, quàm tibi erit, hoc illis plus
inferret infamia, quàm tibi, plus illi subibunt infam-
ia, quàm tu, hoc illis vitio magis tribuetur, quàm tibi.

Tanti me non facio.

Hoc mihi non sumo, non assumo, non arrego, non

adscisco, ad hunc me sapientiae gradum, peruenisse non puto, eam mihi sapientiam contigisse non sentio, fateor ed me sapientiae non peruenisse, ea me sapientia non esse, non vsque adeò me sapere, non ita mihi placeo, non ita mihi assentior, non eam de me opinionem suscepi, non ita me effero, non mihi tantum tribuo, non in me tantum statuo, pono, loco, nò ipse mihi tanti sum, non ita valdè me amo, non ipse me tanti facio, aestimo, pendo, puto, reputo, duco.

Existimatio honesta in senatu.

Pulcherrimè stabis in senatu, si tuorum aduersariorum sententiam fregeris, locum obtinebis honestissimum in senatu, magna tua erit in senatu existimatio.

Nullò in honore esse.

Prorsus iaces, nulla tua existimatio est, nullum apud homines locum obtines, nullo loco es, nullus es, nullo in honore es, nullius te pretij homines ducunt.

Ex amicorum iniuria laus.

Illustrabit amplitudinem tuam inimicorum iniuria, quò plus ad te oppugnandum studij conferent inimici tui, quò erit grauior in te impetus inimicorum tuorum, quò studiosius euerte te ac tua commoda conabuntur, quò acrius ac vehementius in te erunt, irruent, incurrent, inuadent, impetum faciènt, impressionem facient, suas vires intendent, suos neruos contendent, sese immittent, ed maior ad tuam existimationem fiet accessio, ed plus accedet ad tuam laudem, ed clarius tuae splendor dignitatis elucebit, ed

bit, eò clarior atq; honoratior euades, eò tua laus fit et illustrior, eò magis augebitur, amplificatur, extolletur, illustrabitur honor tuus, eò sublimius tui gloria nominis ascendet, extolletur, efferetur, euehetur, eò plus amplitudinis, dignitatis, gloriae, laudis, existimationis, honoris acquires, obtrinebis, assequeris, consequeris, adipisceris, tibi parabis, tibi paries, tibi comparabis.

Dignitas inuisa.

Sunt quos meus in hac Republica splendore offendat, quos mea dignitas angat, vrat, torqueat, excruciet, pungat, grauius afficiat, quibus dolori sit honor meus, quos amplitudo mea ledat, malè habeat, dolore molestiaq; afficiat.

Non dubito, quin summus futurus sis.

Non dubito, quin summum atque altissimum gradum ciuitatis obtineas, nulla me dubitatio tenet, nihil mihi dubitationis relinquitur, non est cur dubitem, quine ea consequaris, quæ in Republica putantur esse amplissima, quin futurus in ciuitate sis honestissimus, amplissimus, eximius honestissimo loco, summo loco, singulari loco.

Clarus apud ciues suos.

Vales authoritate apud tuos ciues, magnus atque honestus es in ciuitate, magno es in honore, ac nomine apud tuos ciues, magni te facit patria tua, multum tibi defert, multum tribuit.

In aliqua existimatione esse.

N S Pauco-

Paucorū dierū studio consecutus es, vt aliquo numero esses, vt aliquid haberes inter homines honestatis, vt aliquem inter homines locum obtineres, vt aliquo apud homines loco esses, vt aliquam tibi ascisceres existimationem, ne prorsus iaceres, ne planè ignobilis, obscurus, vilis, abiectus, nullius honoris ac nominis esses, ne nullus omninò esses, ne nullo planè loco esses, ne tua esset inter homines obscura, aut infirma conditio, parumper te honestauit, aliquo te in numero constituit, aliquem tibi locum tribuit, comparauit, peperit paucorum dierum studiū.

Honor.

Existimatio: dignitas: honestas: honor: optima fama, amplitudo, honesta, opinio.

Libri tui in honore habentur.

Libri tui omnibus vigent. egregia de tuis libris opinio est. Existimatio est. praeclarè de tuis libris omnes existimant. sentiunt. iudicant. tui libri magno apud omnes in honore sunt. omnium iudicio probantur. laudibus ac testimonijs ornantur, in manibus sunt. in manibus habentur, manibus teruntur, sinu fouentur, circumgestantur, circumferuntur, assidue tractantur. diligenter euoluuntur. accuratè, ac studiosè lectitantur.

Valetudo nondum confirmata.

Nondum vires colligere potui. nondum satis firmo sum corpore, nondum mihi pristina restituta valetudo est. confirmatus à morbo nondum omninò sum. non planè conualui. quas morbus mihi vires ademisse

ademit. abstulit. eripuit. nondum prorsus recupera-
ui. recepi. reuocaui. pristinam valetudinem nondū
satis mihi videor affecutus. paulò adhuc deterius. a-
liquantò deterius. quàm solebam. valeo. non vt so-
lebam. valeo minus firmiter. minus bellè. nondum
vtor pristina valetudine. pristinas vires quadam ex
parte desidero.

Miser ob contemptos patronos.

Cecidit. concidit. perditus est. extinctus est. periit.
exitium. perniciem. vltimam calamitatem subiit.
sustinuit. tulit. perpeffus est. sensit. extremam fortu-
nam subiit. adiuit. sensis. deiectus est in miserrimam
vitam. summas misérias. summas calamitates. du-
rissima quæq. acerbissima quæque. miserrima quæ-
que. postrema quæque. quia. quos maximè debuit.
eos minimè. veritus est. cōtempfit. nihili fecit. asper-
natus est. nullo loco habuit. minimi duxit. habuit in
postremis. quos minimè debuit. quos minimè aquū
erat. nullam rationem habuit. duxit eorum volun-
tatis. aut commodi. à quibus pendere. quor volun-
tatem remq. spectare. quibus consulere. quorum ra-
tionibus consultum velle debuit. quorum voluntati
parere. obsequi. morem gerere officio cogebatur.

Damnum a fortuna compen-
sat virtus.

Quod à fortuna damnum accepisti, tulisti, re sar-
ciet. compensabit virtus, medebitur ijs malis virtus.
quod te fortuna coniecit, quibus te afflixit fortuna
quibus te calamitatibus implicauit fortuna, ijs te
virtus

virtus expediet, vt acerbam fortunam sensisti, ita dulcem, ac suauem virtutem experieris, quantum detrimenti, incommodi, calamitatis, malorum à fortuna tulisti, tantos à virtute, atque aded maiores fructus capies, percipies, feres colliges.

Post longum tempus redijt.

Aliquando, denique, demum, post diuturnum tempus, longo temporis interuallo, cum temporis multum abijisset, transacto iam multorum annorum spatio, redijt reuertit, reuersus est, recepit se ad suos lares, patriam, cunabula, patrias sedes.

Maritima regione me delectat.

In maritimis facillimè sum, iucundè versor in maritimis, maritima loca cum voluptate frequento, maritima regione libenter vtor, in ora maritima versari iucundum est, marima sedes me capit, oblectat, tenet, pascor maritimæ regionis aspectu, meis oculis regione maritima nihil est iucundius, miram haurio iucunditatem maritimæ regionis aspectu.

Dignitati tuæ seruiet.

Dabo operam, vt Francisci animum ab omni alia cogitatione ad tuam dignitatem tuendam traducam, conuertam, vt Franciscus omnia sua studia tuam ad dignitatem conferat, tua in dignitate figat, locet, statuatur, ponat, tuæ dignitati dicet, dicata velit, assignet, dedat.

Dubium de studijs alicuius.

Vereor ne quam de tuis studijs expectationem cõcitasti,

citasti, hanc sustinere ac tueri non possis, vereor, ut studia tua expectationi hominum respondeant, timeo, ne studiorum tuorum euentus ab hominum opinione dissentiat, alius, atque expectatur, existat, timeo, ne tuis studijs non is, qui expectatur, exitus contingat, magna me dubitatio tenet, ne non eum, quem homines expectant, studia tua fructum ferās.

Euentum fœlicem opto.

Quod actum est, dñj approbent, succedat, ex animi sententia succedat, optimè, egregiè, præclarè cadat, procedat, optatum finem sortiatur, exitum habeat cū animo tuo congruentē, quē ipse vis euentus ferat, acta dñj fortunent, confirment, rata velint.

In diuitijs quærendis
occupatus.

In re familiari augenda totus es, præter diuitias, nihil spectas, tuum omne studium in quærendis opibus consumis, locas, constituis, totus in diuitias incumbis: id vnum agis, eò tantum spectas, eò tuum studium dirigis, confers, tuum consilium illud est, tua planè singularis cogitatio, ut diuitias tibi pares, compares, colligas, congeras, ut opes quæras, habeas, possideas, ut opibus abundes, affluas, ut diuitia tibi redūdent, tibi adsint maximæ, tuam in domum frequentes confluant, ut diues sis, copiosus, locuples, plenus, benè nummatus, multarum possessionū munitus, instructus, paratus, minimè inops à re familiari, à re domestica, à diuitijs, ab opibus, à copijs, à fortunis, ut abundes, ut cumulatè possideas, ut vber

rima

rima sint omnia, ut omnium rerum ubertate floreas, ut fortuna tibi sint amplissima.

*Dignitate integra, fortunæ
damna contemno.*

Sit modò dignitas incolumis, adiui de fortuna, de trahi de fortuna, fortunam comminui, fortunarum iacturam fieri, fortuna detrimenta non recuso, contemno, nihil duco in minimis pono.

Diuitarum hoc, non virtutis est.

Copiarum hoc potius est, quàm virtutis, non hoc in virtute, sed in opibus situm est, facit hoc non virtus, verùm copia diuitiarum hoc est, non virtutis, pertinet hoc ad copias, non ad virtutes, non hoc virtus, verùm diuitie præstant, pendet hoc à diuitijs, non à virtute.

Res familiaris imminuta.

Fortuna tuæ dissipantur, res familiaris tuæ disperditur, disycitur, imminuitur, perditur, damnis afficitur, accipit iniuriam, distrahitur, detrahitur de tuis fortunis, iniuriosè tractantur fortuna tuæ, damna inferuntur fortunis tuis, inuaduntur fortuna tuæ, irruitur, impetui fiunt in fortunas tuas.

Experientia vacans.

Rudis es, imperitus, nullius experientia, usu minime doctus, usu expers, rudis in rebus, nouus tanquàm hospes, planè peregrinus, ab usu rerum imperitus, parum versatus in rebus, rerum insciens, ignarus, expers,

expers, peregrinaris in rebus, res non tractasti, experientia vacas, vsum non habes.

Exitij tuorum author est.

Tu tuorum omnium salutem afflixisti, tuos perdidisti, tuos euertisti fortunis omnibus, tuis exitium peperisti, perniciem attulisti, summam calamitatem, ac pestem importasti, in vltimum discrimen, in miserrimum statum, in hanc omnium deterrimam, omnibusq² miserandam conditionem tuos ad duxisti.

Salua Republica liberalis, nunc nimis parcus.

Saluis rebus, rebus nondum perditis, cum salui eramus, ante publica mala, dum Reipub. salus erat integra, incolumi Republica, stante Republica, vigente Republica, cum Respublica suum ius obtineret, sui iuris esset, suum ius possideret, suo iure vteretur, cum optimus esset Reipub. status, ante casum Reipublica, antequam Respublica concideret, occideret, periret, liberaliter agebas, liberalitatem colebas, exercebas, liberalitate utebaris, eos quibus cum tibi res esset, liberaliter tractabas, nunc in omni re frugaliter, parcè, tenuiter, restrictè, infra modum potius, quàm supra modum sumptum facis, in faciendo sumptu parcus es & liberalis: satis moderatè vel angustè potius impensam facis, tuos sumptus nimis ad frugalitatem reuocas, nimis accurata frugalitas regula metiris.

Doleo exitio patriæ.

Nemini concedo, qui maiorem ex perniciè & peste pa-

ste patria molestiam traxerit, exitio patriæ ita doleo, ut nemo magis, ut nemini concedam, tam doleo, quàm qui maximè, angor, torqueor, crucior, sollicitor, afficior perniciæ patriæ. sic ut nemo unquam ex ullo casu, aut vlla omnino calamitate plus hauserit acerbitalis, grauius doluerit, maiorem dolorem ceperit, maiorem in sollicitudinem inciderit, deuenierit, adductus sit.

Fortuna vrbes amplissimas euertit.

Vi fortune aliquando perculsa & prostrata iacubunt, fortuna viribus perculsa concident aliquando florentissimæ vrbes, præclaras vrbes obscurabit aliquando atq; extinguet, tollet, perdet, malè perdet, prorsus affliget, planè opprimet, penitus euertet, omnino delebit fortune vis, erit aliquando, cum vrbes amplissimæ iaceant, perculsa vi fortune atque prostrata.

Respublica penitus interijt.

Perijt Respublica, concidit, nulla prorsus est, formam planè pristinam amisit, actum est penitus de Republica, formam, imaginem, simulachrum veteris Reipublicæ nullum agnoscas, vestigium Reipub. nullū superest, fuit Respub. cōmunis res ita dilapsa est, ut ne spes quidē, melius aliquando fore, prorsus vlla relinquatur, perijt, omnino Reipublicæ salus, nō aduersa tantum est, verum etiam penitus euersa fortuna Reipublicæ, fractæ sunt opes, afflictæ vires, amissa dignitas, extincta salus Reipublicæ.

Fortu-

Fortuna extrema vtor.

Omnes & industria, & fortuna fructus perdidi, perierunt omnes fortuna mea, euerse sunt, ac perditæ meæ res omnes, rerum mearum quid iam habeo? quid possideo? quid mihi reliquum fortuna fecit? ex meis pristinis ornamentis & commodis nullum obtineo, mearum omnium fortunarum iacturam feci, perniciem tuli, subiij, passus sum, prorsus actum est, de rebus meis, nihil mihi iam reliqui fortuna fecit, ita perij, ita sum perditus, vt salutem planè desperem, oppressa iacent grauissima fortuna meæ res omnes, ita perditæ sunt fortuna meæ, vt eas seruare ne salus quidem ipsa possit.

Vastare.

Prouinciam diripuit, vastauit, depraedatus est, rapinis exinaniuit, exhausit, prædas egit è prouincia.

Patriam ab interitu liberaui.

Patriam seruaui, patriam ab exitio vindicaui, patriæ incendium extinxi, salutem attuli, peperî, dedi patriæ, operæ meæ patriæ stat, cadentem patriam sustinui, labentem confirmaui, labentem excepi, ego salus patriæ fui, à me salutem accepit patriæ, patriam ab exitio, à pernicië, ab interitu, à peste eripui, liberaui, tutatus sum, patriæ mala sanaui, patriæ salutem attuli, incolumitatem peperî, pestem abstuli grauitè laboranti patriæ opem tuli.

Grata salus alterius nomine dicta.

Quod eum saluere à me iusseris, meo nomine salu-

O luta-

lutaues, quod ei meis verbis salutem dixeris, amo te plurimum.

Valetudine vtor bona.

Benè me habeo, mihi bene est. satis commodè, satis bellè habeo, benè valeo, commodè valeo, valetudine bona vtor, mihi est, ut volo, quales cupio vires possideo, viribus vtor firmis, roboris, virium, valetudinis habeo satis.

Noui tuarum rerum statum.

Noui, cognitum habeo, probe teneo statum rerum tuarum, qui sit rerum tuarum status, optimè præclarè noui, egregiè intelligo, de tuis rebus mihi constat, exploratum est, exploratum et compertum habeo, mihi dubium non est, obscurum non est, non me fugit, latet, præterit status rerum tuarum.

Certò scias, te amari.

Sic habeto. illum nemini concedere. qui te magis ex animo diligit. te illi neminem esse chariorem. neminem illò esse ad amandum propensio-rem. singularem illius esse in te beneuolentiam. summam in illo esse ad te amandum. animi propensionem. velim si habeas. pro certo habeas. planè credas. tibi persuadeas. prorsus animum inducas. in animum inducas cum animo tuo constituas. pro certo habeas. pro explorato. pro comperto. oraculi loco. ut minimè dubites. minimè dubitanter credas. persuasum atque fixum in animo tuo sit. velim ita credas prorsus. ut minimè dubites. ut dubitatio tibi nulla relinquatur. su-

tur. superfit. reliqua fit. credas mihi itidem. vt oracula crederes. hoc mihi ita credas. vt editum ex oraculo putes.

Nimis studiosus.

Nunquam te explent studia: tua nunquam expletur: aut satiatur studiorum sitis: nimius in studijs: nimium te studijs dedidisti: præter modum: supra modum: extra modum: parum modicè: immoderate: minus moderate: sine modo: nimis intemperanter studia colis: tractas: exerces: nimia studiorum cupiditate flagras: te studiorum amor: & consuetudo nimium tenet.

Approbatum ab omnibus.

Omnibus approbantibus hoc facies: nemini non satisfeceris: hoc tuum factum nemo reprehendet: nemo non probabit. nemo erit: qui non probeat: hoc tuo facto latabuntur omnes.

Laus ex sola virtute.

Tua sapientia est. veram laudem in vna virtute positam existimare. pertinet ad sapientiam. tuam. spectat ad eam sapientiam. qua tu excellis. est eius sapientia. qua in te elucet. viget. tuum est. qui sapiens & habetis. & es. qui sapientia præstas. abundas. in quo sapientia plurimum est. virum sapientem. qualis es tu. decet in animum inducere. pro certo habere. sic habere. ita credere. existere veram laudem. nasci. fluere. manare ab vna virtute. verum decus in vna virtute situm esse. locatum. constitutum. solidam gloriã non aliunde. quã à virtute. pendere.

Parenti vim afferre facinus
atrocissimum.

Nullum crimen, piaculum, scelus gravius est, aut detestabilius, quàm patri manus afferre, vim inferre, maximo se astringit scelere, graue piaculum admittit, impiè facit, qui parentem violat, ledit, qui violat eam pietatem, qua parenti debetur, nullum scelus abest ab eo scelere, in vno illo scelere omnia insunt scelera, cùm parenti vis infertur.

Dolores tui mihi sunt acerbè.

Tua me calamitates grauiter afficiunt, tua mihi nimis aduersa fortuna, grauissima est, tua me torquet infortunia, tuis angor, excrucior, affligor, sollicitor, vexor malis, miserrimum tuæ vitæ statum iniquissimè fero, ex tuis miserijs dolorem haurio acerbissimum, tua me miseria miserrimum faciunt, miser sum tua miseria, dolor meus ex tuo dolore pèdet, tuis doloribus doleo, angoribus angor.

Ignominia affectus.

Ignominia sum à te affectus: tui à te ignominiam: ignominiosè à te sum tractatus: mihi ignominiam intulisti, attulisti.

IncurSIONES hostium.

Decursionibus hostium audio regionem infestari, vastari, loca diripi, excurrere hostes audio, & loca diripere, incurrere hostes in regionem dicuntur, & ex ea pradas agere, eam damnis afficere, rapinis exhaurire, exinanire, vastare prorsus ac perdere.

Raro ad me scribis.

Infre-

Infrequens es in officio scribendi: raras à te literas accipio: minus sæpè ad me scribis: calamo parcius: officium literarum abs te requiro: in te desidero: impiger admodum in scribendo non es: crebriores à te literas postulo: non satisfacis officio tuo crebritate literarum: crebrius vellem ad me scriberes.

Largitio inuidiosa.

Inuidiosa est apud omnes bonos: tua largitio: inuidiam tibi parit: inuidia tibi est ista largitio: laedit animos bonorum: tua largitione grauius afficiuntur bonorum animi: largitione alienas à te bonorum animos.

Altera hæc ratio me consolatur.

Secundo loco me consolatur recordatio meorum temporum: altera est ratio: quæ mihi solatium affert: præbet: parit: solatio est: alterum illud est: quo sustentor: recreor: illa est: quæ me consolatur: altera ratio: accedit illud ad animum meum sustentandum: deinde sustentor meorum malorum memoria.

Mors sine sensu est.

Nullus in morte residet sensus: mors nullum habet sensum: mortui sensu carent: mortuis nullus inest sensus: extra sensum mors est: sensus à mortuis abest: morte sensus amittitur: sentiendi vis morte extinguitur.

Tempus vespertinum.

Ad vesperscit: vespertinum crepusculum adest: nox adueniat: lucem tenebræ pellunt: vesperum appropinquat: diei iam succedit nox: dies ab it nocte ad

uentante: cedit iam nocte dies.

Omnia debeo tuis beneficijs.

Omnia tibi studia, omnia prorsus officia debeo tuis beneficijs, praeſtare cogor tua cauſa quidquid poſſum, quantum valeo, quantum conſequi, viribus poſſum, quantum eſt in me ſitum, tua in me beneficia, meum omne ſtudium, meum officium, omnes à me curas, omnē induſtriam, omnia denique, quae in me ſunt, non ſolum poſtulant, verū etiam exigunt, quid eſt, quod ego tua cauſa non debeam? obſequi tuae voluntati, morem gerere, parēre, inſeruire prorsus in omni re debeo.

Qui Deo ſe dicat, optimē facit.

Qui ſe Deo dicat. addicit. dedit. totum tradit. optimam partem elegit. rectam init viam. curſum capit laudabilem. praeclarē vitam inſtituit. egregiè ſibi conſulit. ſapienter facit. qui ſe ad vnum Deum confert. qui ſuas omnes cogitationes. omnia ſtudia in vno Deo figit. ac locat. qui ab vno Deo pendere vult. qui vnum Deum curat. contemnit cetera. qui diuina ſtudia. praeterea nihil colit. qui Chriſtianam pietatem non communi vulgariq; inſtituto. ſed proprio quodam ſtudio, propria quadam mentis inductione complectitur. is omnium optimē ſuis rationibus conſulit. ac proſpicit.

Apollonius Craſſi ſtudijs aptus.

Erat Apollonius ad Craſſi ſtudia vehementer aptus: optima ſuis in ſtudijs Craſſus Apollonij opera uteba-

utabatur: egregiam Crasso in studijs operam nauabatur Apollonius: erat Apollonius utilis Crasso in studijs: admodumq; commodus. utabatur muliū Apollonio Crassus: fructum Crassus in suis studijs capiebat optimum ex opera Apollonij.

Vtar fratre tuo.

Vtar ad omnia tuo fratre. utar opera tui fratris in omni re. confugiam ad fratrem tuum. si quid eris agendum. fratri tuo committam. ad fratrem tuum referam. in fratrem tuum reijciam. eius consilium petam. operam exposcam.

Impudenter peccas.

Nulla tibi est ad facinus verecundia: nullum tibi peccandi modum verecundia statuit: peccas: abiecta prorsus omni verecundia: omni prorsus pudore es exutus: peccas sine modo: peccas impudentissimè: non te pudor ullus: non te modestia deterret: abducit: remouet à voluntate: à studio: à consuetudine peccandi.

Impudens.

Si tuum os haberem. si tuam imitarer impudentiam. si essem equè ac tu. pariter ac tu. similiter ac tu. non secus. non aliter ac tu. ita vt tu. vti tu. quemadmodum tu. sicuti tu impudens. ad impudentiam propensus. pudoris expers ac modestiæ. alienus à pudore. remotus à modestia. auersus à pudore.

Aliter.

Transis verecundia fines, abes procul à pudore, modestiam nullam retines, tueris, colis, non te pu-

216 PHRASES LATINAE
dor retinet, non te modestia regit, non verecundia
temperat.

Vide ne quid honori
tuo decedat.

Da operam diligenter, enitere, conare omni stu-
dio, contendit omnibus viribus, intende omnes ner-
uos, incumbe toto pectore, elabora quantum in te
est, studium adhibe quantum potes, confer huc om-
nia tua studia, omnem operam & industriam, age
hoc quàm diligenter potes, ne quam tuus honor ia-
cturam faciat, ne quod ferat detrimentum, ne quā
iniuriam accipiat, ne qua labe inficiatur, ne quam
labem aut maculam suscipiat, contrahat.

Virtute contra fortunam
munitus.

Fortuna vim tuae virtutis amplitudo vincit, ma-
nisti te virtute contra fortunam, septus es virtu-
tis praesidijs aduersus impetus fortunae nihil tibi no-
cere, obesse, incommodare, cum virtute viuenti, vir-
tutem colenti, fortuna potest, tutus es à fortuna in-
iurijs, securam vitam ducere tibi licet, quia cū vir-
tute viuis, non tibi varij casus impendent humanae
vitae, qui virtute excellas, quem virtus tueatur, te-
gat, protegat, muniat.

Magistratus summus.

Penes eum est potestas. omnia sunt, est imperan-
di ius, est in omnes imperium, dominatur, imperat,
regnat, tenet omnia, rem tenet publicam arbitra-
tu suo cuncta moderatur, ac regit, eius in manu sunt
omnia

omnia, eius ita potestas latè patet, vt omnia complectatur, eius dominatu nihil vacat, ad eum omnia sunt delata, eius voluntas pro legibus est, ab eius voluntate ac nutu pendent omnes, omnia posita sunt in vnius voluntate.

Tanti non est, multis mortalibus imperare, quanti nobiscum hic vitam ducere.

A summo dignitatis gradu ad
infimum decidi.

Sedebam in puppi, clauum q, tenebam, nunc vix est in sentina locus, libertatem seruitute commutavi, à summo potestatis in infimum seruitutis locum decidi, deiectus, deturbatus, deirusus, depulsus à fortuna sum, imperandi meum erat ius, nunc me seruiendi necessitas premit, dominatum, & cum dominatu libertatem perdidi, tantum abest, vt imperem, vt nec liber sim.

Fortuna omnia summa euertit.

Facile summos hominum principatus fortuna det, euertit fortune vis opulentissima regna, nulla est potestas tanta, quam fortune potestas non exuperet, quæ fortune potestati non cedat, quæ fortune viribus frangi non possit, paruo negotio summos dominatus fortuna tollit, extinguit labefacit.

Aliud præ se fert, aliud sentit.

Vultus simulatione sustinetur, aliud vultu significatur, aliud in animo latet, non congruit animus cum vultu, dissentit animus à vultu, animi sensum vultus occultat.

Simplex homo sum, simplex mihi animus est, apertus, nulla simulatione reclusus, purus à fraude, ab omni labe, apertam veritatem amo, simulandi artificium à me prorsus abest.

*Nunquam tua merita
compensabo.*

Nullam unquam tuorum meritorum partem assequar. nunquam ne minima quidem ex parte tuis in me meritis satisfaciam. nunquam omnino tibi solvam quantum debeo. ac ne vlla quidem ex parte officia tua nunquam rependam. remunerabor. renetiar. compensabo. officijs paribus aequabo.

Milites egregij cæsi.

Perière milites virtute præstantes, interijt egregia militum manus fortitudine excellens, cuius virtuti committi multum posset, flos exercitus erobur vniuersum sobolesq; militum cecidit.

Res nostræ similes.

Rerum mearum imaginem video in rebus tuis, in rebus tuis meas agnosco, simillima rerum nostrarum ratio est, à rebus meis tua minimum differunt, nulla est rerum nostrarum dissimilitudo.

Aegrè fero stultitiam aliorum.

Nonnullorum stultitiam non facile fero, aegrè sustineo, haud satis aequo animo fero, adduci non possum, inducere animum non possum, inducere animum minimè possum, à me ipso non queo impetrate, dementias nonnullorum vt animo non iniquo feram.

Fides

Fides dubia.

Venies in suspicionem infidelitatis, parum bonæ, sincera, rectæ fidei, tua fides in suspicionem adducetur, in dubium veniet, in dubium vocabitur, erit, cur de tua fide non benè homines existiment, suspectus eris nomine infidelitatis, causam afferes de tua fide secus existimandi.

Excusatio non necessaria.

Superuacanea fuit apud me tua excusatio. officium excusandi sine causa suscepisti, non erat, cur te excusares, causam excusandi nullam habuisti, minime necessaria fuit excusatio tua, tuam excusationem non desiderabam, non requirebam, non expectabam.

Deus adest laborantibus.

Afflictos facile diuina pietas excitat, egentibus opem fert, miseros subleuat, desperatione debilitatos confirmat, fulcit, sustinet, laborantibus subsidio est.

Res adducta in optimum statum.

Hoc videor mihi esse consecutus, vt optimam spem habere, optimè sperare, optima spe niti possimus, ed rem perduxisse mihi videor, vt euentum sperare quàm fecundissimum liceat, rem vt opinor, ita constirui, in eo statu collocaui, in eum statum adduxi, ita composui, atque confirmaui, nihil vt aduersum timere, nihil contra voluntatem, omnia secunda, qualia volumus, ex nostra voluntate, ex animi sententia

tentia sperare posimus, iacta à nobis sunt fundamenta rei, sic inquam, ut certa propemodum in spe reliqua sint.

Spes frustrata.

Spes me fefellit, frustrata est, decipit, delusit, spem meam non is, quem volebam, exitus est consecutus, non successit ut sperabam, non processit ex animi sententia, aliter ac sperabam, contigit, accedit, evenit, exitum res habuit contra spem, alienum à spe, inanem fuisse meam spem exitus rei declarat.

Spes de virtute alicuius.

Spem affers eximiam summæ virtutis, adducis me summam in spem eximia virtutis facis, ut sperem de tua virtute, eaq; minimè vulgari inclinatur animus meus, à te videlicet impulsus, ad optimam spem tuæ virtutis eximia, es tu quidem apud me in egregia spe virtutis propè singularis.

Spe deiecti.

Ex magna spe deturbati, deiecti, detrusi, depulsi iacent, ex alta spe deciderunt, spem illam quam susceperant, abiecerunt, deposuerunt, omiserunt, spe non tenentur, ut antea, non pascuntur, non aluntur, non eos, quæ antea spes tenet, pascit, alit, spes iam omnis abiit, discessit, evanuit, nulla prorsus iam est, firma se niti spe putabant, ea quam sit imbecilla, nunc intelligunt.

Qua causa speres, non video.

Non video, cur speres, quare, quamobrem, quæ de causa, quam ob causam, quæ ratione adductus, qua com-

qua commotus causa, quo impulsus argumento, quæ te ratio, quid rationis in hanc spem adduxit, impulsu? cum in hanc spem venisti, quam rationem secutus es, quæ te duxit aut hortata spes est? quid effecit, ut sperares? tuæ spei causam ignorare me confiteor, spei tuæ causa me latet, præterit, fugit, mihi quidem aperta, perspicua, manifesta, satis clara non est, per obscura apud me est, explorata mihi non est, obscuritatis apud me habet plurimum.

Præmia virtuti proposita.

Premiorum spe magna, admodumque firma nitè possunt ij, quorum vita cum virtute traducitur, egregia præmia pro certo expectare, sine dubio polliceri, planè sperare licet ijs, qui virtutem colunt, qui rectè atque honestè, & cum virtute vitam agunt, peragunt, ducunt, traducunt, viuunt, magna sunt rectè agentibus præmia constituta, proposita, summa rectè agentes manent præmia, certum fructum boni colligent, capient, percipient, ferent suæ virtutis, probitatis, officij, optimorum consiliorum atque factorum, mercedem actionum suarum expectare certissimam possunt, qui virtutem in vita primam habuerunt, quibus in vita virtus fuit antiquissima.

Ex concordia spes victoriæ.

In nostra concordia spem maximam pono victoria, ex vestra concordia victoriam spero, vestra concordia victoriæ mihi spem affert, ut spero pro mea quidem spe, quantum quidem spero, nisi me spes fallit, ut animus meus auguratur, quemadmodum ipse
mihi

mibi polliceor, victoriam pariet, afferet, vestra concordia fructus, nisi mea spes infirma prorsus est, eris victoria.

Sumptibus impar.

Quis ita firmus ab opibus est, ut sustinere sumptum possit? cuius diuitie sumptui pares esse possint? ferendo sumptus quis sit? tantam impensam quis sustineas? ita magni sumptus fiunt, ut ferri non possint, ita gravis est impensa, ut debilitare atque opprimere quemvis possit, non is est sumptus, qui ferri possit, supra modum, immoderatus est.

Maiores nostri diuitias virtuti
postponebant.

Maiores nostri diuitias minimi putabant, vnam virtutem sequebantur, apud maiores nostros minima diuitiarum, virtutis erat ratio maxima, nullo loco apud maiores nostros diuitia fuerunt, virtus vna vigeat maximè, plurimum semper apud maiores nostros virtus valuit, minimum diuitie, opes in minimis ponebant, postrema omnium rerum diuitia illis erant, rem familiarem, quæ nos bona appellamus, parui, minimi, nihili reputabant. ducebant, aestimabant, pendebant, faciebant, flocci faciebant, flocci non faciebant, (idem enim significatur, siue absit, siue adsit particula non) minimi erant apud maiores nostros opes, minimi ponderis, nullo apud eos loco, parui momenti, postremum apud eos locum opes obtinebant, de opibus minimum laborabant, diuitias præ virtute contemnebant,
infra

infra virtutem ducebant, post virtutem habebant, virtute posteriores iudicabant.

Omnia nihili facio.

Trahantur per me pedibus omnia, non laboro, nihil me afficit, nihil me tangit, nulla re moueor, de qua nis re suq, deq, fero, a què omnia contemno, fastidio, respuo, nulla res apud me pondus habet, nullius momèti est, in pretio est, ne minimi quidem est.

Contemni ab omnibus.

Planè desertum esse me, atque abiectum intelligo, nullo iam loco sum, reijcior & contemnor ab omnibus, nullius iam pretij sum, ordinem nullum obtineo, fabula sum, nullus sum, habeor in postremis, despicior, despectus sum, nullius loci sum, nullius ordinis, postrema conditionis.

Tempus anni incommodum.

Anni tempus non fert, non permittit, non patitur, non concedit, non conuenit, alienum est, parum aptum, aduersum anni tempus, non licet per anni tempus, aduersatur anni tempus pugnat cum ipsa re temporis ratio, aliud planè tempus, aliud res postulat, desiderat, requirit, rei maturitas non adest, non conuenit cum re tempus.

*Afflictis aliorum exempla
solatio.*

Si, qua tui similibus viris in omni etate acciderunt, isto tuo tristissimo tempore colliges, in memoriam rediges, reuocabis, mente comprahenderis, tecum reputabis, in animo volues, ipse tecum examinabis,

nabis, admodum iuuari te senties, non leue solatium capies, hac te valde cogitatio sustentabit, in hac tua tam graui, tam aduersa, tam misera planè desperata fortuna, in hac non solum aduersa, verùm penitus euersa fortuna, in tantis miserijs, in tam misero rerum statu, tam miseris temporibus, in ista, qualem nemo vnquam sensit, infœlicitate, nunc, dum res tuae pessimè se habent, pessimo loco sint, dū tecum pessimè agitur, dum tibi pessimè cum fortuna conuenit, dum tuae fortunæ planè perditæ ac nulle sunt, dum te premit infensa fortuna, dum te modis omnibus fortuna vexat, tibi negotium exhibet, molesta est, grauis est, dū te suis viribus oppugnat, dum omnes ad te oppugnandum machinas adhibet, atque adimouet.

Statu rei.

In hoc statu res est, rei status hic est, res ita se habet, ita res habet, eiusmodi res est, hac in re sunt, in causa sunt, hoc loco res est.

Ratio aduersa.

Alia mea ratio est, diuersa mea ratio est, meæ res alio loco sunt, non eadem mea ratio est, aliter se habent res meæ, nihil simile, nulla similitudo, quid simile? nihil habet res similitudinis, dissimilitudo magna, diuersa omnia, dissimilia, prorsus alia.

Virtus florens oppressa inimicorum iniuria.

Quo tempore florere debeas, debuit illustrior esse tua laus, altius ascendere, plus consequi dignitatis,

tatis, maiorem obtinere exislimationem, præstantiore esse loco, plus habere authoritatis, plus possidere laudis, honestior esse, clarior esse, maior ac præstantior haberi debuisti, tum te tuorum inimicorum afflixit iniuria, perdidit, euertit omnibus fortunis, oppressit, ad exitium detrusit, impulit, non modò è numero viuentium, sed planè infra mortuorum cõditionem amandauit.

Res similes.

Rerum mearum imaginem video in rebus tuis, planè res meas in tuis agnosco, res tuas nihil à meis intelligo differre, nihil discrepare, congruunt res tue cum meis, rerum nostrarum eadem ratio est, nulla dissimilitudo, qui tuas res intuetur, meas intueri se dicet, tue res nihil differunt à meis, inter res nostras nihil interest, nihil est, quo res tue differant à meis.

Rogo vt hunc suscipias.

Pro eo, quanti te facio, quanti es apud me, quanta mea est erga te obseruantia, quantum tibi tribuo, tibi defero, pro mea de te opinione, pro animo, voluntate, studio in te meo, peto à te, vt hominem suscipias, complectare, foueas, in tuis habeas.

Sententia a Prudentibus approbata.

Tua sententia magnum apud eos, qui rectè iudicant, pondus habet, plurimi est, apud intelligentes opinio tua, sensus, tuus, iudicium tuum, id quod tu probas, id quod placere tibi sentiunt, quod tu opti-

P mum

num censes, quod testimonio tuo confirmatur, gra-
uis est, magni momenti est, minimè levis est, magni
ducitur, autoritatis habet plurimum, non vulga-
rem obtinet locum apud sapientes opinio tua.

Sermones nostros diuitijs
antefero.

Omnes omnium diuitias cum nostris sermoni-
bus non confero, pluri apud me sermones nostri,
quàm omnes diuitia sunt, sordent apud me præ no-
stris sermonibus omnes diuitia, sit modò sermonum
nostrorum copia, thesauros omnes contemno.

Libertatis publicæ ratio
habita.

Nihil antiquius communi salute ac libertate iu-
dicaui. omnium rerum mihi prima fuit publica sa-
lus ac libertas. communi salute ac libertate mihi po-
tius omnia sum aspernatus præ communi salute ac
libertate. pluri apud me, quàm omnes res. vniuer-
sorū salus ac libertas fuit. nulla de re tantum. quā-
tum de communi salute ac libertate laboraui. salu-
tem publicam ac libertatem rebus omnibus antepo-
sui. præposui. prætuli. curæ mihi fuit salus ac liber-
tas publica. sic ut nulla res æquè.

In virtutis studio valetudo
curanda.

Ita sequi virtutem debemus. ut valetudinem non
in postremis ponamus. valetudinis cum virtute du-
cenda ratio est. sic ad studia virtutis debemus incū-
bere. ne valetudo negligatur. plurimum virtuti.
aliquid

aliquid tamen valetudini tribuatur. spectanda virtus est. cum eo tamen. ne despiciatur valetudo. excubare virtutis in studio. præclarum est. indormire tamen valetudini minimè debemus. excolatur animus virtutibus. nonnihil tamen corpori seruiatur.

Cicero Platonem secutus est.

Platonem Cicero vehementer authorem sequebatur. Platoni tribuebat plurimum. summam fidem habebat. planè credebatur. ut oraculo credebatur. Platonem habebat eximium. singularis erat apud Ciceronem Platonis authoritas. errare Cicero cum Platone malebat. quam cum alijs benè sentire. plurimi apud Ciceronem erat Plato. faciebat plurimè Platonem. plus apud eum ponderis habebat. nemo.

ΦΙΛΑΥΤΟΣ.

Nimium tibi tribuis: nimium tibi arrogas: nimium tibi assumis: nimium te effers: nimium tibi places: assentaris ipse tibi: te amas: cum de te iudicas: non rationem: non veritatem consulis: largiris ipse tibi plus, quàm veritas concedat: plus quàm veritati.

Clarus in patria.

Vales authoritate apud tuos ciues. tui te ciues magnificiunt. magnus es. honoratus. clarus apud tuos ciues. multum tibi ciues tui deferunt. patria tua tantum tibi tribuit, quantum fortasse vemini. atque aded quantum prorsus nemini.

Stomachi difficultas.

Stomachus languet, infirmus est, malè se habet, stomachi virtus iacet, languet, debilitata est, infirma est.

ma est, imbecilla, imminuta, nulla prorsus, minimè ad concoquendum apta, languente stomacho sum, infirmo, imbecillo, malè constituto, stomacho non vtor optimè, stomachus laborat, non est, qualem digerendi ratio requirit, qualem optima valet: do postulat.

Itinera hyeme odiosa.

Via sunt hyeme difficiles, incommodæ, impeditæ, abruptæ, iter habentibus odiosa, nihil incommodius, quàm hyema iter habere, per hyemem itinera sunt incommodi plena, interdum etiam periculi.

Peruersitas hominum.

Summa est hominum peruersitas: grauiori enim verbo vti non libet: peruersi sunt hominum mores: duri nimis: ac difficiles: ingenio sunt homines peruerso: difficili: duro: à ratione auerso.

Difficilis in consuetudine.

Nimum acerbus es, nimium in consuetudine difficilis, durus, asper, tua consuetudo difficilior est, abest consuetudo tua ab omni suauitate, non ea est cōsuetudo tua, quæ propter suauitatem expetatur, minimè iucunda est, amara potius atque odiosa tua consuetudo, quis natura tua peruersitatem in consuetudine ferat? quis te possit vti, homine omnium difficillimo, seuerissimo, asperrimo? quis tuam consuetudinem expetat, carentem omni suauitate, nulla re iucundam? asperitatis ac peruersitatis tantum habet natura tua, quantum in consuetudine ferri vix possit, vel potius planè non possit, vsus tibi nullo cum

lo cum homine diuturnus intercedit, ita difficilis, ac durus es, ijs moribus, eo præditus ingenio.

Sermo inhonestus.

Va tibi, si turpiter aliquid dixeris, si minus honestè, si temerè parum consideratè non vt ratio præscribit, præter honestatem, contrà quàm conueniat, contrà quàm deceat, contrà quàm liceat, non vt cõueniat, deceat, liceat, minus quàm conueniat, deceat, secus quàm conueniat, deceat, liceat, aliter atq; conueniat, deceat, liceat, si quod ex ore tuo paulò turpius verbum exciderit, si oratio tua finibus excesserit ijs, quos honestum, quos ratio, quos modestia præscribit.

Angustia itineris in alpibus Apennini.

In Alpibus Apennini magna sunt, admodumq; difficiles locorum angustia, per alpes Apennini iter habentibus magno sunt impedimento difficultates & angustia locorum, nihil incommodius, quàm illas Apennini montis angustias pertransire, quàm ex illius Apennini montis angustijs ac difficultatibus euadere, angusta loca per Apennini alpes euntibus crebrò se obijciunt, impedimenta opponunt, difficilem ac laboriosam viam reddunt.

Arsidus nimium in studijs.

Nunquam non legis, assidue, omnibus horis die noctuq; noctem cum die legendo coniungis, belluo librorum es, tua legendi sitis nunquam extinguitur, satiatur, expletur, totus in studijs es, literis omnibus

deditus es, nunquam studia intermittis, nunquam te seiungis à studijs, libros de manibus nunquam deponis, libros assidue in manibus habes, tractas, euoluas, lectitas, legendo conteris, modum in studijs non tenes, non retines, non seruas, nullum agnoscis, immoderate legis, non infra modum, sed supra modum sunt studia tua, nimium te studijs dedisti, nimium in studijs opera consumis, nimius es in studijs, vsum studiorum nunquam dimittis.

Ad Ciceronem me contuli.

Vni Ciceroni meum studium dicaui: ad vnum Ciceronem meam operam contuli: meum in vno Cicerone studium pono: consumo: colloco: vni Cicero-
ni operam do: vnus me Cicero delectat: capit: tenet.
vnus mihi placet: vnus animum meum lectio pas-
cit: vni meam operam: mea studia: meas vigilias: de-
di: dedidi: tradidi: addixi: perpetuo dicatas esse volo

A puero alicui studio deditus.

Huic me doctrina à pueritia dedi, hac me à pue-
ro doctrina delectauit, hanc ego doctrinam, hanc stu-
diorum rationem, hoc studiorum genus ab ineunte
etate sum secutus, meam operam ad hac studia iam
inde à puero contuli, in hoc studiorum genere con-
sumpsi, collocaui, his dedi studijs: hac studia à primis
anni colui, huic literarum generi à teneris annis
deuinctus fui, incubui puer in hac studia.

Amor literarum quotidie crescit.

Studium quotidie magis ingrauescit: quotidie
magis cupiditate studiorum incendor: meam studio

rum cu-

rum cupiditatem dies auget: tantum abest: vt me-
um studium dies imminuat: vt etiam augeat: inci-
tor ad studia quotidie: magis studia complector: in
studia incumbo: plus quotidie opera in studijs pono:
literis quotidie magis vtor: studiorum amore: con-
suetudine: vsu magisq; capior in dies singulos.

Philosophiæ te adiungas.

Velim te ad eius scientiæ studium adiungas, vnde
nascitur atque alitur moderatio vitæ, vnde recta
viuendi ratio atque omnis ordo manat, velim te ad
Philosophiam conferas, tuum studium applices, ve-
lim Philosophiam complectaris, Philosophiæ te de-
das, tuam operam tradas, tuum studium dices.

Noctem studijs assumere.

Vigilare de nocte, noctu, per noctem, studiorum
causa cepi, nocturnas vigilias diurnum ad studi-
um cepi adiungere, diurno cum studio coniungere,
ad studia iam etiam aliquantum noctis assumo.

Studia relinquere.

Multam literis salutem dicere in animo est pror-
sus abijcere studia cogito. seiungere me penitus à
studijs. vsum studiorum in perpetuum dimittere,
mini me de studijs in posterum laborare. meam ope-
ram. meum tempus. meam industriam à studijs aliò
traducere. transferre. conferre.

Ad studia redire.

Ad nostra me studia referam literarum, studia re-
petam, reddam studijs operas intermissas, ad studio-
rum consuetudinem atque vsum redibo, pristina

studia reuocabo, rursus ad studia me conferam.

Vacare aliquantum a studijs.

Ferari licet à studijs, postulat tempus, vt studia intermittantur, tempus fert, vt studiorum vsus parumper dimittatur, deponere aliquantisper studiorum onus licet, omittere studia, leuare animum ore studiorum, vacatio datur à studijs, auocare animum à studijs honestè possumus, feriae studiorum cōceduntur.

Studiorum in omnibus vtilitas.

Studia nunquam non profunt, non vtilia sunt, non vtilitatem pariunt, non emolumento sunt, non fructum ferunt, studiorum vtilitatem dies non imminuit, non terminatur spacio temporis, non definitur vlla die, perpetua est, eadem est in omni tempore, vitæ par est, studiorum vtilitas, studijs res secunda ornantur, aduersa adiuuantur, à studijs delectatio petitur in secunda fortuna, salus in aduersa, studiorum fructus in omni fortuna idem est, studiorum tractatio nunquam non utilis, nunquam est infructuosa, habent studia quo iuuemur in omni vita, in omni fortuna, in omni loco, ecquando studijs non iuuamur? ecquæ dies vtilitatem studiorum extinguit, aut imminuit? de studiorum vtilitate nihil fortuna, nihil hominum iniuria, nihil ne dies quidem ipsa detrahit.

Absque mora quæ mandasti, perficiam.

Confestim, euestigio, quamprimum, statim, actum.

tum, primo quoque tempore, aded, sine mora, sine cunctatione, nulla facta mora, nulla interposita mora, omni prorsus abiecta mora, ne minimo quidem spatio temporis interiecto, exequar tua mandata, quod mandasti perficiam, tuis mandatis parebo, effectum dabo quod mandasti, praeſtabo quod à te m̃ datum est.

Ad finem optatum rem perducere.

Puto fore, vt rem ex sententia geram, foeliciter expediam, conficiam, ad eum, quem volo, exitum perducam, foelici exitu concludam, efficiam, opinor, vt res optimè succedat, vt exitum res habeat qualem optamus, ne res, contrà quàm volumus succedat, ne quid aduersi contingat in re, ne sit infaustus, aduersus, alienus à nostris voluntatibus, alius atque volumus, exitus rei, euentus rei, rei finis ac terminus, spero futurum, vt in hac re meis optatis fortuna respondeat, cum animo meo fortuna consentiat, ab animo meo fortuna minimè dissentiat, nihil aduersi fortuna obijciat, nequaquam fortuna repugnet, resistat, obſiſtat, aduerſetur, sese opponat, suam vim obijciat, impedimentum nullum inijciat, occurrat, obuiam eat, futurum existimo, vt in hoc secunda, facili, prospera, propitia, perbenigna fortuna utamur.

Deus acta fortunet.

Quod actum est: dī approbent: fortunent: secundem: benè velint succedere: foelicem ad exitum per

P 5 ducant:

ducant: dñ faxint: vt id: quod actum est: foelix: faustumq; sit: optimè succedat: prosperum euētum sortiatur: dñ faueāt: probent: ratum esse velint: actum foeliciter: quod actum est: vtinam ex hac re contingant ea: quæ cupis: optata omnia contingant: nihil contra voluntatem eueniat: omnia secunda fluant: summa foelicitas emanet.

Extremè infœlix.

Nemo omnium. qui viuunt. me vno infœlicior. aut infortunatior est. meas miseras nulla aequat infœlicitas. mea est miserrima conditio. in summa versor infœlitate. omnibus vexor. perturbor. exagitor infortunys. calamitatibus. miserijs. malis. omnes me premunt miseria. infesta. insensa. aduersa. iniqua mihi sunt omnia. nulla est tam misera fortuna. quam mea fortuna non superet. quæ sit cū mea fortuna conferenda. quæ non infra meam fortunam sit. miserrimo sum fato. singulari. deteriore. quàm quiuus omnium qui in terris degunt. meum est singulare fatum. singulari vtor fato. singulari fato natus sum. infausto nimium aduersoq; sydere sum natus. hæc mihi nascenti dicta lex est. nunquam vt secunda fortuna vterer. nunquam vt miser non essem. perpetuis vt vexarer miserijs. angerer. cruciarer. torquerer. affligerer malis. mecum agitur infœlitter. prorsus infœlitter ago. ^{is} in me vires nunquam fortuna non exercet. omnibus me fortuna machinis. omni telorum genere. suis. quanta scunque habet. opibus ac viribus oppugnat. non aduersa tantum. sed

tum. sed euersa penitus est mea fortuna. quis est omnium mortalium iniquiore conditione. deteriore loco. quam ego sum?

Nimium es superbus.

Nimium tibi places: plus tibi assumis: quam deceat: quam liceat: conueniat: aequum sit: oporteat: ratio ferat: patiatur: concedat: nimium te effers: arrogas: tibi plus: quam licet: altius quam oporteat: ipse te extollis: ita superbè agis: vt ferri non possis: superbia es prorsus non ferenda: parem tibi esse neminem vis: te cunctis antefers: omnes despicias: te verò vnū suspicias: amas ipse te sine rivali: tibi ipse magnus es atque eximius: omnia putas esse in te vno collocata: fortunam ipsam minus esse te ipsi fortunatam putas: persuasum habes: tuis te fortunis ipsam fortunam antecire.

Tacere.

Non faciam: vt dicam: tacitum relinquam: tacitus pratermittam: tacitus pertransibo: tacebo: silebo: silentio inuoluam: silentio percurram: prorsus hoc omitтам: abstinebo: oratione mea non attingam: verbum non faciam: sermonem hac de re nullam habebo.

Festinanter agendum.

Si tibi certum est: si habes exploratum: si pro certo existimas posse te illius regni potiri: cunctandum non est: differendum non est: producenda res nō est: proferenda: proroganda: protrahenda: extrahenda: longius ducenda: sine mora: sine cunctatione: sine vllo tem-

lo temporis interuallo aggredienda res est: tentanda: incipienda: facienda mora non est: interponenda: mora nulla est: omnis est abijcienda mora: immorari: cunctari: lentè agere: indormire non oportet.

Animus metu liberatus.

Absterfisti mihi omnem metum, omnem mihi metum exemisti, omni me liberaſti metu, effeciſti, vt omnem timorem deponerem, vt auderem, forti animo vt eſſem, vt animo vigerem, ne quid timerem, vt metu vacarem, animum meum confirmaſti, ad fortitudinem reuocaſti, afflictum excitaſti, factum a te eſt, vt animus meus, qui iacebat, exurgeret, excitaretur, erigeretur, effeciſti, vt animus meus ſeſe colligeret atque confirmaret, roboruſq, multum reciperet, languebat antea meus animus, tu, vt valeret ac vigeret, effeciſti.

Status temporum miſerrimus.

Nemo eſt, cui rectè ſit in hoc temporum miſerrimo ſtatu, in hoc tam miſero temporum ſtatu, his tēporibus, his tam miſeris temporibus, tam duris, tam aduerſis, triſtibus, infauſtis, iniquis, improbis, perditis, tam alienis ab omni virtute, à bonis artibus, ab omni rectè viuendi ordine ac ratione, in hac tam aduerſa, tam dura, tam iniqua, tam miſera, tam inſœlici temporum conditione, in tanta prauitate atq, improbitate, tantuſq, temporum viuiſ, in his omni ſcelere ac ſlagitio temporibus refertis, in hac omnium rerum perturbatinne, malorum colluue, doctrinarum, artiumq, liberalium pernicie.

Multi

Multi non sapientes secundis
rebus sapientes habiti.

Multi, cū sapientes non essent, summa tamen sapientia nomen prosperis temporibus tulerunt, nati sunt, consecuti, adepti, multi, cū sapientiam haberent nullam, summam tamen possidere secundis temporibus crediti sunt, in prospera fortuna, secunda, lata, felici, optima, secundis rebus, rebus ad voluntatem fluentibus, cū nihil esset aduersi, cū rebus omnibus esset optimè, cū omnia facillimo cursu procederent: iucundissimis, latissimis, optimis temporibus.

Omnes omnibus calamitates
incumbunt.

Ea temporum impendet conditio, vt optimè actū cum eo putem, si quis antè ex vita discesserit, omnibus omnia impendent mala, manet omnes, impendet omnibus, vrget omnes, aduētat, appropinquat, iam adest eadem calamitas, nemini rectè erit, nemo erit, cui pessimè non sit, qui pessimè se non habeat, qui non aduersa fortuna vtatur, qui non aduersis fortuna fluctibus iactetur, communis erit, eadem omnium, par, simillima fortuna, suum quisque miseriarum pondus sustinebit, vexabit, omnes eadem calamitas, miserrimè cum omnibus, atque infelicitèr agetur, expers malorum nemo erit, miserij's nemo vacabit, malorū incēdio flagrabit vnusquisq.

Si per otium potero.

Si quid otij nactus ero, literas ad te dabo, si otium
erit,

erit, si vacabo, si per occupationes licebit, si permit-
tent curæ, si quid habebō vacui temporis, si quid e-
rit spatij, si quod surripere spatium licebit, si quid
ab occupationibus impetrare temporis licebit, nisi
occupationes vrgebunt, si mei iuris ero, si qua hora
meo arbitrato licebit uti, si negotijs vacabo, si vin-
culum illud occupationum, quo & assidue astringor,
& arctissime, non dico, prorsus exoluetur, sed
paululum modò, paulisper, aliquantum, aliquan-
tisper, nonnihil, aliqua ex parte laxabitur, si vacu-
us ero, curarum expers, liber à negotijs, si mejs re-
bus, quibus nunc teneor implicatus, explicauero, si
dabitur otium, si quies erit, si quiescere licebit à cu-
ris, negotijs, occupationibus, modestijs.

Longinquitas temporis finem
doloribus affert.

Dolorem minuit ac mollit dies, temporis longin-
quitas, vetustas, quæ nobis à fortuna infiguntur vul-
vera, sanantur vetustate, vis doloris cum tempore
languescit, detrahit de dolore dies, atq; aded extin-
guat omnem, planeq; tollit, quouis dolore affectis,
quouis malo laborantibus medetur tempus, medici-
nam dies affert, vetustas opem fert, opitulatur, sub-
uenit, auxilio est, subsidio est, finem doloris dies as-
fert, habet hoc tempus, ut quemuis dolorem, quam-
uis acriter in animo insitum, euellat atque abijciat,
est hoc temporis, ut omnem malorum memoriam,
omnem aduersæ fortunæ recordationem, ex animo
deleat, auferat, eripiat, expellat, amoueant.

Tempe-

Tempestate secunda nauigabimus.

Que prima nauigandi facultas data erit: ea utemur: nacti tempestatem opportunam: idoneam: aptam: minimè aduersam: prosperam: secundam: discedemus: soluemus: proficiſcemur: vela faciemus.

Reditus importunus.

In alienum tempus cadit reditus tuus, non redis oportunè, alieno tempore reuerteris, reuertendi maturitas nondum aderat, non erat, cur hoc tempore redires, tuum reditum minimè tempus postulabat, ratio temporis improbat, ac diſſuadet, minimè conuenit cum tempore tua reuerſio, ſi temporis rationem ſpectaſſet, redeundi conſilium non cepiſſes, aut ſuſceptum abieciſſes, improbaſſes, vituperaſſes, reprehendiſſes, damnaſſes ineptum, absurdum, auerſum à ratione, planè ſtultum iudicaſſes.

Moram auertere.

Caue, ne mihi ſpaciũ producatũ, dies proferatur, prorogetur, protrahatur, extrahatur protenda datur, fiat longior, ne res longius ducatur, ne in aliud tempus reiſciatur, protrudatur, reſeruetur.

Virtuti aliquando honores debiti tribuentur.

Veniet tempus: veniet illa dies: erit tempus: erit aliquando illa dies: illuſceſcet aliquando illa dies: dicem aliquando illum Sol aſſeret mortalibus, erit aliquando, cum ſecus virtuti tribuatur honor, cū virtuti honor habeatur, cū virtus colatur, tanti eſtimetur,

P H R A S E S L A T I N A E

metur, quanti est, in honore sit, cum virtuti honores debiti persoluantur, deferatur plurimum, cum virtus magna in primis honesta^q sit, honestum locum habeat sic inter ea, quae prima ducuntur.

Tempestas spectanda in navigatione.

In nauigando, tempestati obsequi artis est, parere tempori, ad rationem temporis consilia accommodare, quasi ducem sequi tempestatem, spectare quid postulet, pendere oportet à tempestate, spectanda tempestas est, ad tempestatem consilia dirigere debemus, habenda tempestatis ratio est, cursus navigationis ad rationem tempestatum moderandus, dirigendus, tenendus.

Ius dicere.

Modò in hoc, modò in illo oppido forum agit, ius dicit, litigantes audit, res iudicat, causas cognoscit, iudicat, de cōtrouersijs, discrepat, ius administrat, distribuit.

Tuarum partium sum.

Tecum ero, tecum faciam, te sequar, à te stabo, tuis in praesidijs ero, tuas partes, tuam causam sequar, tuebor, de tuis vnus ero, me tuum numera, me de tuis vnum habe, in numero tuorum ero.

Finis cogitationum.

Hic est terminus: finis: scopus: quo intenduntur cogitationes meae: hac est quasi meta: quo vt perueniam: elaborabo: atque euigilo: huc spectat animus meus: huc me voluntas: huc iudicium & ratio ducit.

Animus

Animus abiectus.

Exigui, pusilli, infirmi, imbecilli animi es, infirmus ab animo es, animo iaces, iacet animus tuus, roboris, ac neruorum in animo tuo parum est, nimium demisso, nimium imbecillo animo es, animus tibi sine animo est, abest animus ab animo, facile commoueris, facile animo concidis, langues animo, languet animus tuus, animum in te desidero, requiro.

Inscius reuertor.

Redeo, reuertor, reuerto, refero me ad rus, repeto rus insciens, imprudens, inscienter, prater voluntatem, pedes me ad rus inscientem referunt.

Cum inimicis in gratiam redij, reconciliatus sum.

Læsus immeritò.

Iniquè mecum egisti, iniuriosè me tractasti, iniuriam mihi intulisti, iniuria me affecisti, iniuriam abs te tuli, passus sum, læsus à te sum immerito meo, nullo meo merito, nulla culpa, absque culpa, nihil tale meritis, læsisti me immerentem, innocentem, nullius affinem culpa, omnis expertem culpa, ab omnino vacuum culpa.

Negotiari.

Mediolani negotiatur, habet negotia, gerit negotia, mercaturam exercet, res agit, negotia tractat.

Ferari licet à studijs, studia intermittere, paululum deponere.

Deliquium animi.

Animus eum reliquit, destituit, defecit, deliquium animi passus est, intermortuus est, defecit, ani-

Q mo con-

mo cōcidit, ita captus omni sensu est, ut è vita dis-
cessisse videretur.

Moram adhibe.

Rem sustine, suspende, quoad licet, moram inter-
pone, rem ducas, producas, proroges, protrahas.

Immerito molestijs afficior.

Vexor, exagitor, iactor immerito meo, negotium
exhibetur immerenti, molestijs & iniurijs afficior,
sine causa, commissum à me non est, ut hac tam gra-
uia sustinerem.

Omnis omnibus impendet
calamitas.

Nulla est acerbitas, quae non omnibus impendeat.
immineat, quae non omnes maneat. aduersa omnes
omnia sustinebunt, pari omnes calamitate premen-
tur, communis erit omnium, non propria cuiusquā
malorum tēpestas, vis malorum, iniquitas fortuna.

Agri vectigales.

Fructuarij hi sunt agri: non sunt immunes: tribu-
tum soluunt: publicè aliquid pendunt: vectigales
sunt.

Feriari à negotijs.

Quies nunc à negotijs est: quiescunt negotia: pro-
late res sunt: negotia non geruntur: negotiorum ni-
hil est: rerum nihil geritur: quiescunt homines à ne-
gotijs: feriae sunt à negotijs: vacatio est à rebus ge-
rendis: vacationem à rebusq; vietem à negotijs con-
cedit tempus.

A puero gloriae cupidus.

Inflam-

Inflammatuſ ad gloriam à puero fuiſti, iam inde à pueritia glorie ſtudio, atq; amore flagraſti, ſpectaſti gloriam ante omnes res à primis annis, tibi erit gloria omnium rerum antiquiſſima, in animo erat, in oculis erat, in amorib. erat, in delicijs erat.

Vtar ad omnia tuo fratre: vtar opera fratris tui: quidquid acciderit: confugiam ad fratrem tuum.

Studere rebus leuibus.

Rebus leuioribus tuum ſtudium das. tibi placent leuitates. contemplariſ. ſequeris, amas inania. contuliſti tuum ſtudium ad res inanes. colis ea. quæ nō ſiſtunt. nihil habent firmitudinis. nihil grauitatis. nihil ponderis. inania ſunt. leuia. nullius ponderis. in firma. minimè ſolida. amas ea qua ſolidum nihil habent.

Leuis.

Vanioſorem: inanioſorem: leuioſorem: dementioſorem vidi neminem: nihil eſt in eo grauitatis: nihil eſt illo inanius: vento leuior eſt. aëre inanior.

Morem tibi geram.

Parebo tuis mandatis, exequar tua mandata, effectum dabo, quod mandaſti, tua voluntati parebo, morem geram, obſequar, obtemperabo, ſequar, voluntatem tuam, meam voluntatem ad tuam aggregabo, cum tua coniungam, tuae voluntati mea voluntas ſeruiet, tua mihi voluntas lex erit atque norma.

Tempori parere, ſapientis eſt.

Tempori cedere, neceſſitati parere, res ad tempus

Q 2 accom-

modare, vti tempore, quæ tempus postulet, ea seruare, atque exequi, sapientia est, sapientia est, sapientis est, conuenit sapienti, proprium sapientis est, decet sapientem, ad sapientiam pertinet, qui tempus consulit, qui rationem temporis habet, qui nullam rem agit, quam tempus improbare videatur, is vere sapiens est, hunc verè sapientem dicas, sapientem si quis hunc appellet, non errabit.

Parentibus senibus liberi
solatio sunt.

Parentum ætas ingrauescens filiorum in adolescentia, conquiescit, parentum imbecillitas, filiorum nutritur adolescentia, parentum senectutem fulcit ac sustentat filiorum adolescentia subsidio est labentibus parentum viribus adolescentia liberorum, senio parentum subueniunt adolescentes filij.

Satis diu vixi.

Iam me ad exitum vitæ penè natura ipsa perduxit, ætatis satis superq; vixi, non est cur me pœniteat, quantum vixerim, vixi vitam satis diuturnam, cursus mihi vitæ iam penè confectus et absolutus est, decursum mihi iam propè vitæ spatium est, quantum mihi vitæ spatium restat? quantulum mihi vitæ restat, superest, reliquum est, relinquitur? tanquam à carceribus ad metam vitæ iam perueni, vixi quatenus homini licet, quatenus homini satis esse possit, extrema senectutis onus suslineo, extrema mihi vitæ pars agitur.

Ob oculos.

Tota mihi illa regio, in cubiculo meo sedenti erat
in conspectu, ante oculos erat, sub oculis erat, ob ocu-
los erat, ad oculos occurrebat, in oculis erat, sese o-
stendebat, patebat, aperiebatur, exponebatur.

Venti vis portu exclusit.

Portum reflante vento tenere non potuimus, in-
gredi, inire, obtinere, assequi non licuit, venti vis ad-
uersa portu nos exclusit, prohibuit, arcuit, amouit,
reiectioni sumus à portu reflante vento, portum ven-
tus eripuit, summouit nos ventus à portu, portum
inire conantes repulit ventus.

Alijs magis vitio dabitur,
quam tibi.

Maiori hoc ijs erit fraudi, quàm tibi, vitio dabi-
tur ijs potius, quam tibi, culpæ plus in eos, quàm in
te conferetur, plus ipsi ferent infamiae, dedecoris, ig-
nominiae, culpæ grauior ad eos, quàm ad te, redibit
infamia.

Animi abiectione dedecus:

Animi tui magnitudinem inflectere sine summo
dedecore non potes, subibis infamiam, si ab animi
tui praestantia descueris, excelso animo eras, si te de-
miseris, aut humile quidquam cogitaueris, turpissi-
mè dedecus admittes, grauis infamia consequetur,
summo tibi erit dedecori.

Quam tu dignitatem esse existi-
mas, ego infamiam puto.

Qua tu in re dignitatē, ego deformitatem statuo,
pono, loco, sitam censeo, positam, locatam, constitu-

Q 3 sam,

tam, quem tu dignitatis, cum ego locum infamiae puto, quod tu valere ad laudem existimas, ego dedecus in eo, turpitudinemque constituo, unde tu decus, & gloriam speras exoriri posse, inde ego, ne dedecus emergat, ne emanet infamia, ne turpitudine effluat, magnopere vereor.

Infamis.

Aeternam ignominiae labem subiisti. sempiternam ipse tibi ignominiam imposuisti. aeterna tibi est inusta infamiae nota. ipse te aspersisti. atque inquinasti maculis infamiae sempiternis. spem tibi omnem futurae dignitatis ademisti. nullam tibi in posterum dignitatis partem reliquisti.

Verisimile.

Rationi consentaneum est: cum ratione consentit: consentaneum est: simile veri: credibile: non alienum à ratione: cum ratione congruens: ratio postulat: ut credatur: est: cur credatur: verum putetur: veri similitudinem: speciem: formam: imaginem pra se fert: ostendit: non discrepat: non dissentit: non procul abest à ratione.

Tui officij est.

Tuum est hoc munus, tui muneris, tuae partes, tuarum partium, hoc à te postulatur, expectatur, exigitur, hoc homines expectant, hoc à te pertinet, attinet, spectat, in te convenit, te decet, tuum est, hoc debes, tibi non licet hoc negligere, proprie in te cadit.

A sententia depulsus aliorum
malevolentia.

Istorū maleuolentissimīs obtreccionibus, impro-
bis artibus, iniqua insensaq; in primis opera, de ve-
rere illa mea sententia depulsus sum, detrusus, deie-
ctus, veterem sententiam deposui, abicere sum coa-
ctus, discedere à sententia, desciscere, animum abdu-
cere, instituta cursum opinionis aliud conuertere, fle-
tere, mutare.

Non nisi sospes proficiscaris.

Ne te via, nisi confirmato corpore committas, ni-
si rectè valeas, ne te in viam des, peregrinandi con-
siliū, nisi valetudine firma vtaris, omitte.

Veritas pluris, quam amicitia
facienda.

Veritati plus, quàm amicitia tribuo. maiorem ha-
beo veritatis quàm amicitia rationem. pluris est a-
pud me veritas quàm amicitia. amicitia veritatē
antepono. locum apud me honestiorem veritas obti-
net. quàm amicitia. apud me cedit amicitia verita-
ti. nihil amicitia largior. nihil veritati nego.

Hyems horrida.

Teterrima ac fœdissima hyems est, hyeme vti-
mur iniucunda, ac tristi, hyemem habemus perodio-
sam, nihil hac hyeme fœdius, nihil horribilius.

Habitu Hispaniensi.

Ornatu Hispaniensi, Hispaniorum more, indutus
more Hispaniēsi speciem hominum Hispanorum ve-
stitū referens. prae se ferens, vt in Hispania solet, vt
Hispania mos & consuetudo fert.

Pontifex.

Pontificum munus sustinet, Pontificis agit partes, Pontificem agit, Pontificis loco est, vicariam operam Pontificis loco prabet, Pontificis personam gerit, sustinet.

Egestas honoribus impedimento.

Sapè aditum ad honores intercludit inopia, viam impedit, cursum moratur, sapè impedimento fuit, sapè fecit inopia, commissum est inopia culpa, ex inopia, contigit, ne liceret ad honores peruenire, ne liceret expedite progredi, procedere, cursum tenere in honorum via egestas, rei domestica difficultas, rei familiaris angustia, domestica difficultates euntibus ad honores impedimenta obiecerunt.

Insomnia laborare.

Somnum hac nocte nunquam vidi, oculis nunquã vidi meis, capere nunquam potui, somnus hac nocte meos oculos effugit, absuit à meis oculis, nunquam se obtulit oculis meis, refugit à meis oculis, noctem insomnem duxi, insomnia laboravi, perpetua vigilia sum vexatus. spatium noctis vniuersum per uigilaui, soporem nunquam gustavi, nunquam qui eui, quies nunquam data est, omnes mihi noctis partes vacuæ somno. expertes somni sine somno fuerunt.

Idem fuit nostri doloris author & ultor.

Nostram vicem vltius ipse sese, quem hostem, eundem suimet vltorem habuimus, eundem & iniquum aduersus nos, iniquitatis atque iniuriarum vindicem habuimus.

cem habuimus, auctor fuit ac punitor doloris nostri, quod nostrum erat, ipse effecit, vt iniurias nostras in seipso vindicaret, vlcisceretur, prosequeretur.

Vtrumque vici.

Vtrumque facile fregi, atque abieci, nullo negotio retudi, victoriam ex vtroque tuli, victoria sum potitus, vterque mihi victus cessit.

Cæsar vicit Pompeium.

Cæsar Pompeium, cum exercitum ipse haberet multis partibus inferiorem, pugna tamen fregit, prælio superauit, acie vicit, fudit, fugauitq; copias eius profligauit, in fugam coniecit, conuertit, victoria est potitus, victoriam tulit, obtinuit, consecutus est, adeptus est.

Ruri esse iucundum.

Ruri esse, ruri habitare, rus colere, rusticari, cum rusticis esse, in agris esse, rusticam vitam agere, per iucundum est, delectat in primis, iucunditatem habet, summæ voluptatis est, malè affectum animum recreat, mœrorem fugat, mœroris medicina est.

Ignominia affectus immerito.

Doleo, te immerentem conuitio iactatum, exagitatum, vexatum, malè acceptū, angor animo, quod ignominiam tuleris nulla tua culpa, quod ignominia tibi sit illata immerenti, quod ignominiosè sis tractatus, ignominia sis affectus nullo tuo merito.

Nullus pretij homo.

Valdè miror, quod hominis deterrimi, ac sordidissimi consuetudine vtaris: mirari satis non possum,

Q s quod

quod eius te hominis vsus & consuetudo delectet, cuius infima conditio sit, qui sit infimae conditionis, humillimi loci, obscuri loci, nullius loci, nullius ordinis, nullius pretij, despectus, abiectus, contemptus, terra filius, inops ab omni prorsus existimatione, neque à seipso, neque à maioribus commendatus, nulla maiorum laude, nulla sua virtute commendatus, honestatus, nobilitatus, insignis.

Pusillanimitas.

Summam in eo animi humilitatem cognovi. animi demissionem. abiectionem. infirmitatem. imbecillitatem. tenuitatem. angustias. hominem esse vidi exigui admodum animi. demissi. abiecti. humillimi. infirmi. imbecilli. perangusti. in primis pusilli. nihil altum suspicientem. nihil spectantem in laude positum. nihil de laude cogitantem. nullius laudis cupiditate flagrantem. aversum ab omni gloria studio. in humiles planeque sordidas cogitationes deiectum. tanquam humi serpentem.

Violare patriam aut parentem,
scelus turpissimum.

Nullum est gravius piaculum, quam patriam, aut parentem violare, quam patriam, aut parenti vim afferre, inferre, manus afferre, iniuriam facere, inferre.

Laus in virtute posita.

Tuae Sapientia est: veram laudem in vna virtute positam: sitam: locatam: constitutam existimare: in vna virtute consistere: ab vna virtute pendere: nasci:

nasci: fluere: manare: proficisci.

Virtute vacuum fortuna facile profligat.

Cui comes virtus non est, is animo facile cadit à fortuna percussus, ictus, fortuna ferre non potest, qui tectus virtute non est, qui virtute munitus non est, qui se virtutis armis non tuetur, sine virtute infirmi sumus, malè muniti, aperti aduersus fortunæ vim, facile vincimur à fortuna, virtutis prasidio destituti, absente virtute, nisi adsum virtutis opes.

Sub virtute omnia.

Summa virtutis potestas est, præest virtus cunctis rebus humanis, regit omnia, temperat, moderatur, administrat, omnia sunt in potestate virtutis ipsa nemini, et omnes & omnia parent, virtus latè dominatur, regnat vbique locorum, imperium habet in omnes res, vim habet infinitam valet ad omnia, assequitur omnia, summum possidet ius, vincit omnes opes, omnes superat difficultates, durissima quæque perumpit, quælibet angustias quævis claustra pertransit, illustrat omnes tenebras, lucet in tenebris, pulsa loca manet, non surripitur furto, non eripitur vi, non vetustate senescit, non incendio corrumpitur, nullis capitni insidijs, nullos fortunæ casus eximescit, planè omnium rerum domina, omnium regina est.

Virtus utilis in omni fortuna.

In vitraque fortuna maximus ex virtute fructus capitur, percipitur, colligitur, virtus tum in aduersa, tum

sa, tum in secūda fortuna vberremos fructus affert, magnas utilitates in omni fortuna parit virtus, aduersis pariter & secundis in rebus commoda proficiuntur ex virtute multa, semper utilis et fructuosa virtus est, nunquam utilis virtus non est, in omni tempore iuuamur à virtute, imbecilli confirmamur, iacentes & afflicti excitamur, subleuamur, erigimur, ecquando non utilis virtus est? ecquae utilitate conferenda?

Virtus laboribus parta.

Tuis laboribus ac vigilijs virtutem tibi peperisti, comparasti, parasti, consecutus es, adeptus, tui tibi labores & vigilia virtutem pepererunt, magnis laboribus & vigilijs consecutus es, ut virtutem possideas, ut virtute floreas, valeas, polleas, excellas, anteceas, praestes, fruaris, tuam virtutem tuis laboribus & vigilijs referre debes acceptam, tibi ipsi, tuisq; laboribus tuam virtutem debes, non hoc virtutis in te esset, istam virtutem non haberes, non teneres, non possideres, nisi labores grauissimos & suscepisses, & pertulisses.

Vultus dissentit ab animo.

Fallit vultus, mentitur, fraudem facit, in fraudē inducit, decipit, dissentit animus à vultu, non conuenit animus cum vultu, index animi verus non est vultus, falsa vultus imagine, ficta specie dissimulatur animus, aliud vultus pra se fert, aliud animus celat, occultat, teget, aliud animo latet, teget animū vultus, mendax vultus est, latet animus in vultu, quasi

quasi velo aut inuolucro, animus obtegitur, atque obtenditur, veram imaginem animi vultus non praefert, sensus animi cū specie vultus minimè cōgruit.

Vita carissima post honorem.

Omnium rerum, honore excepto, prima esse carissima, antiquissima vita debet, secundum honorem, post honorem, honore excepto, si honorem exceperis, nihil esse debet vita prius, potius, carius, antiquius, primas sibi partes, post honorem, vita vendicat, prima partes vitæ debentur, honore tamen excepto.

Vita & honor similiter curanda.

Saluti pariter & honori consulendum, ducenda simul ratio est & salutis, & dignitatis, non dignitatem magis, quàm salutem spectare debemus, salutis ratio cum dignitatis ratione coniungenda, quaerenda, amanda, expetenda sine salute dignitas non est, non est à dignitate vita seiungenda, decet studere dignitati, cum eo tamen ne studium vitæ negligatur.

Vitæ genus optimum iustituiisti.

Sapienter vitam instituiisti, optimum cursum cepisti, optimam partem elegisti, exordium vitæ præclarum fecisti, egregio vitam principio iniuisti.

Vita quieta.

Præstabo tibi otium, quietam vitam, tranquillam, facilem, alienam ab omni cura, vacuam omni cura, omnium expertem perturbationum, ab omni mole-

molestia remoram, seiunctam, separatam, segregatam, disiunctam, nullis rerum humanarum fluctibus iactatam, efficiam, ut quietè viuas, ut quietam vitam ducas, facilem ut habeas, & expeditum vitae cursum, tranquille prorsus ut agas, ut omni molestia vaces, ut otio fruaris iucundissimo, commodissimo, vberissimo, ut otiose viuas.

Diuturnam vitam omnes expetunt.

Ecquis est, qui diuturnam vitam non amet, non cupiat, exoptet, expetat? cui diuturna vita non placeat? quis diu vivere non cupit? diu vitam agere, diuturnam ducere, traducere, vitam agere, transigere, vivere, diuturna lucis vsura frui, diu inter homines agere, cum hominibus versari, in terris morari.

Vixi vitam diuturnam.

Satis diu vixi, aetatis satis vixi, vita satisfeci aetate, satis longè vitam produxi, satis longum vitae spatium peregi, non me pœnitet, quantum vixerim, cursum vitae minimè breuem peregi, vixi vitam satis diuturnam, hoc vitae spatio contentus esse possum, non moriar imminutus, non auellar imminutus è vita.

Dubia in aliud tempus vita.

Optandum est: ut ad id tempus ducere spiritum possim: incerta ad aliud tempus vita est: vereor: ne non tam diu viuam: ne non usq; ea vitam producam: vitam quis mihi praestat ad illud tempus? explorata mihi ad eam diem vita non est.

Vitam

Vitam miseram mors præclara
consecuta.

Vt miserè vixit: ita perijt honestè: miserrimam
vitam mors præclara terminauit: vitam infelicem
egregio mortis genere conclusit: acerbitates vite
multas vna peregregia mortis hora compensauit: vi-
tam vixit infelicem: præclaram verò mortē obiit:
miseriam in vita sustinuit: decus in morte tulit.

Studia omittere ob valetudinem.

Cùm sis valetudine infirmus: me per libente vsum
studiorum dimittes: summa mea voluntate studia
depones: libentissimè tibi largior: per libenter con-
cedo: vtraq; manu do: vt à studiorum consuetudine
te seiungas: te à studijs discedere facillimè patior:
in studijs omittendis cum tuo sensu meus quoque
sensus congruit.

Metellus æquo animo exul.

Summa volūtate Metellus patria cecit: equissi-
mo animo: minimè contra voluntatem: summa su-
it Metelli equitas animi in patria relinquenda.

Consuetudine introductum.

Tralaticium hoc est: vsitatum: in amore positum:
more confirmatum: more comparatum: mos obstina-
it: mos inualuit: moris est: consuetudo ita fert: mo-
re fit.

Calamitatum consuetudine sen-
sus amittitur.

Malorum vsus mihi sensum ademit, leuiora vi-
dentur, quæ diu sustinui mala, occalluit iam animus
diutur-

diuturno malorum usu, callum obduxit animo meo diuturna calamitatum consuetudo, sic, ut minimè sensiat, ut sensu prorsus vacet, ut sensum amiserit.

Domi lates.

Nunquam exis, nunquam egrederis cubiculo, pedem è limine cubiculi nunquam effers, extra cubiculum nemo te vnquam videt, perpetua tibi sedes cubiculum est, nunquam euolas è tuo illo nido.

Labor ad finem perductus.

Perfunctus sum labore grauissimo, labori finem feci, finem imposui, laborem terminaui, ad finem, ad exitum perduxi, laborem pertuli donec opus fuit, toleraui quatenus debui, sustinui quoad oportuit.

Institutum tuum vrge, si ita expetit.

Perge, ut cœpisti, tene tuum institutum, tene quæ cœpisti cursum, quæ ire via cœpisti, ea perge, tuam consuetudinem tuere, ac serua, si tibi vtile est, si utilitas tua ita fert, si suadet utilitas, si è re tua, è comodo tuo, ex usu tuo, si ratio rerum tuarum ita postulat, si tibi conducit, expedit, prodest, bono est, emolumento est, vtilitati est, si est, ut iuueris, ut utilitatem capias, fructum feras, percipias, colligas, si fructuosum est.

Curæ mihi tuæ res sunt.

Toto animo de tuis commodis, ornamentisq; cogito, tuam utilitatem assidue specto, hæret in animo meo de tuis commodis assidua cogitatio, si quid è re tua est, id maxime laboro, tuæ mihi res, tuæ fortunæ cura vehementer sunt, tuæ rationes quid postulent,

lent, nunquam non attendo, omnis mihi de te, tuisq³ commodis cogitatio est, tuam vtilitatem mea spectant cogitationes omnes, meas curas ad tuum commodum omnes contuli, animus meus in tua vtilitate fixus & locatus est.

Eloquentia Ciceroni fructuosa fuit.

Fuit Ciceroni eloquentia summo emolumento, peperit emolumentum, commoda, vtilitatem, copias, optima quæque, emolumentum attulit, profuit, fructum dedit, tulit, attulit, comparauit, magnum ex eloquentia fructum Cicero tulit, cepit, percepit, collegit, consecutus est, admodum Ciceroni fructuosum fuit eloquentia, vtilitatis eximia, commodorum neque paucorum, neque mediocrium.

Res fructuosa.

Nihil est vberius, fructuosius, conducibilius, ad vtilitatem præstantius, maioris emolumenti, vnde plus manet vtilitatis, plus emergat commodi, plus existat emolumenti, nihil est è re magis, nihil magis ad rem pertinet, nihil pluris est, tantum continet vtilitatis, quantum fortasse nulla res præterea, quantum haud scio an vlla res præterea.

Literæ semper iucundæ & vtilēs.

Mi fili, semper vsui, semper delectationi literæ tibi erūt, fructū tibi afferent et voluptatē in omni vitæ, nunquā non vtilēs, nunquam inq³ iucunda non erūt, te semper cōmodis, semper voluptate afficiēt, iuuabūt pariter, & oblectabūt in vniuerso tuæ vitæ cursu, vitæ tuæ par atq³, aded longior literarum vtilitas erit.

R INDEX.

INDEX.

A.

A bsque mora, quæ mandasti, perficiam.	232
ab hac culpa vacuus accusor.	173
accusor.	199
acerimus aduersarius.	40
à consuetudine digrediens.	73
ad Ciceronem me contuli.	230
ad finem optatum rem perducere	111. & 233
ad iram incitatus, alienus ab iracundia.	54
adiungam me tibi.	3
ad musas redire.	182
adolescens infirma valetudine.	58
ad omnia aptus.	116
ad pauperiem redactus.	197
ad studia redire.	231
aduersa fortuna contentus.	112
aduersa minus sentiunt, qui ijs assueuerunt.	34
ægrè fero stultitiam aliorum.	218
ætatis annus.	99
ætatis flos.	ibid.
afflictis aliorum exempla solatio.	223
agas diligenter apud senatum	184
agri vectigales	242
Alexander fortis, at incautior.	49
alienis vteris consilijs.	194
alienus ab astutia.	35
alijs magis vitio dabitur, quàm tibi.	199. & 245
aliud præ se fert aliud sentit.	217
altera hæc ratio me consolatur.	213
	ambi-

INDEX.

<i>ambire homines studiosè.</i>	189
<i>amicitia laudata, quæ ex virtute oritur.</i>	21
<i>amisso equo euasi.</i>	49
<i>amissus populi fauor.</i>	107
<i>amor ex beneficio & iudicio profectus.</i>	97
<i>amor ex virtute.</i>	189
<i>amor literarum quotidie crescit.</i>	230
<i>amo viros excelsæ animo.</i>	29
<i>angustia itineris.</i>	229
<i>angustia nummorum.</i>	76
<i>animi probatio.</i>	84
<i>animi abiectio dedecus.</i>	245
<i>animum abijcere turpe.</i>	178
<i>animum inducere.</i>	91
<i>animum laxare.</i>	193
<i>animus excelsus.</i>	28
<i>animus desperantium per te erectus.</i>	29
<i>animus perspectus.</i>	176
<i>animus metu liberatus.</i>	236
<i>animus abiectus.</i>	241
<i>animus sincerus.</i>	30
<i>annona caritas.</i>	48
<i>annua administrationis finis.</i>	124
<i>Apollonius Cræsi studijs aptus.</i>	214
<i>approbatum ab omnibus.</i>	211
<i>à principio repetam consilia mea.</i>	192
<i>à pueris amici.</i>	27
<i>à puero gloria cupidus.</i>	242
<i>à puero alicui studio deditus.</i>	230

INDEX.

<i>arcta amicitia.</i>	104
<i>arctissima amicitia.</i>	27
<i>artes merito honore carent.</i>	124
<i>à sententia depulsus aliorum malevolentia.</i>	246
<i>asseueratio cum iuramento.</i>	120
<i>assiduus nimium in studijs.</i>	229
<i>astuti οἱ πλεόνεκτοι.</i>	164
<i>à summo dignitatis gradu ad infimū decidi.</i>	217
<i>atrox hostis.</i>	70
<i>à tuis literis alienum.</i>	61
<i>auaritia hodie dominatur.</i>	38
<i>author mali.</i>	46
<i>augere imperim.</i>	3
<i>auxilium fer patria.</i>	22
<i>βοτάνης</i>	68

B.

B elli reliquia extinguenda.	111
belli calamitas.	130
belli metus.	132
bellum suscipere temerariū est, finire virtutis.	131
bellum renouare.	131
beneficij memor.	43
beneficium collatū sine spe remunerationis.	41
boni ciuis est publica curare.	188
bonus ciuis esto.	54
breuiter.	46

C.

C Aesar dux optimus.	48
Cesar vicit Pompeium.	249
Cesaris	

I N D E X.

<i>Cæsaris humanitas.</i>	71
<i>calamitatum consuetudine sensus amittitur.</i>	255
<i>Camillus Romam ex obsidione Gallorum liberauit.</i>	32
<i>candor.</i>	151
<i>caput rei.</i>	141
<i>castra metari.</i>	2
<i>casu causa cecidi.</i>	39
<i>Cato Censorinus omnium innocentissimus in iudici-</i>	
<i>um vocatur.</i>	4
<i>certo scias, te amari.</i>	210
<i>Cicero præter modum doluit mortua filia.</i>	20
<i>Cicero & Cato amici.</i>	26
<i>Cicero agendarum causarum artifex.</i>	41
<i>Cicero splendide habitauit.</i>	48
<i>Cicero Platonem secutus est.</i>	227
<i>cito.</i>	149
<i>ciuilis discordia sopita.</i>	74
<i>ciuitas ex virtute donata.</i>	53
<i>clarus in Republica.</i>	184
<i>clarus apud ciues suos.</i>	201
<i>clarus in patria.</i>	227
<i>cogitare mutationes rerum humanarum.</i>	194
<i>colloqui cum illo non possum.</i>	149
<i>comes perpetuus.</i>	57
<i>commendatio diligentissima.</i>	190
<i>commendo tibi hanc rem.</i>	189
<i>commoda & honor tuus cura mihi sunt.</i>	175
<i>commodis meis non consului.</i>	36
<i>communis mons.</i>	56

INDEX.

<i>conatus in magnis laudandus.</i>	141
<i>concessio.</i>	88
<i>concisi equites.</i>	99
<i>conclusio epistola.</i>	110
<i>coniectura.</i>	70
<i>consensus opinionum.</i>	167
<i>consilij scopus.</i>	89
<i>consilium dare.</i>	66
<i>consilium in dubijs petendum.</i>	67
<i>consilium.</i>	164
<i>consilium probatum.</i>	179
<i>consilium arduum.</i>	171
<i>constans.</i>	128
<i>constantia laudanda.</i>	180
<i>consuetudine introductum.</i>	255
<i>contemni ab omnibus.</i>	223
<i>contemptus alterius iudicij.</i>	75
<i>contentio.</i>	68
<i>contentus alterius iudicio.</i>	75
<i>contentus patrimonio.</i>	65
<i>continens sis.</i>	130
<i>continere se.</i>	160
<i>contra votum rei exitus.</i>	96
<i>copie in discrimine.</i>	88
<i>copie genere, non numero firma.</i>	98
<i>Crassus Romæ ob auaritiâ malè audiebat</i>	38
<i>culpa vacuus.</i>	154
<i>cum fratre locutus.</i>	170
<i>cum imperio esse.</i>	124
<i>cupidi-</i>	

INDEX.

<i>eupiditas repressa.</i>	199
<i>cura dubius.</i>	96
<i>cura ex amici morbo.</i>	105
<i>cura tuam dignitatem.</i>	178
<i>cura res meas.</i>	187
<i>cura mihi es.</i>	174
<i>cura mihi res tue sunt.</i>	256
D amni compensatio.	152
D amnum in re familiari.	178
<i>damnum à fortuna compensas virtus.</i>	203
<i>delibata vi nocere.</i>	114.176
<i>debitor meus.</i>	79
<i>decet amicis subuenire.</i>	22
<i>de exitu consilij metus.</i>	171
<i>de fide dubium.</i>	83
<i>deliquium animi.</i>	241
<i>de male merito benè loqui.</i>	86
<i>de rebus tuis me certiozem redde.</i>	40
<i>desiderium vrbis.</i>	80
<i>de tuo consilio decretum.</i>	80
<i>Deus optimus.</i>	85
<i>Deus præsto in aduersis.</i>	86
<i>Deus adest laborantibus.</i>	219
<i>Deus acta fortunet.</i>	233
<i>diescit.</i>	117
<i>dies constituta.</i>	ibid.
<i>difficilia imperas.</i>	141
<i>difficilis in consuetudine.</i>	228
<i>dignitas imminuta.</i>	135
R 4 <i>digni-</i>	

I N D E X.

<i>dignitas spectanda.</i>	<i>ibid.</i>
<i>dignitas inuisa.</i>	201
<i>dignitate integra, fortuna dāna contemno.</i>	206
<i>dignitatis mea author es.</i>	186
<i>dignitati tuæ seruiet.</i>	204
<i>dignus qui ametur.</i>	23
<i>diligentia desiderata.</i>	83
<i>discedere.</i>	171
<i>disiunctio.</i>	170
<i>diuersa æconomia.</i>	49
<i>diuersa ratio.</i>	124
<i>diuersæ sententiæ in concordibus animis.</i>	88
<i>diuersæ opiniones.</i>	166
<i>diuites gratiosiores.</i>	107
<i>diuitiarum hoc, non virtutis est.</i>	206
<i>diuitijs plurimum tribuendum.</i>	186
<i>diuturnam vitam omnes expetunt.</i>	254
<i>doleo propter te.</i>	177
<i>doleo extio patria.</i>	207
<i>dolores nimios sustineo.</i>	145
<i>dolore extingui.</i>	68
<i>dolores tui mihi sunt acerbī.</i>	212
<i>dolor immodicus.</i>	92
<i>dolor ex patriæ miserijs.</i>	93
<i>dolor ex alterius dolore.</i>	93
<i>dolor renouatus.</i>	198
<i>domi lates.</i>	256
<i>dubia in aliud tempus vita.</i>	254
<i>dubito de capeffenda Republica.</i>	184
	<i>dubium</i>

INDEX.

dubium de studijs alicuius.	204
dubius animi.	28
dubius belli exitus.	95
dux ad virtutem.	175
E Gestas honoribus impedimento.	248
egregia equestres copia.	49
egregiè.	126
è labore immortalitas.	123
elatus diuitijs.	23
eloquentia Ciceroni fructuosa fuit.	257
eniti summo studio.	114
error perniciosus.	81
error pueritiæ.	104
es mihi carissimus.	21
è studijs morbus contractus.	24
euentum fœlicem opto.	205
euentus rei fœlix erit.	39
euentus dubius.	110
ex alterius virtute spes.	106
ex amicorum iniuria laus.	200
ex auaritia multa mala proueniunt.	34
ex bello calamitas.	77
excandescencia.	71
excellens.	58
ex concordia spes victoria.	221
excusatio non necessaria.	219
ex dignitate factum.	164
ex gula obesus.	153
ex iniuria gloria.	74

INDEX.

ex intellecta fraude desperatio.	151
existimatio honesta in senatu.	200
exitij tuorum author es.	207
ex longa deliberatione nihil.	96
ex minore cura in grauem coniectus.	175
ex omnibus causis tibi amicus sum.	26
experientia magistra multarum rerum.	138
experientia vacans.	206
expers literarum.	94
ex rei euentu homines de te existimabunt.	39
expectationem meam fefellisti.	167
exulauit aquo animo.	171
extra coniecturam posita non scrutanda.	148
extremè angor.	20
extremè exfœlix.	234
ex valetudine amici voluptas.	69
ex virtute gloria.	122
ex vultu homo cognitus.	100
F acies honesta.	190
facile.	101
familiaritas diuturna.	84
factum acerbum.	150
fœliciter pugnans.	55
feriari à negotijs.	242
festinanter agendum.	235
festiua oratio.	101
festiuus puer.	104
fides dubia.	219
frugis.	47
	finis

INDEX.

<i>finis cogitationum.</i>	240
<i>fortis pro salute patria.</i>	116
<i>fortuna secunda, amicos habet plurimos, aduersa nullos.</i>	113
<i>fortuna desperata.</i>	197
<i>fortuna vrbes amplissimas euertit.</i>	208
<i>fortuna extrema vitor.</i>	209
<i>fortuna omnia summa euertit.</i>	217
<i>fortuna inconstantia animaduersa.</i>	66
<i>fortuna non fidendum.</i>	112
<i>fortuna bona incerta.</i>	196
<i>fortunatus.</i>	108
<i>fortunis & dignitate auctus.</i>	135
<i>frui.</i>	183
<i>frigor animo tranquillo.</i>	29
<i>funus splendidum.</i>	98
<i>fuste percutere.</i>	41
G entes subacta.	140
G eometra.	58
<i>gigantes immensa magnitudinis.</i>	125
<i>gloria ex munere benè gesto.</i>	52
<i>Græca & latina doctus.</i>	157
<i>grata salus alterius nomine dicta.</i>	209
<i>gratia reconciliata.</i>	154
<i>gratia excidere aliorum culpa.</i>	177
<i>gratus ero.</i>	196
<i>grauissimè me laesit, quod amicum ignominia affecit.</i>	129
	Habitu

INDEX.

H Abitu Hispaniensi.	247
Hannibal bellica artis peritissimus.	35
hic tibi sit scopus.	174
hyems horrida.	247
hoc sapienti non obuenit.	40
homo exploratus.	64
honestum vtili anteponendum.	135
honor.	202
honore afficere.	134
honorem tuum defendam.	81
honoris tui rationem habebo.	192
humanitas in primis colenda.	136
humanus.	137
I Actura rei familiaris deprehensa.	70
idem omnium in re iudicium.	64
idem fuit nostri doloris author & ultor.	248
ignarus rerum gerendarum.	184
ignauus.	77
ignominia affectus.	212
ignominia affectus immerito.	249
immerio accusatus.	55
immerito molestijs afficior.	242
immodestus.	148
impares in amore.	27
impediunt studia sulutationes amicorum.	140
imperator.	ibid.
imperatum, quod prestare nequeas.	56
imperium annuum conficere.	111
impetus consilio repressus.	188
	impor-

INDEX.

<i>importune epistola reddita.</i>	136
<i>improbandi.</i>	164
<i>improbi ex iudicijs elabuntur.</i>	32
<i>improbi puniendi.</i>	189
<i>imprudens.</i>	145
<i>impudens.</i>	215
<i>impudenter peccat.</i>	215
<i>in acie ceciderunt.</i>	56
<i>in aduersa fortuna benè animatus.</i>	90
<i>in aduersis calum aspicimus.</i>	130
<i>in aliqua existimatione esse.</i>	201
<i>incendium.</i>	143
<i>in conspectu.</i>	169
<i>incredibile.</i>	146
<i>incurfiones hoſtium.</i>	212
<i>indignus amore.</i>	79
<i>indignus beneficio.</i>	79
<i>indignus laude.</i>	147
<i>in diuitijs quarendis occupatus.</i>	205
<i>in eodem fortuna periculo.</i>	179
<i>ineptus ſtudijs præ imbecilla valetudine.</i>	78
<i>infamis.</i>	246
<i>infamiam aſpergere.</i>	149
<i>inſœlices ſe premi exiſtimant.</i>	150
<i>inferiori non cedere.</i>	50
<i>in fugam conuerſi.</i>	115
<i>ingenio præſtans.</i>	152
<i>in gratiam redire..</i>	191
<i>ingratitude deteſtanda.</i>	153

Ingra-

INDEX.

<i>ingratus es.</i>	154
<i>inhumanus.</i>	89
<i>in insaniam prorsus incidit.</i>	139
<i>iniquus.</i>	154
<i>iniuria afficere.</i>	152
<i>iniuria compensata.</i>	194
<i>iniuriam vlciſci.</i>	153
<i>iniurias non vlciſci laudabile exiſtimo.</i>	119
<i>in iuſtitia virtutes omnes.</i>	121
<i>in liberos non ſauendum.</i>	146
<i>innumeris periculis expoſita eſt vita hominum.</i>	3
<i>inofficioſus & inhumanus.</i>	154
<i>in otio viuere.</i>	199
<i>in Repub. iuſtitia ſequenda.</i>	36
<i>inſanus.</i>	115
<i>in ſcius reuertor.</i>	241
<i>inſectari.</i>	199
<i>inſidiati ſunt mihi, quibus potiſſimum credidi.</i>	31
<i>inſomnia laborare.</i>	248
<i>in ſontem accuſas.</i>	144
<i>inſtitutum tuum vrge, ſi ita expedit.</i>	256
<i>in ſummas edes auſugit.</i>	55
<i>intemperantia langueſcit corpus.</i>	147
<i>inuidia premitur.</i>	90
<i>inuidia ex dignitate.</i>	132
<i>in virtutis ſtudio valetudo curanda.</i>	226
<i>ira, unde commiſſum, dedecus.</i>	54
<i>iracundia multorum malorum cauſa.</i>	51
<i>iter difficile.</i>	47. 173
	iter

INDEX.

<i>iter omittendum infirma valetudine.</i>	47
<i>itinerà hyeme odiosa.</i>	228
<i>iucunda coniunctio.</i>	169
<i>iudicium à naturæ, an ab arte.</i>	119
<i>iur dicere.</i>	240
<i>iustitia sequenda.</i>	122
<i>iustitia cura paucis.</i>	ibid.
<i>iuvabo te, ubi opus fuerit.</i>	45
<i>iuventus improuida.</i>	118
L <i>Abi procliue.</i>	143
<i>labor.</i>	106
<i>labor finitus.</i>	ibid.
<i>labor ad finem perductus.</i>	256
<i>laus immeritò.</i>	241
<i>letitia affectus.</i>	193
<i>largitio inuidiosa.</i>	213
<i>latrones ex occulto innadunt viatores.</i>	31
<i>laudare.</i>	157
<i>laudem summam consecutus est.</i>	125
<i>laudis studiosus.</i>	81
<i>laus gratia causa.</i>	57
<i>laus ex sola virtute.</i>	211
<i>laus in virtute posita.</i>	250
<i>levatio luctus.</i>	68
<i>levis.</i>	243
<i>leuiter offendere.</i>	182
<i>libertatis cura.</i>	110
<i>liberalis.</i>	71
<i>libertatis publicatio habita.</i>	226
	libri

INDEX.

libri tui in honore habentur.	202
liceat mihi cubiculo tuo vii.	3
litera grata.	61
litera detrimentum ex morte Aldi Manutij acci- piunt.	76
litera semper iucunda & vtilis.	257
litteras non committere.	109
longinquitas temporis finem doloribus adfert.	238
lucris gratia causa dicuntur.	129
lucrum ex re turpi.	129
luctus perpetuus.	181
luctus è publico malo.	ibid.
M Oerco.	21.159
magister scriptura.	78
magistratui rectè presuit.	158
magistratus certus.	52
magistratus summus	216
magnas res suscipis.	142
magni aestimatur.	186
magnitudo animi absque prudentia.	188
maiores nostri diuitias virtuti postponebant.	222
maioribus mentiri turpissimum fuit.	100
malè audis.	87
maleuolentia à sententia detrusus.	168
maritima regio me delectat.	204
maximoperè rogo.	83
medicus eruditus.	94
meditari	174
mei ingenij homo.	161
	memor

INDEX.

<i>memor beneficij.</i>	127
<i>mendax.</i>	101
<i>mens mutata.</i>	196
<i>mente captus.</i>	173
<i>mercatores diuites.</i>	132
<i>merita tua non assequor.</i>	198
<i>Metellus a quo animo exul.</i>	255
<i>metu liberare.</i>	173
<i>merus miseriarum in bellis.</i>	69
<i>miles fortis.</i>	85
<i>milites egregij casti.</i>	218
<i>miser ob contemptos patronos.</i>	203
<i>moderans stultus valebis rectius.</i>	59
<i>molestia.</i>	91
<i>molestia liberatus.</i>	105
<i>molestia affici à benemeritis.</i>	138
<i>moram auerte.</i>	239
<i>moram trahere.</i>	149
<i>moram adhibe.</i>	242
<i>morbus continere.</i>	23. 151
<i>morem tibi geram.</i>	243
<i>mori.</i>	160
<i>improbus.</i>	62
<i>mors immatura ex intemperantia.</i>	147
<i>mors sine sensu est.</i>	213
<i>multi non sapientes, secundis rebus sapientes habiti.</i>	237
<i>multis imperare optabile.</i>	56
<i>munere afficere.</i>	93
<i>S munere</i>	

INDEX.

munere egregiè perfunctus.	182
mutas sententiam.	69
mutata de pace sententia.	167
mutata sententia.	ibid.
mutatio rationis.	72
mutuo nos amamus.	26
N atura.	73
natura omnibus accommodatus.	37
natura auarus.	143
necessitati parendum.	50
nec vsui, nec incommodo esse.	88
negotari.	241
nemini fidendum.	109
nemini maledicendum.	87
nemo ab omnibus incommodis liber.	108
nemo sine crimine.	174
nemo tantū habet, quātos sūptus facere possit.	196
ne quid dicam tristius.	187
ne sis author.	99
nihil sine numine scilicet.	85
nihil laus ab illaudatis profecta.	185
nimis arrogans.	31
nimis studiosus.	211
nimius superbus.	235
nimius labor in studijs.	106
nobis necessario virtuti studendum.	103
noctem studijs assumere.	237
nolo Rempub. in discrimen adducere.	30
nomen ex scriptis.	102

INDEX.

non contendendum cum fortioribus.	68
non cunctandum.	169
non dubito, quin summus futurus sis.	201
nondum assuefactus es laboribus.	34
nondum planè res absoluta.	72
non est causa mutanda sententia.	166
non esse soluendo.	169
non nisi sospes proficiscaris.	247
non punitus.	174
non satis religiosus.	92
non sum constans, quod hominem ingratum neg- ligo.	145
non tibi adulator.	19
non tua, sed mea interest.	141
novitatis cupidus.	161
novi tuarum rerum statum.	210
nulla merita.	104
nullius pretij homo.	249
nullo in honore esse.	200
nunquam tibi deero.	187
nunquam tua merita compensabo.	218
nuncius sinister.	41
O B avaritiam vituperatur.	5
obest valetudini.	118
ob liberalitatem laus.	143
obliviscendum malorum.	84
ob oculos.	244
obsecrauit ut fidem servarem.	185
obuiam ire amicitia gratia.	145

occupato non molestus.

officiosissimus.

ominosum.

omnes morti obnoxij.

omnes omnibus calamitates incumbunt.

omnia debeo tuis beneficijs.

omnia nihili facio.

omnes omnibus impendet calamitas.

opera frustrata.

opinio inueterata.

opinor.

oportunitas amissa.

opulentum patrimonium disperdis.

opus inchoatum.

Orestes matrem occidit.

ornatus animi & fortune bonis.

ostendam me rectè fecisse.

Parcus ob egestatem.

parentes liberos ad virtutis studia cohortentur.

parenti vim inferre facinus atrocissimum

parentibus senibus liberi solatio sunt.

paries labefactatus.

parua extollere.

parvus animus.

pater colendus.

patriæ res nescire, dedecus.

patriam ab interitu liberaui.

patrimonium dissipare.

pati

INDEX.

patris dissimile.	82
paucis agendum.	170
paupertas honoribus excludit.	136
pecunia diues in viam redit.	75
perditi adolescentes in viam redeunt.	73
perditorum fugienda societas.	57
per fratrem tuum agam.	19
periculum honoris.	155
perpetuo gratus.	51
peruersitas hominum.	228
φιλαυτος.	227
philosophia te adiungas.	231
philosophus in se, non in fortuna collocat omnia.	62
pingit egregiè.	182
pingues hebetis ingenij.	126
pius.	92
pœnas iudicio persequi.	188
pollicitatio officij.	162
pollicitatio.	165
pollicitatio studiorum.	107
pontifex.	247
post longum tempus redijt.	204
poteslatem summam obtinere.	123
præclarè scripta sunt à veteribus de virtute.	60
præmia virtutis honores.	136
præmia virtuti proposita.	221
pro alio soluendum.	187
probabo me tibi esse amicissimum.	25
Probatio opinionis.	166

INDEX.

procurat mea.	101
prodigalitas turpis.	90
producis rem.	23
proficiscuntur ad Deiotarum.	27
propinqui & affines egregij.	170
provinciam cum laude administravit.	195
publica & privata aequè curanda.	194
puerorum est intemperantia.	153
pulchrè factum.	72
pusillanimis.	250
Q ua causa speres, non video.	220
quamprimum natus sum.	75
quā tu dignitatē existimas, ego infamiā puto.	245
qui consolari à nemine queat.	63
qui Deo se dicat, optimè facit.	214
quid futurum sit, ignoro.	39
quid illos audis?	31
quis Rempublicam capeisset tantis propositis periculis.	36
quo animo in te fuerim, scio.	64
quod crescit, minuitur.	74
quod honori obsit.	70
R atio diuersa.	224
rationes dissentientes.	81
raro ad me scribis.	212
reconciliatus amor.	193
rectum iudicium.	172
reditus importunus.	234
rei difficultas.	82

rem me

INDEX.

rem meam non curavi.	198
res adducta in optimum statum.	219
res communis.	56
res dilata.	186
res familiaris integra.	179
res familiaris imminuta.	206
res fructuosa.	257
res ita se habet.	180
res magna.	128
res meae meliores essent te defensore.	123
res minimè impedita.	73
res nostrae similes.	218
res operosa.	138
res penè confecta.	97
res praeclara.	89
Respublica penitus interijt.	208
res reprehensa.	44
res saluae.	72
res similes.	225
robore praestans..	111
robustus.	116
rogo magnoperè.	185
rogo ut hunc suscipias.	225
rudis.	138
rumores incerti.	192
ruri esse iucundum.	249
Salua Repub. liberalis, nunc nimis parca.	207
Salutares humaniter excipit.	2
Sanum iudicium.	97
S. 4	sapi-

INDEX.

<i>sapiens futura prouidet.</i>	30
<i>sat diues.</i>	197
<i>satis diu vixi.</i>	244
<i>scelus committere.</i>	173
<i>scio quanti hunc aestimes.</i>	124
<i>scribendo praestas.</i>	60
<i>seditio pestis rerum publicarum.</i>	89
<i>seditio pestis urbium.</i>	91
<i>senes prudentiores.</i>	67
<i>sensus animi latens.</i>	99
<i>sententia è Republica.</i>	168
<i>sententia à prudentibus approbata.</i>	225
<i>sermo tuus ad me perlatus.</i>	199
<i>sermo inhonestus.</i>	229
<i>sermones nostros diuitijs antefero.</i>	226
<i>seruabo promissa.</i>	36
<i>seruare promissa.</i>	187
<i>seruata dignitas.</i>	66
<i>simulatio aliena à viro bono.</i>	110
<i>sine incommodo exploratus.</i>	77
<i>singulare fatum.</i>	90
<i>si per otium potero.</i>	237
<i>si potero tibi nauare operam, faciam.</i>	1
<i>si videtur fieri posse.</i>	183
<i>sollicitudo.</i>	176
<i>soluendum pro altero.</i>	169
<i>specie capi.</i>	30
<i>spe detecti.</i>	220
<i>spe excidi.</i>	98
<i>spes</i>	

INDEX.

<i>ſpes bona</i>	102
<i>ſpes de virtute alicuius.</i>	220
<i>ſpes falſa.</i>	176
<i>ſpes fruſtrata.</i>	220
<i>ſpretum alterius conſilium.</i>	45
<i>ſtandum promiſſis.</i>	182
<i>ſtat ſententia.</i>	97
<i>ſtatus rei.</i>	224
<i>ſtatus temporum miſerrimus.</i>	236
<i>ſtomachi difficultas.</i>	227
<i>ſtudere rebus leuibus.</i>	243
<i>ſtudia relinquere.</i>	231
<i>ſtudia omittere ob valerudinem.</i>	255
<i>ſtudiorum in omnibus vtilitas.</i>	232
<i>ſtadium perueſtigandi.</i>	50
<i>ſtadium fame.</i>	102
<i>ſub virtute omnia.</i>	251
<i>ſumma de te ſperant.</i>	34
<i>ſummum beneficium.</i>	42
<i>ſumptibus impar.</i>	222
T Acere.	235
<i>Tanti me non facio.</i>	199
<i>tecum ſentiam, aſſentiente patre tuo.</i>	65
<i>te ipſo neglecto gratificari alijs.</i>	1
<i>tempeſtas ſpectanda in nauigatione.</i>	240
<i>tempeſtate ſecunda nauigabimus.</i>	239
<i>tempori parere ſapientis eſt.</i>	243
<i>tempus matutinum.</i>	159
<i>tempus vespertinum.</i>	213

INDEX.

tempus anni incommodum.	223
zenax sententia.	165
tibi amicisq, tuis gratificabor.	104
tibi tuisq, operam dabo.	126
timidus.	139
tranquillus animus.	172
tribuas hoc amori nostro, vt me honestes.	177
tribuni pleb. Repub Romana nocuerunt.	76
tristitia ex morte amici.	91
tua laudi faueo.	80
tue res tanto mihi gaudio sunt, quanto mea.	22
tuarum partium sum.	240
tui officij est.	246
tuis rebus praesam.	72
tu mihi es carissimus.	24
tuo consilio rectissimo vteris.	97
tuo merito te odi.	75
turpe à parente dissentire.	166
turpe est, sibi tantum viuere.	44
turpe parentes senes deserere.	133
V Acare aliquantum à studijs.	232
valet apud intelligentes sententia tua.	168
valetudine vtor bona.	210
valetudo restituta.	115
valetudo aduersa ex gula.	130
valetudo nondum confirmata.	202
Varro doctior, quàm eloquentior.	59
vaslare.	209
vehementer.	160
velim	

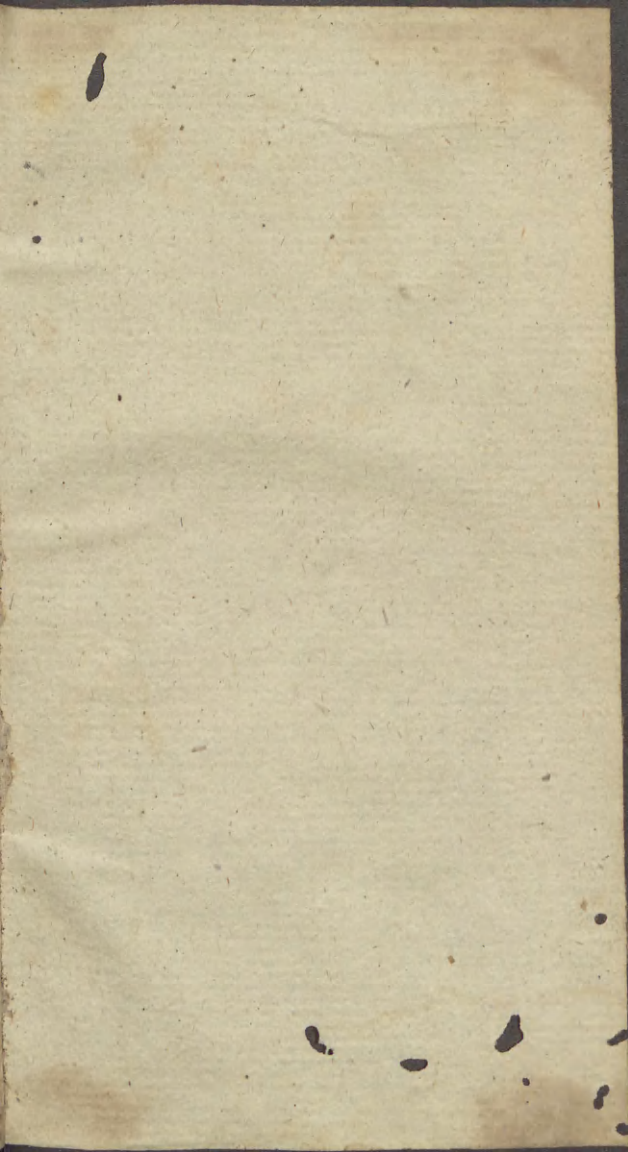
INDEX.

velim te animum meum videre.	20
velim scire, quo animo in me sint homines.	28
velim nostras à te historias conscribi.	60
velim abs te amari.	170
Veneti potentes & diuites.	183
venti à portu repulerunt.	182
venti vis portu exclusi.	245
verbis impugnata dignitas.	165
verbositas non est eloquentia.	87
vereor vt sustineas sp̃e de tuis studijs conceptā.	33
verisimile.	240
veritas pluris, quàm amicitia facienda.	247
versari in re leui.	116
via obstructa.	172
videne quid honori tuo decedat.	216
vim à te non valeo auertere.	32
vindicta omisso.	176
violare patriam aut parentē scelus turpissimū.	250
vir bonus constans est.	166
virtus neglecta.	45
virtus premijs cumulata.	45
virtus egregia.	102
virtus magis honore afficienda, quàm diuitia.	134
virtus ... ignobiles.	137
virtus florens oppressa inimicorum iniuria.	224
virtus utilis in omni fortuna.	251
virtus laboribus parata.	252
virtute immunis.	98
virtute contra fortunam munitus.	216

virtute vacuam fortuna facile profligat.	251
virtuti aliquando honores debiti tribuentur.	239
virtutis communicatio.	77
virtutis, non pretij causa.	117
virtutis honos.	118
virtuti subiecta omnia.	183
vita beata in virtute posita.	46
vita carissima post honorem.	253
vita & honor similiter curanda.	ibid.
vite approbatio. 172. vite fastidium.	146
vite genus optimum instituiti.	253
vitam miseram mors præclara consecuta.	255
vita quieta. 253 vita rustica grata.	82
vitijs deditus.	198
viui mecum, nec animum meum perspectum habet.	20
vixi vitam diuturnam.	254
vna bonorum sententia.	168
voluptas ex liberorum virtute.	110
voluptas esca malorum.	180
voluptate afficere.	156
vrbs Pompeianarum partium fuit.	42
vtar tuo fratre.	215
vt filius mihi carus es.	80
utile tibi erit.	118
vt maiores tuos sequaris, virtuti operam da.	44
virumque vici. 249 vulneratus.	109
virius insanabile.	109
vultus dissentit ab animo.	252
vxor secunda.	109

FINIS.





KSIEGOZBIÓR
MARCINA ZAMOYSKIEGO

1426 -KZ

1426-KZ

